

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA PZU BEZPIECZNE LOKUM

ustalone uchwałą Zarządu Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej
nr UZ/265/2022 z dnia 16 września 2022 r.

Spis treści

ROZDZIAŁ 1 POSTANOWIENIA WSPÓLNE	3	Koniec odpowiedzialności PZU	21
Postanowienia wstępne	3	Przejście roszczeń na PZU	21
Słowniczek	4		
Zawarcie umowy ubezpieczenia	4	KLAUZULA NR 3	
Początek i koniec odpowiedzialności PZU	4	UBEZPIECZENIE OC	22
Składka ubezpieczeniowa	5	Słowniczek	22
Wypłata odszkodowania	5	Przedmiot i zakres ubezpieczenia	22
Reklamacje, skargi i zażalenia	6	Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o szkody powstałe w mieniu najmowanym	23
Postanowienia końcowe	7	Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o szkody wyrządzone najemcy	23
		Wyłączenia odpowiedzialności	23
ROZDZIAŁ 2 KLAUZULE	7	Suma gwarancyjna	24
		Ustalenie odszkodowania	25
KLAUZULA NR 1		Postępowanie w razie wypadku ubezpieczeniowego	25
UBEZPIECZENIE NIERUCHOMOŚCI		Koniec odpowiedzialności PZU	25
I MIENIA RUCHOMEGO	7		
Słowniczek	7	KLAUZULA NR 4	
Przedmiot ubezpieczenia	10	UBEZPIECZENIE OCHRONY PRAWNEJ	25
Zakres ubezpieczenia	11	Słowniczek	25
Zwrot kosztów	12	Przedmiot ubezpieczenia	25
Wyłączenia odpowiedzialności	12	Zakres ubezpieczenia	25
Zabezpieczenia mienia	14	Udział adwokata lub radcy prawnego	26
Suma ubezpieczenia	15	Wyłączenia odpowiedzialności	27
Limity odpowiedzialności	15	Suma ubezpieczenia	27
Ustalenie odszkodowania	16	Postępowanie w razie wypadku ubezpieczeniowego	27
Postępowanie w razie wypadku ubezpieczeniowego	17	Wypłata odszkodowania	28
Koniec odpowiedzialności PZU	18	Koniec odpowiedzialności PZU	28
Przejście roszczeń na PZU	18		
		KLAUZULA NR 5	
KLAUZULA NR 2		UBEZPIECZENIE POMOC W DOMU	28
UBEZPIECZENIE PRZEDMIOTÓW OD STŁUCZENIA	18	Słowniczek	28
Słowniczek	18	Przedmiot i zakres ubezpieczenia	29
Przedmiot ubezpieczenia	20	Usługi assistance	31
Zakres ubezpieczenia	20	Wyłączenia odpowiedzialności	32
Wyłączenia odpowiedzialności	20	Postępowanie w razie wypadku ubezpieczeniowego	33
Suma ubezpieczenia	20	Koniec odpowiedzialności PZU	33
Ustalenie odszkodowania	21		
Postępowanie w razie wypadku ubezpieczeniowego	21		

Informacje, o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej:

Rodzaj informacji	Numer jednostki redakcyjnej wzorca umowy
Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń	<p>POSTANOWIENIA WSPÓLNE: § 1 ust. 9, § 2, § 3 ust. 2–4, § 4, § 8</p> <p>KLAUZULA NR 1 UBEZPIECZENIE NIERUCHOMOŚCI I MIENIA RUCHOMEGO: § 1–5, § 6 ust. 1–3 i 9 pkt 2, § 7–9, § 11–16</p> <p>KLAUZULA NR 2 UBEZPIECZENIE PRZEDMIOTÓW OD STŁUCZENIA: § 1–3, § 4 ust.1, § 5–9</p> <p>KLAUZULA NR 3 UBEZPIECZENIE OC: § 1–6, § 7 ust. 1 pkt 22, § 8–11</p> <p>KLAUZULA NR 4 UBEZPIECZENIE OCHRONY PRAWNEJ: § 1–5, § 7–9</p> <p>KLAUZULA NR 5 UBEZPIECZENIE POMOC W DOMU: § 1–3, § 4 ust. 5 i 6, § 5 i 6</p>
Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	<p>POSTANOWIENIA WSPÓLNE: § 1 ust. 9, § 2, § 3 ust. 5, § 4</p> <p>KLAUZULA NR 1 UBEZPIECZENIE NIERUCHOMOŚCI I MIENIA RUCHOMEGO: § 1, § 3–7, § 9–13, § 14 ust. 1 pkt 1 i 3, ust. 2, § 15–17, § 18 ust. 3</p>

Ograniczenia
oraz wyłączenia
odpowiedzialności
zakładu
ubezpieczeń
uprawniające do
odmowy wypłaty
odszkodowania
i innych świadczeń
lub ich obniżenia

KLAUZULA NR 2 UBEZPIECZENIE PRZEDMIOTÓW OD STŁUCZENIA:

§ 1, § 3–6, § 7 pkt 1 i 3, § 8 i 9, § 10 ust. 3

KLAUZULA NR 3 UBEZPIECZENIE OC:

§ 1, § 3 ust. 2–4, § 4, § 5 ust. 2, § 6 ust. 2,
§ 7–9, § 10 ust. 1, § 11

KLAUZULA NR 4 UBEZPIECZENIE OCHRONY PRAWNEJ:

§ 1, § 3, § 4 ust. 4, § 5–7, § 9 i 10

KLAUZULA NR 5 UBEZPIECZENIE POMOC W DOMU:

§ 1–4, § 6

ROZDZIAŁ 1 POSTANOWIENIA WSPÓLNE

POSTANOWIENIA WSTĘPNE

– czyli kilka ważnych informacji na początek

§ 1

1. Ogólne warunki ubezpieczenia PZU Bezpieczne Lokum, zwane dalej „OWU”, mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółkę Akcyjną, zwaną dalej „PZU”, z osobami fizycznymi, osobami prawnymi oraz jednostkami organizacyjnymi niebędącymi osobami prawnymi, zwanymi dalej „ubezpieczającymi”.
2. Umowa ubezpieczenia powinna obejmować co najmniej jedno z poniższych ubezpieczeń:
 - 1) ubezpieczenie nieruchomości lub ubezpieczenie mienia ruchomego (Klauzula nr 1) lub
 - 2) ubezpieczenie przedmiotów od stłuczenia (Klauzula nr 2) lub
 - 3) ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym, zwanego dalej „ubezpieczeniem OC” (Klauzula nr 3) lub
 - 4) ubezpieczenie ochrony prawnej (Klauzula nr 4) lub
 - 5) ubezpieczenie assistance, zwanego dalej „ubezpieczeniem Pomoc w Domu” (Klauzula nr 5).
3. Ubezpieczający może zawrzeć umowę ubezpieczenia na swój rachunek (dla siebie – jest on wtedy również ubezpieczonym) albo na cudzy rachunek (dla innego podmiotu – ten podmiot jest wtedy ubezpieczonym). W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek:
 - 1) ubezpieczający ma obowiązek zapłaty składki ubezpieczeniowej;

- 2) zarzut mający wpływ na odpowiedzialność PZU, PZU może podnieść również przeciwko ubezpieczonemu;
- 3) ubezpieczony może żądać, by PZU udzieliło mu informacji o postanowieniach zawartej umowy ubezpieczenia oraz OWU w zakresie praw i obowiązków ubezpieczonego.
4. W porozumieniu z ubezpieczającym do umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odbiegające od ustalonych w OWU. W razie wprowadzenia do umowy ubezpieczenia postanowień dodatkowych lub odbiegających, OWU mają zastosowanie w zakresie nieuregulowanym tymi postanowieniami.
5. PZU zobowiązane jest przedstawić ubezpieczającemu różnicę między treścią umowy ubezpieczenia a OWU w formie pisemnej przed zawarciem umowy ubezpieczenia. Jeśli PZU nie dopełni tego obowiązku, nie może powoływać się na różnicę niekorzystną dla ubezpieczającego lub ubezpieczonego. Tego przepisu nie stosuje się do umów ubezpieczenia, które są zawierane w drodze negocjacji.
6. PZU doręcza ubezpieczającemu OWU przed zawarciem umowy ubezpieczenia. Jeśli umowa ubezpieczenia jest zawierana na cudzy rachunek, to ubezpieczający jest zobowiązany przekazać OWU wszystkim ubezpieczonym przed rozpoczęciem okresu ubezpieczenia, a jeśli to nie jest możliwe – najpóźniej w pierwszym dniu tego okresu. OWU może być przekazane w wersji papierowej lub – jeśli ubezpieczony się zgodzi – na innym trwałym nośniku. PZU może poprosić ubezpieczającego o dowód, który potwierdza przekazanie OWU ubezpieczonym.
7. Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawierana za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość, OWU jest ponadto udostępniane w placówkach i na stronie internetowej PZU oraz przekazywane ubezpieczającemu wraz z polisą.

8. W relacjach z konsumentem PZU stosuje język polski.
9. W sprawach nieregulowanych w OWU do umowy ubezpieczenia mają zastosowanie odpowiednie przepisy kodeksu cywilnego oraz inne stosowne przepisy prawa polskiego.

SŁOWNICZEK

– czyli pojęcia, które pojawiają się w OWU

§ 2

W OWU używa się pojęć:

- 1) **domownik** – osoba bliska osoby wskazanej w polisie jako ubezpieczony, która:
 - a) pozostaje z nim we wspólnym gospodarstwie domowym albo
 - b) nie pozostaje z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, ale z nim mieszka;
- 2) **osoba bliska** – małżonek, konkubent, konkubina, wstępny, zstępny, brat, siostra, ojczym, macocha, pasierb, pasierbica, teść, teściowa, zięć, synowa, przysposobiony, przysposabiający, pozostający pod opieką lub przyjęty na wychowanie w ramach rodziny zastępczej, w rozumieniu przepisów prawa rodzinnego i opiekuńczego;
- 3) **polisa** – dokument, który potwierdza zawarcie umowy ubezpieczenia.

ZAWARCIE UMOWY UBEZPIECZENIA

– czyli jak zawrzeć umowę ubezpieczenia

§ 3

1. PZU zawiera umowę ubezpieczenia z ubezpieczającym na podstawie jego wniosku.
2. Ubezpieczający zobowiązany jest podać do wiadomości PZU wszystkie znane sobie okoliczności, o które PZU zapytywało w formularzu oferty albo w innych pismach przed zawarciem umowy ubezpieczenia. Jeżeli ubezpieczający zawiera umowę ubezpieczenia przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane. Jeśli PZU zawrze umowę ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
3. W czasie trwania umowy ubezpieczenia ubezpieczający zobowiązany jest zawiadomić PZU o zmianie okoliczności, o których mowa w ust. 2, niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości.
4. Jeśli ubezpieczający zawiera umowę ubezpieczenia na cudzy rachunek, obowiązki określone w ust. 2 i 3 spoczywają zarówno na nim, jak i ubezpieczonym. Nie dotyczy to sytuacji, gdy ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.
5. PZU nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 2–4 nie zostały podane do wiadomości PZU. Jeżeli do naruszenia ust. 2–4 doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że wypadek ubezpieczeniowy i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.
6. Zawarcie umowy ubezpieczenia za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość następuje po tym, jak ubezpieczający:
 - 1) zapozna się z właściwym regulaminem świadczenia usług drogą elektroniczną (o ile jest wymagany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa) i go zaakceptuje;
 - 2) zaakceptuje treść OWU;
 - 3) złoży wniosek za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość.

7. Zawarcie umowy ubezpieczenia za pośrednictwem internetu następuje z chwilą złożenia oświadczenia o jej zawarciu przez obie strony. Zawarcie umowy ubezpieczenia w trakcie rozmowy telefonicznej następuje z chwilą, gdy PZU potwierdzi przyjęcie wniosku ubezpieczającego.
8. Umowę ubezpieczenia zawiera się na okres 12 miesięcy, z możliwością jej automatycznego zawarcia się, tj. bez składania odrębnych oświadczeń woli, na kolejne 12 miesięczne okresy ubezpieczenia, na zasadach określonych w ust. 9 i 10.
9. Umowa ubezpieczenia automatycznie zawiera się, tj. bez składania odrębnych oświadczeń, na kolejny 12 miesięczny okres ubezpieczenia, jeżeli spełnione zostały łącznie poniższe przesłanki:
 - 1) ubezpieczający nie złożył najpóźniej przed upływem 12 miesięcznego okresu ubezpieczenia w dotychczasowej umowie ubezpieczenia oświadczenia o nie wyrażeniu zgody na automatyczne zawarcie się umowy ubezpieczenia na kolejny 12 miesięczny okres ubezpieczenia oraz
 - 2) PZU nie złożył najpóźniej na 30 dni przed upływem 12 miesięcznego okresu ubezpieczenia w dotychczasowej umowie ubezpieczenia oświadczenia o nie wyrażeniu zgody na automatyczne zawarcie się umowy ubezpieczenia na kolejny 12 miesięczny okres ubezpieczenia oraz
 - 3) została zapłacona w całości składka ubezpieczeniowa z tytułu dotychczasowej umowy ubezpieczenia oraz
 - 4) została zapłacona składka ubezpieczeniowa lub jej pierwsza rata za kolejny 12 miesięczny okres ubezpieczenia.
10. Automatyczne zawarcie się, tj. bez składania odrębnych oświadczeń, umowy ubezpieczenia na kolejny 12 miesięczny okres ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 8 i 9, następuje na warunkach obowiązujących dla dotychczasowej umowy ubezpieczenia.
11. Zawarcie umowy ubezpieczenia, w tym automatyczne zawarcie się umowy ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 8–10, na każdy 12 miesięczny okres ubezpieczenia, PZU potwierdza polisą.

POCZĄTEK I KONIEC ODPOWIEDZIALNOŚCI PZU

– czyli kiedy rozpoczyna i kończy się ochrona ubezpieczeniowa

§ 4

1. Okres ubezpieczenia wskazany jest w polisie.
2. Ochrona ubezpieczeniowa trwa:
 - 1) od pierwszego dnia okresu ubezpieczenia wskazanego w polisie, jeśli termin zapłaty składki ubezpieczeniowej albo jej pierwszej raty przypada **w tym pierwszym dniu** okresu ubezpieczenia lub później. Jeżeli składka ubezpieczeniowa albo jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie, ochrona ubezpieczeniowa wygasa w dniu, w którym ubezpieczający otrzyma wypowiedzenie umowy ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym;
 - 2) od następnego dnia po dniu zapłaty składki ubezpieczeniowej albo jej pierwszej raty, nie wcześniej jednak niż od pierwszego dnia okresu ubezpieczenia wskazanego w polisie, jeśli termin zapłaty składki ubezpieczeniowej albo jej pierwszej raty przypada **przed tym pierwszym dniem** okresu ubezpieczenia. Jeżeli składka ubezpieczeniowa albo jej pierwsza rata nie została zapłacona do 30 dnia liczonego od pierwszego dnia okresu ubezpieczenia, umowa ubezpieczenia rozwiązuje się z tym dniem.
3. Ochrona ubezpieczeniowa w umowie ubezpieczenia zawieranej za pośrednictwem internetu trwa od pierwszego dnia okresu ubezpieczenia, który jest wskazany w polisie.

4. Ochrona ubezpieczeniowa wygasa:
 - 1) z upływem okresu ubezpieczenia;
 - 2) z upływem 7 dni od dnia, w którym ubezpieczający otrzyma wezwanie do zapłaty kolejnej raty składki ubezpieczeniowej wysłane po upływie terminu jej płatności, jeśli w tym wezwaniu ubezpieczający został poinformowany, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego wezwania spowoduje, że ochrona ubezpieczeniowa wygaśnie;
 - 3) z dniem doręczenia drugiej stronie oświadczenia o wypowiedzeniu umowy ubezpieczenia, o którym mowa w § 6 ust. 7;
 - 4) z dniem doręczenia PZU oświadczenia o odstąpieniu od umowy ubezpieczenia na zasadach określonych w § 5 ust. 1-3;
 - 5) z dniem doręczenia PZU oświadczenia o wypowiedzeniu umowy ubezpieczenia, o którym mowa w § 5 ust. 4;
 - 6) z dniem rozwiązania umowy ubezpieczenia za porozumieniem stron;
 - 7) w przypadkach wskazanych w klauzulach dotyczących poszczególnych ubezpieczeń.

§ 5

1. Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia, składając oświadczenie w tym zakresie:
 - 1) w terminie 30 dni od zawarcia umowy ubezpieczenia – jeśli ubezpieczający jest konsumentem;
 - 2) w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia – jeśli ubezpieczający jest przedsiębiorcą.
 Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia PZU nie poinformowało ubezpieczającego, który jest konsumentem, o prawie odstąpienia od umowy ubezpieczenia, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym ten ubezpieczający dowiedział się o tym prawie.
2. Jeśli ubezpieczający, który jest konsumentem, zawarł umowę ubezpieczenia za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość, termin w ciągu którego może on odstąpić od tej umowy, składając pisemne oświadczenie w tym zakresie, wynosi 30 dni od dnia, w którym PZU poinformowało go o zawarciu tej umowy ubezpieczenia lub jeśli jest to termin późniejszy – od dnia doręczenia mu informacji, które należy przekazać konsumentowi na podstawie przepisów dotyczących zawierania umów na odległość. Termin jest zachowany, jeśli przed jego upływem oświadczenie o odstąpieniu od umowy ubezpieczenia zostało wysłane.
3. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki ubezpieczeniowej za okres, w jakim PZU udzielało ochrony ubezpieczeniowej.
4. Niezależnie od uprawnienia, o którym mowa w ust. 1 i 2, po upływie terminu na odstąpienie od umowy ubezpieczenia, Ubezpieczający może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia w każdym czasie ze skutkiem natychmiastowym, składając oświadczenie w tym zakresie. Wypowiedzenie umowy ubezpieczenia nie zwalnia ubezpieczającego z obowiązku zapłaty składki ubezpieczeniowej za okres, w jakim PZU udzielało ochrony ubezpieczeniowej.
5. Umowa ubezpieczenia może zostać rozwiązana w każdym czasie za porozumieniem stron.

SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

– czyli jak PZU ustala składkę ubezpieczeniową i jak można ją zapłacić

§ 6

1. Wysokość składki ubezpieczeniowej PZU ustala według taryfy, która obowiązuje w dniu przygotowania przez PZU oferty

ubezpieczenia dla ubezpieczającego. Wysokość składki ubezpieczeniowej ustala się z uwzględnieniem:

- 1) sumy ubezpieczenia, sumy gwarancyjnej;
- 2) zakresu ubezpieczenia;
- 3) rodzaju przedmiotu ubezpieczenia i jego charakterystyki, położenia miejsca ubezpieczenia – w ubezpieczeniu nieruchomości i ubezpieczeniu mienia ruchomego.

Do wyliczenia składki ubezpieczeniowej może mieć zastosowanie niższa lub wyższa z tytułu indywidualnej oceny ryzyka.

2. Składka ubezpieczeniowa jest obliczana za czas trwania odpowiedzialności PZU.
3. Składka ubezpieczeniowa może być płatna jednorazowo albo w ratach. Terminy płatności składki i wysokość rat tej składki są określone w polisie.
4. Składka ubezpieczeniowa albo jej rata może być płatna w gotówce albo w formie bezgotówkowej.
5. Jeśli zapłata składki ubezpieczeniowej albo raty składki ubezpieczeniowej dokonywana jest w formie bezgotówkowej, za datę zapłaty składki ubezpieczeniowej PZU uważa dzień:
 - 1) autoryzacji płatności – jeśli ubezpieczający płaci kartą lub za pośrednictwem moje.pzu.pl;
 - 2) w którym pełna, wymagalna kwota składki albo jej raty wpłynęła na rachunek bankowy PZU – jeśli ubezpieczający płaci w inny sposób niż określony w pkt 1 (na przykład przelewem bankowym lub przekazem pocztowym).
6. Jeśli ochrona ubezpieczeniowa wygaśnie przed upływem okresu, na jaki została zawarta umowa ubezpieczenia, ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki ubezpieczeniowej za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.
7. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku ubezpieczeniowego, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki ubezpieczeniowej, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym, składając oświadczenie w tym zakresie.
8. Jeśli ubezpieczający lub ubezpieczony podał do wiadomości PZU nieprawdziwe dane, które mają wpływ na wysokość składki ubezpieczeniowej, ubezpieczający zobowiązany jest do dopłaty składki ubezpieczeniowej wynikającej z różnicy pomiędzy składką ubezpieczeniową, jaka należałaby się PZU, gdyby podano dane prawdziwe, a składką ubezpieczeniową przyjętą w umowie ubezpieczenia. Jeśli wystąpi wypadek ubezpieczeniowy, roszczenie PZU o dopłatę różnicy składki ubezpieczeniowej staje się natychmiast wymagalne i płatne najpóźniej w dniu wypłaty odszkodowania.

WYPŁATA ODSZKODOWANIA

– czyli kiedy PZU wypłaca odszkodowanie i jakie ma obowiązki

§ 7

1. PZU wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni, licząc od dnia otrzymania zawiadomienia o wypadku ubezpieczeniowym.
2. Jeśli wyjaśnienie, w terminie określonym w ust. 1, okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności PZU albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłacane jest w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania PZU wypłaca w terminie określonym w ust. 1.
3. PZU jest zobowiązane:

1) po otrzymaniu zawiadomienia o wystąpieniu wypadku ubezpieczeniowego, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, do:

- a) poinformowania o tym ubezpieczającego lub ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz
- b) podjęcia postępowania, które dotyczy ustalenia stanu faktycznego wypadku ubezpieczeniowego, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, a także
- c) poinformowania osoby występującej z roszczeniem – pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę – jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności PZU lub wysokości odszkodowania, jeśli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.

Jeśli umowę ubezpieczenia zawarto na cudzy rachunek, zawiadomienie o wystąpieniu wypadku ubezpieczeniowego może zgłosić również ubezpieczony albo mogą zgłosić jego spadkobiercy. W tym przypadku spadkobierca jest traktowany tak jak uprawniony z umowy ubezpieczenia;

- 2) jeśli w terminach określonych w ust. 1 i 2 nie wyplaci odszkodowania – do zawiadomienia pisemnie:
 - a) osoby zgłaszającej roszczenie oraz
 - b) ubezpieczonego, w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, jeśli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie– o przyczynach niemożności zaspokojenia ich roszczeń w całości lub w części, a także do wypłaty bezspornej części odszkodowania;
- 3) jeśli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości, niż określona w zgłoszonym roszczeniu, do poinformowania o tym pisemnie:
 - a) osoby występującej z roszczeniem oraz
 - b) ubezpieczonego, w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, jeśli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie– wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną, które uzasadniają całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania oraz do pouczenia tej osoby o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej;
- 4) do udostępnienia ubezpieczającemu, ubezpieczonemu, osobie występującej z roszczeniem lub uprawnionemu z umowy ubezpieczenia, informacji i dokumentów gromadzonych w celu ustalenia odpowiedzialności PZU lub wysokości odszkodowania. Osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez PZU udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez PZU;
- 5) do udostępnienia osobom, o których mowa w pkt 4, informacji i dokumentów, o których mowa w pkt 4, na ich żądanie, w postaci elektronicznej;
- 6) na żądanie ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia, do udostępnienia posiadanych przez siebie informacji związanych z wypadkiem ubezpieczeniowym, który jest podstawą ustalenia odpowiedzialności PZU oraz ustalenia okoliczności wypadku ubezpieczeniowego, jak również wysokości odszkodowania;
- 7) na żądanie ubezpieczającego lub ubezpieczonego, do przekazania informacji o oświadczeniach złożonych przez nich na etapie zawierania umowy ubezpieczenia na potrzeby oceny ryzyka ubezpieczeniowego lub kopii dokumentów sporządzonych na tym etapie.

§ 8

PZU wypłaca odszkodowanie na podstawie uznania roszczenia, ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu.

REKLAMACJE, SKARGI I ZAŻALENIA

– czyli jakie jeszcze prawa przysługują ubezpieczającemu, ubezpieczonemu i uprawnionemu z umową ubezpieczenia

§ 9

1. Reklamację, skargę lub zażalenie składa się w każdej jednostce PZU obsługującej klienta.
2. Reklamacja, skarga lub zażalenie mogą być złożone:
 - 1) na piśmie – oświadczenie albo wysłane przesyłką pocztową w rozumieniu ustawy Prawo pocztowe, na przykład pisząc na adres: PZU SA ul. Postępu 18A, 02-676 Warszawa (adres tylko do korespondencji);
 - 2) na piśmie – wysłane na adres do doręczeń elektronicznych PZU SA w rozumieniu ustawy o doręczeniach elektronicznych, począwszy od dnia wpisania tego adresu do bazy adresów elektronicznych;
 - 3) w formie ustnej – telefonicznie, na przykład dzwoniąc pod numer infolinii 801 102 102 albo oświadczenie do protokołu podczas wizyty w jednostce, o której mowa w ust. 1;
 - 4) w postaci elektronicznej – wysyłając e-mail na adres reklamacje@pzu.pl lub wypełniając formularz na www.pzu.pl.
3. PZU rozpatruje reklamację, skargę lub zażalenie i udziela na nie odpowiedzi bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia ich otrzymania, z zastrzeżeniem ust. 4.
4. W szczególnie skomplikowanych przypadkach uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji, skargi lub zażalenia i udzielenie odpowiedzi w terminie, o którym mowa w ust. 3, PZU przekazuje osobie, która złożyła reklamację, skargę lub zażalenie informację, w której:
 - 1) wyjaśnia przyczynę opóźnienia;
 - 2) wskazuje okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy;
 - 3) określa przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji, skargi lub zażalenia i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania reklamacji, skargi lub zażalenia.
5. Odpowiedź PZU na reklamację, skargę lub zażalenie zostanie dostarczona osobie, która je złożyła,
 - 1) w przypadku, gdy klientem jest osoba fizyczna – na piśmie, z tym, że odpowiedź można dostarczyć pocztą elektroniczną wyłącznie na wniosek klienta;
 - 2) w przypadku, gdy klientem jest inny podmiot niż wskazany w pkt 1 – na piśmie lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji.
6. Osobie fizycznej, która złożyła reklamację przysługuje prawo wniesienia do Rzecznika Finansowego wniosku dotyczącego:
 - 1) nieuwzględnienia roszczeń w trybie rozpatrywania reklamacji;
 - 2) niewykonania czynności wynikających z reklamacji rozpatrzonej zgodnie z wolą tej osoby w terminie określonym w odpowiedzi na tę reklamację.
7. Reklamacje, skargi i zażalenia rozpatrywane są przez jednostki organizacyjne PZU, które są właściwe ze względu na przedmiot sprawy.
8. Reklamacje uregulowane są w ustawie o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym oraz w ustawie o dystrybucji ubezpieczeń.
9. PZU przewiduje możliwość pozasądowego rozwiązywania sporów.
10. Podmiotem uprawnionym w rozumieniu ustawy o pozasądowym rozpatrywaniu sporów konsumenckich, właściwym dla PZU do pozasądowego rozpatrywania sporów, jest Rzecznik Finansowy, którego adres strony internetowej jest następujący: www.rf.gov.pl.

11. Ubezpieczającemu, ubezpieczonemu i uprawnionemu z umowy ubezpieczenia, będącemu konsumentem, przysługuje prawo zwrotu się o pomoc do Miejskich i Powiatowych Rzeczników Konsumenta.
12. W przypadku umowy ubezpieczenia zawartej drogą elektroniczną, konsument ma prawo skorzystać z pozasądowego sposobu rozstrzygnięcia sporów i złożyć skargę za pośrednictwem platformy internetowej systemu rozstrzygnięcia sporów (Platforma ODR) zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady nr 524/2013 z dnia 21 maja 2013 r. – adres: <http://ec.europa.eu/consumers/odr/>. Za działanie Platformy ODR odpowiada Komisja Europejska. Adres poczty elektronicznej do kontaktu z PZU jest następujący: reklamacje@pzu.pl.
13. PZU podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

– czyli co jeszcze jest ważne

§ 10

1. Powództwo o roszczenie, które wynika z umowy ubezpieczenia, można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby ubezpieczającego, ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
2. Powództwo o roszczenie, które wynika z umowy ubezpieczenia, można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
3. W przypadku roszczeń wynikających z ubezpieczenia ochrony prawnej, PZU i ubezpieczony mogą zawrzeć umowę o poddaniu sporu pomiędzy nimi pod rozstrzygnięcie sądu polubownego.

ROZDZIAŁ 2 KLAUZULE

KLAUZULA NR 1 UBEZPIECZENIE NIERUCHOMOŚCI I MIENIA RUCHOMEGO

SŁOWNICZEK

– czyli pojęcia, które pojawiają się w klauzuli nr 1

§ 1

W klauzuli używa się pojęć, o których mowa w § 2 Postanowień wstępnych oraz następujących pojęć:

- 1) **akty terroryzmu** – działania indywidualne lub grupowe skierowane przeciwko ludności lub mieniu. Ich celem jest osiągnięcie skutków ekonomicznych, politycznych, religijnych lub społecznych przez wprowadzenie chaosu, zastraszanie ludności, dezorganizację życia publicznego;
- 2) **awaria instalacji** – wynikające z przyczyny zewnętrznej lub wewnętrznej nagłe, niespodziewane i niezależne od woli ubezpieczonego uszkodzenie instalacji: elektrycznej, wodnej, kanalizacyjnej lub centralnego ogrzewania wraz z urządzeniami oraz osprzętem, które powoduje zaprzestanie jej działania lub nieprawidłowe działanie, co wiąże się z powstaniem lub z możliwością powstania szkody w miejscu ubezpieczenia;
- 3) **biżuteria**:
 - a) przedmioty osobistego użytku przeznaczone do ozdoby ciała lub stroju człowieka, do wykonania których użyto metali szlachetnych lub półszlachetnych, kamieni szlachetnych lub półszlachetnych,

- b) okulary i zegarki na rękę;
- 4) **budynek** – obiekt budowlany trwale związany z gruntem, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych posiadający fundamenty i dach;
- 5) **budowla** – następujące obiekty budowlane:
 - a) ogrodzenie wraz z bramą oraz elementami zamontowanymi na stałe (na przykład skrzynką na listy, sitownikiem i napędem do bramy),
 - b) nawierzchnia placów i podjazdów,
 - c) szambo, przydomowa oczyszczalnia ścieków,
 - d) przydomowy zbiornik na gaz płynny lub paliwo płynne,
 - e) lekka konstrukcja do przechowywania mienia (na przykład szopa, domek narzędziowy, skrzynia ogrodowa, wiata),
 - f) służące do dekoracji, rekreacji lub utrzymania porządku: posągi, grille murowane, fontanny, studnie, oczka wodne, jacuzzi, baseny murowane wraz z zadaszeniem, sauny, pergole, śmietniki, ule, budy, kojce dla psów oraz trwale związane z gruntem: wyposażenie placów zabaw, donice, altanki,
 - g) instalacje wraz z urządzeniami oraz osprzętem, które znajdują się poza budynkiem w obrębie posesji (na przykład instalacja wodna, gazowa, elektryczna, oświetleniowa, nawadniająca lub odzyskiwania (retencji) opadu, przyłącza);
- 6) **budynek niemieszkalny**:
 - a) budynek przeznaczony do przechowywania mienia (na przykład budynek gospodarczy, stodoła, stajnia),
 - b) budynek lub obiekt blaszany, przeznaczony do parkowania pojazdów mechanicznych – obejmuje również stałe elementy i elementy zewnętrzne;
- 7) **dewastacja** – umyślne zniszczenie lub uszkodzenie mienia przez osoby trzecie, także w związku z włamaniem lub jego usiłowaniem, interwencją organów ścigania, straży pożarnej lub pogotowia ratunkowego. PZU nie ponosi odpowiedzialności w ramach dewastacji za utratę mienia, które uległo zaborowi w celu jego przywłaszczenia;
- 8) **dom jednorodzinny** – budynek mieszkalny wolnostojący, w zabudowie bliźniaczej lub szeregowej, w którym znajdują się nie więcej niż dwa lokale, które nie są odrębnymi nieruchomościami lub nie są przedmiotem spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu. Obejmuje również stałe elementy i elementy zewnętrzne oraz pomieszczenia gospodarcze w tym budynku;
- 9) **działa sztuki** – przedmioty, ich części, zespoły, kolekcje, skatalogowane zbiory, które mają wartość kolekcjonerską, zabytkową, artystyczną lub są świadectwem minionej epoki lub zdarzenia;
- 10) **elementy zewnętrzne** – elementy znajdujące się na zewnątrz: na murach, dachach, oknach, drzwiach mieszkania, domu jednorodzinnego, budynku niemieszkalnego, i trwale do nich przymocowane, w szczególności:
 - a) rynny i rury spustowe,
 - b) zabudowy balkonów lub tarasów,
 - c) balustrady,
 - d) parapety,
 - e) markizy,
 - f) instalacje wraz z urządzeniami oraz osprzętem, które nie są budowlą lub stałymi elementami (na przykład instalacja ogrodowa, oświetlenie zewnętrzne, kolektory słoneczne, instalacja fotowoltaiczna, w skład której wchodzi panele fotowoltaiczne);
- 11) **kradzież** – zabór cudzego mienia w celu przywłaszczenia;

- 12) **kradzież z włamaniem** – kradzież, której sprawca dokonał lub usiłował dokonać:
- po usunięciu – przy użyciu siły lub narzędzi – zabezpieczeń, pozostawiając na tych zabezpieczeniach ślady, które stanowią dowód użycia siły lub narzędzi lub
 - po otwarciu zamków kluczem oryginalnym lub innym urządzeniem otwierającym (na przykład pilotem), które zdobył w wyniku kradzieży z włamaniem do innego pomieszczenia lub pojazdu albo w wyniku rozboju, lub
 - po pokonaniu zamka mechaniczno-elektronicznego lub elektronicznego systemu zamykania bramy, jeśli pozostały dowody bezprawnej obecności lub działania sprawcy (na przykład utrwalone nagranie z kamery, zabezpieczone przez policję inne dowody);
- 13) **miejsce ubezpieczenia** – miejsce pod adresem wskazanym w polisie, w którym znajduje się przedmiot ubezpieczenia;
- 14) **mienie służbowe** – laptop, tablet, telefon komórkowy, w tym smartfon, który pracodawca przekazał ubezpieczonemu do używania na podstawie dokumentu nakładającego odpowiedzialność materialną na korzystającego z tego mienia;
- 15) **mienie wypożyczone** – przedmioty, które zostały wypożyczone lub oddane ubezpieczonemu do używania przez:
- operatora sieci telefonicznej, internetowej lub telewizyjnej,
 - organizację sportową lub społeczną,
 - wypożyczalnię,
- o ile zostało to udokumentowane;
- 16) **mieszkanie** – wyodrębnione w budynku pomieszczenia mieszkalne. Obejmuje również stałe elementy i elementy zewnętrzne oraz pomieszczenia gospodarcze, miejsca postojowe, które znajdują się w budynku w tej samej miejscowości co te pomieszczenia mieszkalne;
- 17) **osoba trzecia** – każdy podmiot, który nie jest ubezpieczającym lub ubezpieczonym;
- 18) **pałna konstrukcja** – konstrukcja budynku, w której:
- ściany nośne wykonane są z elementów drewnianych lub
 - pokrycie dachowe wykonane jest z drewna, trzciny, słomy lub tworzywa sztucznego;
- 19) **papiery wartościowe** – czeki, weksle, obligacje, akcje, konosamenty, akredytywy dokumentowe, inne dokumenty, które zastępują gotówkę, zgodnie z przepisami prawa;
- 20) **pomieszczenie gospodarcze** – pomieszczenie wyodrębnione w budynku:
- piwnica,
 - pralnia,
 - suszarlnia,
 - strych,
 - komórka lokatorska,
 - wózkownia, rowerownia,
 - pomieszczenie przeznaczone do parkowania pojazdów mechanicznych;
- 21) **powierzchnia użytkowa mieszkania** – powierzchnia wszystkich pomieszczeń, które znajdują się w mieszkaniu. Do powierzchni użytkowej mieszkania nie wlicza się powierzchni balkonów, tarasów, antresoli oraz pomieszczeń gospodarczych. Powierzchnia użytkowa mieszkania jest ustalana w zależności od wysokości pomieszczenia: w przypadku wysokości powyżej 2,20 m – przyjmuje się 100% powierzchni, w przypadku wysokości od 1,40 m do 2,20 m – przyjmuje się 50% powierzchni, w przypadku wysokości poniżej 1,40 m – nie wlicza się tej powierzchni;
- 22) **sprzęt medyczny** – narzędzie, przyrząd, aparat do:
- diagnozowania, zapobiegania, monitorowania, leczenia lub łagodzenia przebiegu chorób,
 - kompensowania urazów lub upośledzeń,
 - badania, zastępowania lub modyfikowania budowy anatomicznej,
 - prowadzenia procesu fizjologicznego;
- 23) **przebiecie** – nagła zmiana napięcia w instalacji elektrycznej;
- 24) **rabunek poza miejscem ubezpieczenia** – zabór ruchomości domowych poza miejscem ubezpieczenia w celu przywłaszczenia (na przykład na ulicy) dokonany w Polsce lub poza jej granicami:
- z zastosowaniem przez sprawcę przemocy fizycznej lub groźby natychmiastowego jej użycia, wobec ubezpieczonego lub
 - z doprowadzeniem ubezpieczonego przez sprawcę do nieprzytomności lub bezbronności;
- 25) **rabunek w miejscu ubezpieczenia** – zabór ruchomości domowych w celu przywłaszczenia w miejscu ubezpieczenia (na przykład w domu jednorodzinnym, mieszkaniu):
- z zastosowaniem przez sprawcę przemocy fizycznej lub groźby natychmiastowego jej użycia, wobec ubezpieczonego lub
 - z doprowadzeniem ubezpieczonego przez sprawcę do nieprzytomności lub bezbronności, lub
 - dokonywany przez sprawcę, który z zastosowaniem przemocy fizycznej lub groźby natychmiastowego jej użycia, zmusił osobę, która ma klucze do miejsca ubezpieczenia, by otworzyła to miejsce albo sam je otworzył kluczami, które odebrał przemocą;
- 26) **ruchomości domowe** – mienie ruchome, w szczególności:
- meble, z wyłączeniem mebli wbudowanych lub zamontowanych na stałe,
 - sprzęt gospodarstwa domowego,
 - elementy dekoracji wnętrz,
 - przedmioty ze srebra, złota, platyny lub palladu, monety, biżuteria,
 - gotówka,
 - odzież i inne przedmioty osobistego użytku,
 - zapasy gospodarstwa domowego,
 - sprzęt audiowizualny (w tym również anteny telewizyjne i anteny radiowe, zainstalowane na zewnątrz mieszkania, budynku i trwale z nim związane), sprzęt komputerowy, sprzęt fotograficzny, instrumenty muzyczne, telefony,
 - sprzęt do prowadzenia działalności, mienie służbowe, mienie wypożyczone,
 - sprzęt turystyczny, ogrodniczy lub sportowy,
 - drony,
 - wózki dziecięce, wózki inwalidzkie, rowery,
 - części zamienne do samochodów, motocykli lub motorowerów oraz ich dodatkowy osprzęt,
 - rośliny doniczkowe,
 - zwierzęta domowe;
- 27) **sprzęt do prowadzenia działalności** – ruchomości domowe, które ubezpieczony nabył w ramach prowadzonej działalności gospodarczej i wykorzystuje je do wykonywania pracy zarobkowej oraz w życiu prywatnym;
- 28) **stałe elementy**:
- elementy zamontowane lub wbudowane na stałe wewnątrz mieszkania, domu jednorodzinnego, budynku niemieszkalnego, w szczególności:
 - meble wykonane na wymiar wraz z zamontowanym w nich sprzętem gospodarstwa domowego,

- wykładziny: ścian, podłóg, schodów, sufitów, słupów,
 - kominki,
 - schody wewnętrzne, antresole, podwieszane sufity,
 - tynki, powłoki malarskie,
 - wewnętrzne ścianki działowe,
 - stolarka okienna lub drzwiowa wraz z oszkleniami i zamknięciami,
 - instalacje wraz z urządzeniami oraz osprzętem (na przykład umywalki, zlewy, wanny, kabiny prysznicowe, brodziki, piece, grzejniki, podgrzewacze wody, gniazda wtyczkowe, wtyczniki),
 - lustra wmontowane w ścianach,
- b) elementy, o których mowa w lit. a, które nie zostały jeszcze zamontowane lub wbudowane na stałe,
- c) trwałe związane z mieszkaniem, domem jednorodzinny, budynkiem niemieszkalnym: urządzenia klimatyzacyjne, urządzenia wentylacyjne, pompy ciepła, kraty, żaluzje, rolety, czujniki, sygnalizatory, instalacja monitoringu wraz z urządzeniami oraz osprzętem (na przykład kamera wraz z rejestratorem), inne elementy zabezpieczeń przeciwkradzieżowych i zabezpieczeń przeciwpożarowych,
- d) domofon, wideodomofon – wraz z instalacją;
- 29) **stopień zużycia technicznego** – wskaźnik zużycia mienia, który wynika z okresu jego eksploatacji, trwałości zastosowanych materiałów, jakości wykonanych robót budowlanych, instalacyjnych lub elektrycznych, sposobu użytkowania, prowadzonej gospodarki remontowej, wykonanych napraw;
- 30) **szkoda** – utrata, zniszczenie lub uszkodzenie przedmiotu ubezpieczenia. Nie obejmuje utraconych korzyści ubezpieczonego, które mógłby osiągnąć, gdyby nie nastąpiła utrata, zniszczenie lub uszkodzenie przedmiotu ubezpieczenia (na przykład utracony zysk lub dochód);
- 31) **ubezpieczony** – podmiot wskazany w polisie jako ubezpieczony, na rachunek którego została zawarta umowa ubezpieczenia oraz podmioty, na rachunek których została zawarta umowa ubezpieczenia, zgodnie z postanowieniami klauzuli dotyczącymi danego ubezpieczenia;
- 32) **unicestwienie** – całkowite zniszczenie mieszkania, miejsca postojowego, pomieszczenia gospodarczego, domu jednorodzinnego, budynku niemieszkalnego, budowli w takim stopniu, że nie jest możliwa ich naprawa albo odbudowa, a odtworzenie wymaga usunięcia pozostałości i wzniesienia nowych wyżej wymienionych przedmiotów ubezpieczenia;
- 33) **wartość nowa** – wartość, która odpowiada kosztom przywrócenia mienia do stanu nowego, lecz nie ulepszonego oraz:
- a) dla mieszkania, domu jednorodzinnego, budynku niemieszkalnego, budowli – wartość, która odpowiada kosztom naprawy lub odbudowy, określona z uwzględnieniem dotychczasowej konstrukcji, wymiarów i standardów wykończenia oraz przy zastosowaniu takich samych lub najbardziej zbliżonych materiałów, przy uwzględnieniu średnich cen występujących na terenie, na którym wystąpił wypadek ubezpieczeniowy,
- b) dla stałych elementów – wartość, która odpowiada kosztom naprawy lub odbudowy, określona z uwzględnieniem dotychczasowej konstrukcji, wymiarów i standardów wykończenia oraz przy zastosowaniu takich samych lub najbardziej zbliżonych materiałów lub nabycia (wytworzenia) nowego przedmiotu tego samego lub najbardziej zbliżonego rodzaju, tej samej lub najbardziej zbliżonej marki, przy

- uwzględnieniu średnich cen występujących na terenie, na którym wystąpił wypadek ubezpieczeniowy, dla ruchomości domowych
- c) **wartość**, która odpowiada kosztom naprawy lub nabycia (wytworzenia) nowego przedmiotu tego samego lub najbardziej zbliżonego rodzaju, tej samej lub najbardziej zbliżonej marki, typu oraz o tych samych lub najbardziej zbliżonych parametrach, przy uwzględnieniu średnich cen występujących na terenie, na którym wystąpił wypadek ubezpieczeniowy.
- Wartość, która odpowiada kosztom naprawy lub odbudowy, o której mowa w lit. a oraz b, określona jest zgodnie z zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych, elektrycznych i instalacyjnych, stosowanych w budownictwie.
- Przy określaniu wartości, o której mowa w lit. a oraz b, PZU uwzględnia również koszty transportu, montażu, demontażu;
- 34) **wartość rynkowa** – wartość, która odpowiada iloczynowi powierzchni użytkowej mieszkania i średniej ceny rynkowej 1 m² w miejscowości lub dzielnicy miasta, w której znajduje się miejsce ubezpieczenia, w odniesieniu do mieszkania o podobnych parametrach, standardzie wykończenia i porównywalnym stanie technicznym, z uwzględnieniem przynależnego do mieszkania pomieszczenia gospodarczego. Dla miejsca postojowego, które stanowi odrębną nieruchomości lub jest przedmiotem spółdzielczego własnościowego prawa do miejsca postojowego – wartość, która odpowiada średniej cenie rynkowej miejsca postojowego o podobnych parametrach i porównywalnym stanie technicznym w miejscowości lub dzielnicy miasta, w której znajduje się miejsce ubezpieczenia;
- 35) **wartość rzeczywista** – wartość nowa pomniejszona o wartość, która jest iloczynem stopnia zużycia technicznego i wartości nowej;
- 36) **wiek budynku** – różnica pomiędzy rokiem, na który przypada pierwszy dzień okresu ubezpieczenia i rokiem budowy budynku. Za rok budowy PZU uznaje rok, w którym budynek został dopuszczony po raz pierwszy do użytkowania na podstawie prawomocnej decyzji o pozwoleniu na użytkowanie lub prawomocnego zawiadomienia o zakończeniu budowy. Jeżeli rok wydania tej decyzji lub zawiadomienia nie jest znany, to za rok budowy PZU uważa rok pierwszego zamieszkania domu jednorodzinnego, lub rozpoczęcia użytkowania budynku niemieszkalnego;
- 37) **zamek mechaniczno-elektroniczny** – zamek, którego uruchamianie następuje przy zastosowaniu systemu elektronicznego;
- 38) **zamek wielopunktowy** – zamek, który powoduje ryglowanie skrzydła drzwi w ościeżnicy w kilku odległych od siebie miejscach;
- 39) **zamek wielozastawkowy** – zamek, który ma przynajmniej dwie ruchome zastawki służące do blokowania zasuwki zamka (liczbę zastawek w zamku można ustalić na podstawie nacięć profilowanych w kluczu);
- 40) **zdarzenia losowe:**
- a) **dym i sadza** – zawiesina cząsteczek, która powstała w wyniku:
- spalania i wydobywa się z urządzeń znajdujących się w miejscu ubezpieczenia, eksploatowanych zgodnie z przeznaczeniem i przepisami technicznymi oraz przy sprawnym działaniu urządzeń wentylacyjnych,
 - ognia, niezależnie od miejsca jego powstania,

- b) **eksplozja** – wybuch, który polega na wyzwoleniu się gazów, pyłów lub pary i jest wywołany ich właściwością rozprzestrzeniania się. W odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników warunkiem uznania szkody za spowodowaną eksplozją jest, aby ściany tych naczyń i zbiorników uległy rozdarciu i spowodowały ujęcie gazów, pyłów, pary lub cieczy. Za spowodowane eksplozją uważa się też szkody powstałe wskutek implozji, które polegają na uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego ciśnieniem zewnętrznym,
- c) **grad** – opad atmosferyczny, który składa się z bryłek lodu,
- d) **huk ponaddźwiękowy** – fala uderzeniowa wytworzona przez statek powietrzny, który porusza się z prędkością większą od prędkości dźwięku,
- e) **huragan** – wiatr o prędkości nie mniejszej niż 13,8 m/s ustalanej przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, zwany dalej „IMGW”, którego działanie wyrządza masowe szkody. W przypadku braku możliwości uzyskania opinii IMGW wystąpienie huraganu PZU stwierdza na podstawie stanu faktycznego i rozmiaru szkód w miejscu ich powstania lub w bezpośrednim sąsiedztwie,
- f) **lawina** – gwałtowne zsuwanie się lub staczanie mas śniegu, lodu, błota, skał lub kamieni ze zboczy górskich,
- g) **ogień** – ogień, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i rozprzestrzenił się o własnej sile,
- h) **opad** – deszcz, topniejący: śnieg, lód, grad,
- i) **osuwanie się ziemi** – niespodziewane działalnością ludzką zsuwanie się ziemi po skarpie lub stoku,
- j) **piorun** – bezpośrednie wyładowanie atmosferyczne na przedmiot ubezpieczenia,
- k) **powódź** – zalanie terenów wskutek:
- podniesienia się poziomu wody w korytach wód płynących lub stojących,
 - spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górskich lub falistych,
 - podniesienia się poziomu morskich wód przybrzeżnych (cofka),
 - deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4 ustalonym przez IMGW. W przypadku braku możliwości uzyskania opinii IMGW wystąpienie deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4 PZU stwierdza na podstawie stanu faktycznego i rozmiaru szkód w miejscu ich powstania lub w bezpośrednim sąsiedztwie,
- l) **śnieg i lód** – naturalny opad w postaci śniegu lub lód, który:
- swoim ciężarem bezpośrednio oddziałuje na przedmiot ubezpieczenia albo
 - pod wpływem swojego ciężaru może spowodować przewrócenie się drzew lub innych obiektów na przedmiot ubezpieczenia,
- m) **uderzenie pojazdu** – uderzenie pojazdu, jego części lub przewożonego w nim ładunku w przedmiot ubezpieczenia,
- n) **upadek statku powietrznego** – katastrofa lub przymusowe lądowanie samolotu silnikowego, bezsilnikowego lub innego obiektu latającego, a także upadek ich części lub przewożonego ładunku,
- o) **upadek drzew lub masztów** – przewrócenie się drzew, masztów, stupów energetycznych, kominów, latarni lub oderwanie się i upadek ich części na przedmiot ubezpieczenia,

- p) **trzęsienie ziemi** – naturalne, gwałtowne wstrząsy skorupy ziemskiej,
- q) **zalanie** – działanie pary, wody lub innych cieczy, na skutek:
- awarii instalacji wodnej (w tym pompy wodnej), instalacji: kanalizacyjnej, klimatyzacyjnej, centralnego ogrzewania,
 - cofnięcia się wody lub ścieków z sieci kanalizacyjnej,
 - zaprzestania prawidłowego działania urządzeń domowych, przerw w dostawie prądu, uszkodzenia akwarium lub łódka wodnego,
 - nieumyślnego pozostawienia otwartych kranów lub innych zaworów zamontowanych na instalacji. Obejmuje również zalanie spowodowane przez osoby trzecie wodą lub inną cieczą, która pochodzi spoza miejsca ubezpieczenia,
- r) **zapadanie się ziemi** – obniżenie terenu z powodu zawałania się naturalnych, podziemnych, pustych przestrzeni w gruncie;
- 41) **zwierzęta domowe** – udomowione: psy, koty, chomiki, świnki morskie, papugi, kanarki, zółwie, ryby akwariowe, fretki, szynszyle, myszosczki, myszy, szczury, króliki, z wyłączeniem trzymanych w celach hodowlanych lub handlowych.

PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

– czyli co można ubezpieczyć

§ 2

- 1. W ubezpieczeniu nieruchomości** można ubezpieczyć:
- 1) mieszkanie;
 - 2) dom jednorodzinny;
 - 3) budynek niemieszkalny;
 - 4) budowlę
- które znajdują się w Polsce, i do których podmiot wskazany w polisie jako ubezpieczony posiada tytuł prawny (własność, współwłasność, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, prawo do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej).
- Ubezpieczony przedmiot jest wskazywany w polisie.
- 2. W ubezpieczeniu nieruchomości** nie można ubezpieczyć przedmiotów wymienionych w ust. 1, w których prowadzona jest działalność gospodarcza. Przedmiotem ubezpieczenia może być mieszkanie lub dom jednorodzinny, wymienione w ust. 1, które są wynajmowane na cele mieszkalne w ramach prowadzonej działalności gospodarczej.
- 3. W ubezpieczeniu mienia ruchomego** można ubezpieczyć:
- 1) ruchomości domowe lub
 - 2) stałe elementy
- do których podmiot wskazany w polisie jako ubezpieczony lub domownik posiada tytuł prawny, i które znajdują się w mieszkaniu lub domu jednorodzinnym (z wyłączeniem miejsca postojowego, tarasu i balkonu) w Polsce. Wraz z ubezpieczeniem powyższych ruchomości domowych ubezpieczone są również ruchomości domowe, do których podmiot wskazany w polisie jako ubezpieczony lub domownik posiada tytuł prawny, takie jak:
- a) ruchomości domowe w budynku niemieszkalnym w tej samej miejscowości co mieszkanie lub dom jednorodzinny,
 - b) ruchomości domowe w budowlu na posesji, na której stoi dom jednorodzinny, jeśli ta budowlą jest zabezpieczona zgodnie z § 8 ust. 1 pkt 1, 2, 4 i 5.
- Powyższe mieszkanie lub dom jednorodzinny, jest wskazywany w polisie.

ZAKRES UBEZPIECZENIA

– czyli za co PZU odpowiada

§ 3

PZU odpowiada za **wypadek ubezpieczeniowy**, którym jest niezależne od woli ubezpieczonego zdarzenie przeszłe i niepewne o charakterze nagłym, które powstało w okresie ubezpieczenia i w wyniku którego została wyrządzona szkoda objęta zakresem ubezpieczenia. PZU odpowiada za wypadki ubezpieczeniowe, które wystąpiły w miejscach wskazanych w § 2, a także poza tymi miejscami w przypadku rabunku poza miejscem ubezpieczenia w ubezpieczeniu mienia ruchomego, o którym mowa w § 4 ust. 2 poz. 3 Tabeli.

§ 4

1. W ubezpieczeniu mienia ruchomego ubezpieczone są ruchomości domowe lub stałe elementy. Wyboru przedmiotu ubezpieczenia dokonuje ubezpieczający.
2. W zależności od wybranego przedmiotu ubezpieczenia PZU odpowiada za szkody, które powstały w następstwie wypadków ubezpieczeniowych określonych w kolumnie „Zakres ubezpieczenia” (tabela poniżej), przy czym mają zastosowanie wyłączenia odpowiedzialności określone w § 6:

Ubezpieczenie nieruchomości		
Poz.	Przedmiot ubezpieczenia	Zakres ubezpieczenia
1.	mieszkanie	obejmuje wszystkie możliwe wypadki ubezpieczeniowe , w tym: – zdarzenia losowe – przepięcie – dewastacja przy czym mają zastosowanie wyłączenia odpowiedzialności określone w § 6
2.	dom jednorodzinny	
3.	budynek niemieszkalny	
4.	budowla	
5.	budowla, która jest trwale związana z gruntem oraz jej elementy, które są złączone na stałe z tą budowlą	– kradzież z włamaniem

Ubezpieczenie mienia ruchomego

Poz.	Przedmiot ubezpieczenia	Zakres ubezpieczenia
1.	ruchomości domowe ruchomości domowe w: – mieszkaniu – domu jednorodzinny – budowli – budynku niemieszkalnym z uwzględnieniem § 2 ust. 3	obejmuje wszystkie możliwe wypadki ubezpieczeniowe , w tym: – zdarzenia losowe – przepięcie – dewastacja przy czym mają zastosowanie wyłączenia odpowiedzialności określone w § 6
2.	stałe elementy stałe elementy w: – mieszkaniu – domu jednorodzinny, z uwzględnieniem § 2 ust. 3	obejmuje wszystkie możliwe wypadki ubezpieczeniowe , w tym: – zdarzenia losowe – przepięcie – dewastacja przy czym mają zastosowanie wyłączenia odpowiedzialności określone w § 6 Stale elementy można ubezpieczyć, jeśli ubezpieczający nie ubezpieczył mieszkania lub domu jednorodzinne.
3.	ruchomości domowe i stałe elementy w: – mieszkaniu – domu jednorodzinny – budowli – budynku niemieszkalnym z uwzględnieniem § 2 ust. 3	dla ruchomości domowych obejmuje następujące wypadki ubezpieczeniowe: – kradzież z włamaniem – rabunek w miejscu ubezpieczenia – rabunek poza miejscem ubezpieczenia dla stałych elementów obejmuje kradzież z włamaniem

3. PZU odpowiada również za szkody wyrządzone wskutek akcji ratowniczej prowadzonej w związku z wypadkiem ubezpieczeniowym określonym w ust. 2 (tabela powyżej), za który PZU ponosi odpowiedzialność.

4. PZU odpowiada również za szkody, które ubezpieczony wyrządził wskutek rażącego niedbalstwa, jeśli szkoda powstała w następstwie:

- 1) niewykonania okresowych przeglądów technicznych: przewodów kominowych, instalacji gazowej, instalacji elektrycznej, przewidzianych przez prawo budowlane – w miejscu, w którym znajduje się ubezpieczone mienie ruchome lub ubezpieczonego:

- a) domu jednorodzinne – jeżeli wiek budynku na pierwszy dzień okresu ubezpieczenia nie przekracza 50 lat,
- b) budynku niemieszkalnego – jeżeli wiek budynku na pierwszy dzień okresu ubezpieczenia nie przekracza 50 lat,
- c) mieszkania.

PZU wypłaca odszkodowanie za powyższe szkody w ubezpieczeniu nieruchomości w granicach sumy ubezpieczenia dla wyliczonych powyżej w lit. a–c przedmiotów ubezpieczenia, nie więcej niż 50% tej sumy ubezpieczenia (limit odpowiedzialności) oraz w ubezpieczeniu mienia

ruchomego w granicach sumy ubezpieczenia dla mienia ruchomego, które znajduje się w wyliczonych powyżej w lit. a–c: domu, budynku, mieszkaniu, nie więcej niż 50% tej sumy ubezpieczenia (limit odpowiedzialności) i nie więcej niż do limitów odpowiedzialności wskazanych w § 10 ust. 1;

- 2) pozostawienia:
 - a) włączonego do instalacji elektrycznej: żelazka, prostownicy, lokówki, suszarki do włosów, grzejnika elektrycznego, termowentylatora, kuchenki elektrycznej, toster, frytkownicy, grilla elektrycznego, ładowarki do: telefonu, laptopa, hulajnogi,
 - b) na wolnym ogniu, palniku, na włączonej kuchenie elektrycznej, włączonej płycie kuchennej elektrycznej lub indukcyjnej; naczynia służące do podgrzewania wody lub posiłków,
 - c) niewygaszonego kominka.

ZWROT KOSZTÓW

– czyli jakie koszty dodatkowe pokrywa PZU

§ 5

1. Jeśli wystąpi wypadek ubezpieczeniowy, który jest objęty zakresem ubezpieczenia, PZU pokrywa do limitów odpowiedzialności określonych w § 10 ust. 3, poniesione przez ubezpieczonego koszty:

- 1) **poszukiwania przyczyny szkody** – czyli koszty materiałów, sprzętu i robocizny poniesione w celu:
 - a) odnalezienia miejsca awarii instalacji, która była przyczyną szkody,
 - b) usunięcia awarii instalacji,
 - c) naprawy elementów przedmiotu ubezpieczenia uszkodzonych lub zniszczonych wskutek poszukiwania przyczyny szkody.

PZU pokrywa te koszty, jeśli szkoda powstała w miejscu ubezpieczenia.

Jeśli szkoda powstała poza miejscem ubezpieczenia, a istniało prawdopodobieństwo, że awaria instalacji powstała w miejscu ubezpieczenia, to PZU pokrywa koszty odnalezienia miejsca awarii instalacji w miejscu ubezpieczenia, usunięcia tej awarii oraz naprawy elementów przedmiotu ubezpieczenia, które zostały uszkodzone lub zniszczone wskutek poszukiwania przyczyny szkody.

Koszty te PZU pokrywa w ubezpieczeniu nieruchomości, o którym mowa w § 4 ust. 2 poz. 1–4 Tabeli i w ubezpieczeniu stałych elementów, o którym mowa w § 4 ust. 2 poz. 2 Tabeli;

- 2) **utrąty wody** – czyli koszty wody, która w następstwie awarii instalacji wydostała się z instalacji wodnej lub centralnego ogrzewania, znajdującej się w miejscu ubezpieczenia – jeśli szkoda powstała w następstwie zalania. Koszty te PZU pokrywa w ubezpieczeniu nieruchomości, o którym mowa w § 4 ust. 2 poz. 1–4 Tabeli i w ubezpieczeniu stałych elementów, o którym mowa w § 4 ust. 2 poz. 2 Tabeli;
- 3) **uprzątnięcia miejsca ubezpieczenia po szkodzie** – czyli koszty usunięcia zanieczyszczeń, koszty wywozu elementów niezdatnych do użytku (odpadów) wraz z kosztami ich składowania lub utylizacji, koszty rozbiórki i demontażu elementów niezdatnych do użytku, koszty uprzątnięcia drzewa, które uszkodziło przedmiot ubezpieczenia; Koszty te PZU pokrywa w ubezpieczeniu nieruchomości i w ubezpieczeniu mienia ruchomego;
- 4) **naprawy zabezpieczeń przeciwkradzieżowych** – czyli koszty naprawy uszkodzonych lub zniszczonych wskutek

kradzieży z włamaniem następujących stałych elementów: stolarki okiennej i drzwiowej wraz z oszklaceniami i zamknięciami, krat, rolet, czujek, sygnalizatorów oraz innych elementów zabezpieczeń przeciwkradzieżowych. Koszty te PZU pokrywa w ubezpieczeniu mienia ruchomego, które obejmuje ryzyko kradzieży z włamaniem.

2. Ponadto – PZU pokrywa, do limitów odpowiedzialności określonych w § 10 ust. 3, koszty **nabycia produktów spożywczych** – czyli koszty, jakie musi ponieść ubezpieczony, aby kupić produkty spożywcze w zamian za te, które uległy rozmożeniu. **Rozmożenie** to utrata przydatności do spożycia w wyniku podwyższenia się temperatury przechowywania w urządzeniu chłodniczym w związku z zaprzestaniem prawidłowego działania tego urządzenia lub przerwą w dostawie prądu, które wystąpiło w okresie ubezpieczenia. Urządzenie to musi znajdować się w mieszkaniu lub domu jednorodzinnym, w którym znajdują się ubezpieczone ruchomości domowe. Koszty te PZU pokrywa w ubezpieczeniu ruchomości domowych, o którym mowa w § 4 ust. 2 poz. 1 Tabeli.
3. PZU pokrywa koszty określone w ust. 1 do wysokości faktycznie poniesionych, jednak nie więcej niż do kwoty, która odpowiada kosztom naprawy lub odbudowy z uwzględnieniem dotychczasowej konstrukcji, wymiarów i standardów wykończenia oraz przy zastosowaniu takich samych lub najbardziej zbliżonych materiałów, lub kosztom nabycia (wytworzenia) nowego przedmiotu tego samego lub najbardziej zbliżonego rodzaju, tej samej lub najbardziej zbliżonej marki, przy uwzględnieniu średnich cen występujących na terenie, na którym wystąpił wypadek ubezpieczeniowy.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

– czyli za co PZU nie odpowiada

§ 6

1. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte:
 - 1) instalacja fotowoltaiczna, w skład której wchodzi panele fotowoltaiczne o łącznej mocy przekraczającej 20 kW;
 - 2) karty płatnicze;
 - 3) papiery wartościowe;
 - 4) bilety komunikacji miejskiej, karty uprawniające do korzystania z usług;
 - 5) dokumenty. To wyłączenie nie dotyczy dokumentów tożsamości: dowodu osobistego, paszportu, prawa jazdy, legitymacji szkolnej, legitymacji studenckiej;
 - 6) dzieła sztuki;
 - 7) trofea myśliwskie;
 - 8) kamienie szlachetne, półszlachetne lub syntetyczne, szlachetne substancje organiczne, które nie są wyrobami użytkowymi oraz metale szlachetne w złomie lub sztabach;
 - 9) przedmioty zgromadzone w ilościach, które wskazują na ich handlowe przeznaczenie;
 - 10) dane i dokumenty przechowywane w komputerach, tabletach, telefonach lub wymiennych nośnikach danych;
 - 11) klucze do budynków innych niż wskazane w polisie oraz klucze i inne przyrządy do otwierania zamków w pojazdach;
 - 12) oprogramowanie. To wyłączenie nie dotyczy systemu operacyjnego, który jest integralną częścią komputera;
 - 13) zwierzęta inne niż zwierzęta domowe;
 - 14) pojazdy lądowe, które podlegają obowiązkowej rejestracji, jednostki pływające inne niż napędzane siłą mięśni, statki powietrzne inne niż: lotnie, motolotnie, parolotnie, balony, spadochrony, latawce, modele latające, drony;
 - 15) sprzęt medyczny.

2. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte: gotówka, przedmioty ze srebra, złota, platyny lub palladu, monety, biżuteria, jeżeli:
 - 1) ubezpieczony oddał mieszkanie lub dom jednorodzinny, w którym się one znajdują, do używania osobie trzeciej;
 - 2) ciągle nieobecność ubezpieczonego w mieszkaniu lub domu jednorodzinnym, w którym się one znajdują, trwała dłużej niż 3 miesiące;
 - 3) do ich zaginięcia doszło w czasie akcji ratowniczej prowadzonej w związku z wypadkiem ubezpieczeniowym lub
 - 4) znajdują się one w pomieszczeniu gospodarczym, budynku niemieszkalnym, budowli.
3. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte: sprzęt audiowizualny, sprzęt komputerowy, sprzęt fotograficzny, instrumenty muzyczne, telefony, które znajdują się w pomieszczeniu gospodarczym, budynku niemieszkalnym, budowli.
4. PZU nie odpowiada za szkody:
 - 1) które ubezpieczony wyrządził umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa. To wyłączenie nie dotyczy sytuacji, gdy mimo rażącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności lub gdy PZU odpowiada za szkody wyrządzone wskutek rażącego niedbalstwa zgodnie z § 4 ust. 4;
 - 2) które osoba, z którą ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym wyrządziła umyślnie.
5. Z uwzględnieniem § 7, PZU nie odpowiada również za szkody, które powstały w następstwie:
 - 1) niewykonania określonych przepisami prawa przeglądów technicznych przedmiotów ubezpieczenia oraz miejsca, w którym znajdują się przedmioty ubezpieczenia oraz ich okresowych kontroli, jeśli obowiązek ich wykonania należał do ubezpieczonego. To wyłączenie nie dotyczy sytuacji, gdy niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na wystąpienie wypadku ubezpieczeniowego;
 - 2) pęknięcia rur lub osprzętu instalacji w wyniku zamarznięcia wody lub innej cieczy spowodowanego nieutrzymywaniem właściwej temperatury w pomieszczeniach, jeżeli obowiązek utrzymywania właściwej temperatury w pomieszczeniach należał do ubezpieczonego. To wyłączenie nie dotyczy sytuacji, gdy niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na wystąpienie wypadku ubezpieczeniowego;
 - 3) zalania wskutek opadu:
 - a) poprzez niezamknięte, nieszczelne lub niezabezpieczone okna, drzwi lub inne otwory, jeżeli obowiązek ich zamknięcia, uszczelnienia lub zabezpieczenia należał do ubezpieczonego. To wyłączenie nie dotyczy sytuacji, gdy niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na wystąpienie wypadku ubezpieczeniowego,
 - b) poprzez niekonserwowane lub nienależycie konserwowane: dach, ściany, balkony, tarasy lub okna, jeżeli obowiązek ich konserwacji należał do ubezpieczonego. To wyłączenie nie dotyczy sytuacji, gdy niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na wystąpienie wypadku ubezpieczeniowego.
6. PZU nie odpowiada także za szkody, które powstały w następstwie:
 - 1) błędów konstrukcyjnych w ubezpieczonym domu jednorodzinnym, budynku niemieszkalnym, jeżeli:
 - a) wzniesiono lub przebudowano go bez projektu wykonanego przez uprawnionego specjalistę,
 - b) wzniesiono lub przebudowano go niezgodnie z projektem wykonanym przez uprawnionego specjalistę – o ile ubezpieczony o tym wiedział lub przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć i miało to wpływ na wystąpienie wypadku ubezpieczeniowego;
 - 2) zawilgocenia lub zagrzybienia pomieszczeń. To wyłączenie nie dotyczy sytuacji, gdy zawilgocenie lub zagrzybienie pomieszczeń nastąpiło wskutek następujących wypadków ubezpieczeniowych, za które PZU ponosi odpowiedzialność:
 - a) zalania lub powodzi,
 - b) opadu w odniesieniu do mieszkania;
 - 3) przenikania wód podziemnych. To wyłączenie nie dotyczy sytuacji, gdy przenikanie wód nastąpiło wskutek powodzi, deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4 ustalonym przez IMGW. Jeśli nie można uzyskać opinii IMGW, wystąpienie deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4 PZU stwierdza na podstawie stanu faktycznego i rozmiaru szkód w miejscu ich powstania lub w bezpośrednim sąsiedztwie;
 - 4) przemarzania przedmiotu ubezpieczenia lub jego elementów – w ubezpieczeniu nieruchomości;
 - 5) zabrudzenia, odbarwienia, odspojenia, zagrzybienia tynków zewnętrznych lub elewacji, na skutek opadu lub obłania wodą lub inną cieczą przez jadący pojazd;
 - 6) zapadania się ziemi, które jest skutkiem prowadzonych robót ziemnych;
 - 7) działań wojennych, stanu wojennego, stanu wyjątkowego, strajków, niepokojów społecznych;
 - 8) oddziaływania energii jądrowej, promieni laserowych, maserowych, promieniowania jonizującego, pola magnetycznego i elektromagnetycznego, skażenia radioaktywnego;
 - 9) decyzji administracyjnej.
7. PZU nie odpowiada także za szkody powstałe w związku z działalnością zakładu górniczego.
8. PZU nie odpowiada również za szkody, które ubezpieczony wyrządził w stanie:
 - 1) nietrzeźwości albo
 - 2) po użyciu alkoholu lub
 - 3) pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych, nowych substancji psychoaktywnych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii.

To wyłączenie nie dotyczy sytuacji, gdy taki stan ubezpieczonego nie miał wpływu na wystąpienie wypadku ubezpieczeniowego.
9. PZU nie odpowiada również za:
 - 1) szkody, które powstały w następstwie:
 - a) stłuczenia (rozbięcia) lub pęknięcia:
 - przedmiotu ubezpieczenia lub jego elementu wykonanego z ceramiki, kamienia, konglomeratu, tworzywa sztucznego, szkła (w tym kryształu),
 - płyty indukcyjnej, kolektora słonecznego, panelu fotowoltaicznego,
 - ekranów, monitorów, matryc lub wyświetlaczy, które są elementami przedmiotu ubezpieczenia.

To wyłączenie nie dotyczy szkód, które powstały w następstwie: zdarzeń losowych, przepięcia, dewastacji, akcji ratowniczej prowadzonej w związku z którymkolwiek z tych wypadków ubezpieczeniowych – za które PZU ponosi odpowiedzialność,

 - b) rozlania lub wylania wody lub innej cieczy, które spowodował człowiek. To wyłączenie nie dotyczy szkód, które powstały w następstwie zalania, za które PZU ponosi odpowiedzialność, lub gdy rozlanie, wylanie jest skutkiem dewastacji, za którą PZU ponosi odpowiedzialność,
 - c) wpadnięcia przedmiotu ubezpieczenia do wody lub innej cieczy, które spowodował człowiek,
 - d) prac budowlanych, montażowych, demontażowych lub instalacyjnych, prowadzonych wewnątrz: mieszkania,

domu jednorodzinnego, budynku niemieszkalnego lub budowli – wskazanych w polisie. To wyłączenie nie dotyczy sytuacji, gdy następstwem tych prac są zdarzenia losowe lub przepięcie, za które PZU ponosi odpowiedzialność,

- e) działania owadów, kleszczy, pleśni, grzybów, wewnętrznego rozkładu lub naturalnych procesów, które zachodzą w przedmiocie ubezpieczenia,
 - f) działania zwierząt (w tym ptaków) polegającego na zabrudzeniu przedmiotu ubezpieczenia,
 - g) działania roślin lub zwierząt, które należą do ubezpieczonego. To wyłączenie nie dotyczy sytuacji, gdy następstwem tego działania są zdarzenia losowe lub przepięcie, za które PZU ponosi odpowiedzialność,
 - h) nieprawidłowej pielęgnacji roślin, chorób roślin,
 - i) zachorowania lub śmierci z przyczyn naturalnych zwierząt domowych,
 - j) naturalnego osiadania budynku lub budowli. To wyłączenie nie dotyczy sytuacji, gdy następstwem tego osiadania są zdarzenia losowe lub przepięcie, za które PZU ponosi odpowiedzialność,
 - k) wibracji lub drgań, spowodowanych ruchem pojazdów lądowych, podziemnych lub powietrznych. To wyłączenie nie dotyczy sytuacji, gdy wibracje lub drgania powstały w następstwie huku ponaddzwiękowego, za który PZU ponosi odpowiedzialność,
 - l) eksploatacji lub zużycia, w wyniku których przedmiot ubezpieczenia uległ: zawaleniu, zabrudzeniu, odbarwieniu, odształceniu, deformacji, ścieraniu, zarysowaniu, wyszczerbieniu, odspojeniu, rozdzarceniu, korozji lub utlenieniu. To wyłączenie nie dotyczy sytuacji, gdy następstwem takiej eksploatacji lub zużycia są zdarzenia losowe lub przepięcie, za które PZU ponosi odpowiedzialność,
 - m) zadymienia lub sadzy powstałych w czasie przygotowywania posiłków. To wyłączenie nie dotyczy sytuacji, gdy zadymienie lub sadza powstała na skutek zdarzeń losowych lub przepięcia, za które PZU ponosi odpowiedzialność,
 - n) zaginięcia, sprzedaży, darowizny, zamiany ubezpieczonych przedmiotów,
 - o) wyludzenia ubezpieczonych przedmiotów wskutek oszustwa;
- 2) szkody w przedmiocie ubezpieczenia, które powstały w wyniku awarii przedmiotu ubezpieczenia. To wyłączenie nie dotyczy sytuacji, gdy następstwem takiej awarii są dym i sadza, eksplozja, ogień, zalanie lub przepięcie, za które PZU ponosi odpowiedzialność. **Awaria przedmiotu ubezpieczenia** to uszkodzenie, które uniemożliwia zgodnie z przeznaczeniem korzystanie z przedmiotu ubezpieczenia, wywołane wadą tego przedmiotu, niewłaściwą jego eksploatacją, niewłaściwą jego konserwacją lub zużyciem się jego elementów.
10. PZU nie odpowiada ponadto za szkody, które powstały w następstwie:
- 1) aktów terroryzmu;
 - 2) kradzieży, z uwzględnieniem pkt 3 i 4. To wyłączenie nie dotyczy rabunku w miejscu ubezpieczenia i rabunku poza miejscem ubezpieczenia ruchomości domowych, o którym mowa w § 4 ust. 2 poz. 3 Tabeli;
 - 3) kradzieży z włamaniem w ubezpieczeniu nieruchomości. To wyłączenie nie dotyczy kradzieży z włamaniem budowli oraz jej elementów, o którym mowa w § 4 ust. 2 poz. 5 Tabeli, polegającej na pokonaniu przez sprawcę zabezpieczeń wskazanych w § 8 ust. 2 i 4;

- 4) kradzieży z włamaniem w ubezpieczeniu mienia ruchomego. To wyłączenie nie dotyczy kradzieży z włamaniem ruchomości domowych i stałych elementów, o którym mowa w § 4 ust. 2 poz. 3 Tabeli, polegającej na pokonaniu przez sprawcę zabezpieczeń, o których mowa w § 8 ust. 1, 3 i 4.

ZABEZPIECZENIA MIENIA

– czyli jak chronić ubezpieczone przedmioty

§ 7

Ubezpieczony ma obowiązek:

- 1) przestrzegać obowiązujących przepisów prawa z zakresu ochrony przeciwpożarowej;
- 2) utrzymywać przedmiot ubezpieczenia oraz miejsca, w którym znajdują się przedmioty ubezpieczenia, w należyłym stanie technicznym, w tym przeprowadzać ich przeglądy techniczne oraz okresowe kontrole, a także przeprowadzać ich bieżącą konserwację;
- 3) stosować się do zaleceń producentów i dostawców urządzeń technicznych;
- 4) stosować właściwe środki ochronne w celu zabezpieczenia instalacji wodnych i centralnego ogrzewania oraz ich wyposażenia instalacyjnego przed mrozem, w szczególności utrzymywać właściwą temperaturę w pomieszczeniach oraz zakreć zawory i spuścić wodę z instalacji w obiektach nieużywanych;
- 5) zapewnić, aby w okresie ubezpieczenia były spełnione warunki w zakresie zabezpieczenia ubezpieczonego mienia, o których mowa w § 8, w tym zamykać otwory (na przykład okna i drzwi) w sposób określony w § 8.

Z uwzględnieniem § 4 ust. 4, jeśli ubezpieczony naruszy te obowiązki umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa, PZU nie odpowiada za szkody, które powstały z tego powodu. To postanowienie nie dotyczy sytuacji, gdy mimo rażącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności.

§ 8

1. Ubezpieczone mienie powinno być zabezpieczane w następujący sposób:

- 1) ściany, podłogi, stropy, dachy w mieszkaniu, domu jednorodzinnym, budynku niemieszkalnym, budowli, są tak zamocowane i osadzone, że nie jest możliwe ich zdemontowanie bez równoczesnego ich uszkodzenia lub zniszczenia;
- 2) wszelkie otwory w ścianach, stropach, podłogach, dachach w mieszkaniu, domu jednorodzinnym, budynku niemieszkalnym, budowli, są zamykane i zabezpieczane w sposób, który uniemożliwia osobom trzecim dostęp do wnętrza lub uniemożliwia wydobycie przedmiotów z wnętrza bez użycia siły lub narzędzi. Okna, drzwi balkonowe lub tarasowe mogą być rozszczelniane w taki sposób, że skrzydło okna lub drzwi tworzy mikroszczelinę w odniesieniu do framugi, ale w dalszym ciągu nie można ich otworzyć bez pozostawienia śladów użycia siły lub narzędzi;
- 3) drzwi zewnętrzne, za wyjątkiem drzwi balkonowych lub tarasowych, do mieszkania, domu jednorodzinnego, są zamykane na co najmniej jeden zamek wielozastawkowy lub wielopunktowy lub mechaniczno-elektroniczny;
- 4) drzwi zewnętrzne do pomieszczenia gospodarczego, budynku niemieszkalnego, budowli są zamykane na co najmniej jeden zamek wielozastawkowy lub kłódkę wielozastawkową. Za równorzędne zamknięcie drzwi

- zewnątrznych do pomieszczenia gospodarczego, PZU uznaje także elektroniczny system zamykania bramy;
- 5) klucze i inne urządzenia przeznaczone do otwierania zamków są w posiadaniu wyłącznie: ubezpieczonego lub osoby przez niego upoważnionej. Nie dotyczy to pomieszczeń gospodarczych współużytkowanych z innymi osobami.
 2. Ubezpieczona budowla oraz jej elementy, o której mowa w § 4 ust. 2 poz. 5 Tabeli powinna być zabezpieczona w taki sposób, że jej odłączenie od gruntu lub zdemontowanie jej elementu złączonego na stałe z tą budowlą nie jest możliwe bez pozostawienia śladów użycia siły lub narzędzi.
 3. Ubezpieczone stałe elementy: urządzenia klimatyzacyjne, urządzenia wentylacyjne, pompy ciepła, kraty, żaluzje, rolety, czujniki, sygnalizatory, instalacja monitoringu wraz z urządzeniami oraz osprzętem (na przykład kamera wraz z rejestratorem), inne elementy zabezpieczeń przeciwkradzieżowych i zabezpieczeń przeciwpożarowych, domofony, wideodomofony – wraz z instalacją, o których mowa w § 4 ust. 2 poz. 3 Tabeli powinny być zabezpieczone w sposób, o którym mowa w ust. 1 oraz w taki sposób, że ich odłączenie od mieszkania, domu jednorodzinnego, budynku niemieszkalnego nie jest możliwe bez pozostawienia śladów użycia siły lub narzędzi.
 4. PZU na podstawie oceny ryzyka może określić indywidualne warunki w zakresie zabezpieczenia ubezpieczonego mienia. PZU może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od dokonania jego oględzin.

SUMA UBEZPIECZENIA

– czyli jak ustalić sumę ubezpieczenia

§ 9

1. W ubezpieczeniu nieruchomości i w ubezpieczeniu mienia ruchomego ubezpieczający ustala odrębne sumy ubezpieczenia dla poszczególnych przedmiotów ubezpieczenia. Jeśli zakres ubezpieczenia obejmuje szkody powstałe w następstwie kradzieży z włamaniem budowli oraz jej elementów, ubezpieczający ustala odrębną sumę ubezpieczenia dla tego ryzyka. Jeśli zakres ubezpieczenia obejmuje szkody powstałe w następstwie kradzieży z włamaniem ruchomości domowych i stałych elementów oraz szkody powstałe w następstwie rabunku w miejscu ubezpieczenia i rabunku poza miejscem ubezpieczenia ruchomości domowych, ubezpieczający ustala odrębną, łączną sumę ubezpieczenia dla tych ryzyk.
2. Suma ubezpieczenia powinna odpowiadać wartości ubezpieczanych przedmiotów i stanowić górną granicę odpowiedzialności PZU. Jeśli dla określonych szkód lub kosztów ustalono limit odpowiedzialności, wówczas stanowi on górną granicę odpowiedzialności dla tych szkód lub kosztów.
3. W ubezpieczeniu mienia ruchomego, w tym w ubezpieczeniu, o którym mowa w § 4 ust. 2 poz. 3 Tabeli, suma ubezpieczenia dla ruchomości domowych, stałych elementów ustalana jest w wartości nowej.
4. W ubezpieczeniu nieruchomości, w tym w ubezpieczeniu, o którym mowa w § 4 ust. 2 poz. 5 Tabeli, suma ubezpieczenia nie ulega pomniejszeniu o każdą wypłaconą przez PZU kwotę.
5. W ubezpieczeniu mienia ruchomego, w tym w ubezpieczeniu, o którym mowa w § 4 ust. 2 poz. 3 Tabeli, po wypłacie odszkodowania lub kosztów określonych w § 5 oraz w § 14 ust. 1 pkt 1 suma ubezpieczenia jest pomniejszana o kwotę wypłaconą przez PZU.

6. Jeśli po zawarciu umowy ubezpieczenia wzrośnie wartość ubezpieczonego przedmiotu ubezpieczający może, w porozumieniu z PZU, podwyższyć sumę ubezpieczenia. Jeżeli po zawarciu umowy ubezpieczenia spadnie wartość ubezpieczonego przedmiotu, ubezpieczający może żądać odpowiedniego zmniejszenia sumy ubezpieczenia. Z tej samej przyczyny PZU może jednostronnie zmniejszyć sumę ubezpieczenia, zawiadamiając o tym jednocześnie ubezpieczającego. Zmniejszenie sumy ubezpieczenia pociąga za sobą odpowiednie zmniejszenie składki ubezpieczeniowej począwszy od dnia pierwszego tego miesiąca, w którym ubezpieczający zażądał zmniejszenia sumy ubezpieczenia lub w którym PZU zawiadomiło ubezpieczającego o jednostronnym zmniejszeniu tej sumy.

LIMITY ODPOWIEDZIALNOŚCI

– czyli jakie są ograniczenia odpowiedzialności PZU

§ 10

1. W ubezpieczeniu ruchomości domowych, w tym w ubezpieczeniu, o którym mowa w § 4 ust. 2 poz. 3 Tabeli, w zależności od wypadku ubezpieczeniowego i w granicach danej sumy ubezpieczenia dla tych ruchomości domowych obowiązują następujące limity odpowiedzialności (tabela poniżej):

Poz.	Przedmiot ubezpieczenia	Limit odpowiedzialności
1.	przedmioty ze srebra, złota, platyny lub palladu, monety, biżuteria	40% sumy ubezpieczenia, nie więcej niż 50 000 zł
2.	gotówka	10% sumy ubezpieczenia, nie więcej niż 10 000 zł
3.	sprzęt do prowadzenia działalności	nie więcej niż 10 000 zł
4.	ruchomości domowe w pomieszczeniu gospodarczym, za wyjątkiem pomieszczenia gospodarczego w domu jednorodzinnym	30% sumy ubezpieczenia
5.	ruchomości domowe w budynku niemieszkalnym	30% sumy ubezpieczenia
6.	ruchomości domowe w budowlu	30% sumy ubezpieczenia
7.	ruchomości domowe w razie ich rabunku poza miejscem ubezpieczenia	10% sumy ubezpieczenia, nie więcej niż 10 000 zł
8.	zwierzęta domowe	nie więcej niż 5000 zł

2. Jeśli dany przedmiot ubezpieczenia kwalifikuje się do więcej niż jednej pozycji spośród wymienionych w ust. 1 (tabela powyżej), górną granicą odpowiedzialności PZU jest najniższy limit spośród limitów, do których kwalifikuje się ten przedmiot ubezpieczenia.
3. PZU pokrywa koszty określone w § 5 do następujących limitów odpowiedzialności (tabela poniżej):

Poz.	Rodzaj kosztu	Limity odpowiedzialności
1.	poszukiwanie przyczyny szkody	a) w ubezpieczeniu nieruchomości – w granicach sumy ubezpieczenia dla przedmiotu ubezpieczenia, o którym mowa w § 4 ust. 2 poz. 1–4 Tabeli, b) w ubezpieczeniu mienia ruchomego – w granicach sumy ubezpieczenia dla stałych elementów, o których mowa w § 4 ust. 2 poz. 2 Tabeli
2.	utrata wody	a) w ubezpieczeniu nieruchomości – w granicach sumy ubezpieczenia dla przedmiotu ubezpieczenia, o którym mowa w § 4 ust. 2 poz. 1–4 Tabeli, b) w ubezpieczeniu mienia ruchomego – w granicach sumy ubezpieczenia dla stałych elementów, o których mowa w § 4 ust. 2 poz. 2 Tabeli, – nie więcej niż 3 000 zł
3.	uprzątnięcie miejsca ubezpieczenia po szkodzie	a) w ubezpieczeniu nieruchomości – w granicach sumy ubezpieczenia dla przedmiotu ubezpieczenia, nie więcej niż 5% tej sumy ubezpieczenia, b) w ubezpieczeniu mienia ruchomego – w granicach odpowiedniej sumy ubezpieczenia dla przedmiotu ubezpieczenia Jeśli koszty dotyczą mienia ubezpieczonego i nieubezpieczonego i nie można przyporządkować ich do danej części mienia, PZU pokrywa poniesione koszty w takiej proporcji, w jakiej pozostaje wartość mienia ubezpieczonego do łącznej wartości mienia ubezpieczonego i nieubezpieczonego, a jeśli ustalenie proporcji nie jest możliwe, to PZU pokrywa 50% poniesionych kosztów.
4.	naprawa zabezpieczeń przeciwkradzieżowych	w ubezpieczeniu mienia ruchomego – w granicach sumy ubezpieczenia dla przedmiotów ubezpieczenia, o których mowa § 4 ust. 2 poz. 3 Tabeli
5.	nabycie produktów spożywczych	w ubezpieczeniu mienia ruchomego – w granicach sumy ubezpieczenia dla ruchomości domowych, o których mowa § 4 ust. 2 poz. 1 Tabeli, nie więcej niż 500 zł.

USTALENIE ODSZKODOWANIA

– czyli jak PZU ustala wysokość odszkodowania

§ 11

1. Wysokość odszkodowania PZU ustala w kwocie, która odpowiada wysokości poniesionej szkody i nie przekracza sumy ubezpieczenia wskazanej w polisie oraz uwzględnia limity odpowiedzialności określone w § 10.

2. Wysokość odszkodowania PZU ustala dla:

1) mieszkania:

- a) w wartości rynkowej – w przypadku **szkody całkowitej**.

Szkoda całkowita to naruszenie lub zniszczenie budynku, w którym znajduje się ubezpieczone mieszkanie, pomieszczenie gospodarce lub miejsce postojowe w takim stopniu, że:

- uniemożliwia to dalsze zamieszkanie tego mieszkania lub korzystanie z tego pomieszczenia lub miejsca, i nie da się ich naprawić albo
- powoduje ono unicestwienie tego mieszkania, pomieszczenia lub miejsca,

b) w wartości nowej – w przypadku innego rodzaju szkód;

2) domu jednorodzinnego:

a) w wartości nowej – jeżeli na pierwszy dzień okresu ubezpieczenia wiek budynku:

- o niepalnej konstrukcji nie przekracza 45 lat,
- o palnej konstrukcji nie przekracza 30 lat,

b) w wartości rzeczywistej – jeżeli na pierwszy dzień okresu ubezpieczenia wiek budynku przekracza wartości podane w lit. a;

3) budynku niemieszkalnego:

a) w wartości nowej – jeżeli na pierwszy dzień okresu ubezpieczenia wiek budynku nie przekracza 20 lat,

b) w wartości rzeczywistej – jeżeli na pierwszy dzień okresu ubezpieczenia wiek budynku przekracza wartość podaną w lit. a;

4) budowli, w tym w ubezpieczeniu, o którym mowa w § 4 ust. 2 poz. 5 Tabeli – w wartości rzeczywistej;

5) ruchomości domowych, stałych elementów, w tym w ubezpieczeniu, o którym mowa w § 4 ust. 2 poz. 3 Tabeli – w wartości nowej.

3. Z uwzględnieniem ust. 1, w przypadku ubezpieczenia mieszkania odszkodowanie przysługuje również z tytułu szkód w elementach wspólnych budynku mieszkalnego, w którym znajduje się to mieszkanie, proporcjonalnie do przypadającego temu mieszkaniu udziału w częściach wspólnych nieruchomości.

§ 12

1. W ubezpieczeniu nieruchomości i ubezpieczeniu stałych elementów wysokość odszkodowania ustalana jest na podstawie kosztorysu, który sporządził PZU:

- 1) w eksperckim systemie kosztorysowania robót i obiektów budowlanych lub
- 2) w oparciu o cenniki budowlane opracowane przez podmioty wyspecjalizowane w zakresie budownictwa.

2. W ubezpieczeniu nieruchomości i ubezpieczeniu stałych elementów, w porozumieniu z ubezpieczonym, PZU może ustalić wysokość odszkodowania na podstawie:

- 1) rachunków za odbudowę lub naprawę przedmiotu ubezpieczenia, które są potwierdzone:
 - a) kosztorysem powykonawczym, który sporządził podmiot dokonujący odbudowy lub naprawy,
 - b) specyfikacją zakresu wykonanych robót, który sporządził podmiot dokonujący odbudowy lub naprawy, jeśli wysokość szkody przed uwzględnieniem stopnia zużycia technicznego nie przekracza kwoty 10 000 zł lub
- 2) kosztorysu odbudowy lub naprawy dokonanej systemem gospodarczym.

3. Kosztorysy, o których mowa w ust. 2, muszą być sporządzone zgodnie z zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych, elektrycznych i instalacyjnych w budownictwie, które uwzględniają dotychczasową konstrukcję i wymiary

mienia oraz standard wykończenia, przy zastosowaniu takich samych lub najbardziej zbliżonych materiałów, przy uwzględnieniu średnich cen występujących na terenie, na którym wystąpił wypadek ubezpieczeniowy.

4. Przy ustaleniu kosztów naprawy powłok malarskich lub lakierniczych ścian, podłóg, sufitów i schodów, które znajdują się wewnątrz mieszkania lub budynku PZU nie uwzględnia stopnia zużycia technicznego.
5. Jeśli w mieszkaniu, pomieszczeniu gospodarczym lub miejscu postojowym nastąpi szkoda całkowita, o której mowa w § 11 ust. 2 pkt 1 lit. a, wysokość odszkodowania PZU ustala według:
 - 1) ceny 1 m² powierzchni użytkowej mieszkania przyjmowanej do ustalenia wartości rynkowej mieszkania;
 - 2) ceny pomieszczenia gospodarczego lub miejsca postojowego, przyjmowanej do ustalenia wartości rynkowej odpowiednio pomieszczenia gospodarczego lub miejsca postojowego.
6. Wysokość odszkodowania dla ruchomości domowych PZU ustala:
 - 1) w przypadku całkowitego zniszczenia lub utraty przedmiotu ubezpieczenia – w wysokości, która odpowiada udokumentowanej jego wartości, jeśli naprawa nie jest możliwa;
 - 2) w przypadku uszkodzenia przedmiotu ubezpieczenia – w wysokości kosztów naprawy uszkodzeń, które spowodował wypadek ubezpieczeniowy. Koszty naprawy PZU ustala na podstawie średnich cen zakładów usługowych lub rachunku za naprawę lub w wysokości określonego, w porozumieniu z ubezpieczonym, procentowego ubytku wartości uszkodzonego przedmiotu ubezpieczenia.
7. W przypadku całkowitego zniszczenia lub utraty stałych elementów wysokość odszkodowania PZU ustala w wysokości, która odpowiada udokumentowanej ich wartości, jeśli naprawa nie jest możliwa.
8. Jeśli nie można udokumentować wartości ruchomości domowych lub stałych elementów, wysokość odszkodowania PZU określa według średniej wartości przedmiotu tego samego lub podobnego rodzaju i gatunku, przy uwzględnieniu średnich cen występujących na terenie, na którym wystąpił wypadek ubezpieczeniowy.
9. Wysokość odszkodowania ustalonego dla ruchomości domowych w wysokości kosztów naprawy nie może przekraczać wartości nowej przedmiotu ubezpieczenia.
10. Przedłożone rachunki za odbudowę lub naprawę, wraz z kosztorysem powykonawczym oraz specyfikacją zakresu wykonanych robót, kosztorysem odbudowy lub naprawy dokonanej systemem gospodarczym, PZU weryfikuje pod względem ich zgodności ze stanem faktycznym, czyli sprawdza:
 - 1) wysokość poniesionych kosztów;
 - 2) dotychczasowe wymiary ubezpieczonych przedmiotów;
 - 3) zakres wykonanych robót i rodzaj użytych materiałów.
11. Przy ustalaniu wysokości odszkodowania dla ruchomości domowych, które tworzą komplet lub jedną całość, PZU uwzględnia ubytek wartości kompletu lub całości, pod warunkiem że nie można ich zrekonstruować przez zakup, dorobienie lub uzupełnienie utraconych elementów.
12. Wysokość odszkodowania dla poniższych ruchomości domowych PZU ustala:
 - 1) dla gotówki – w jej nominalnej wartości. Jeśli pieniądze są walutą obcą, PZU przelicza je na złote według średniego kursu NBP, który obowiązuje w dniu ustalenia odszkodowania;
 - 2) dla monet – w wartości złomu. Jeśli monety są prawnym środkiem płatniczym, a ich wartość nominalna jest

wyższa od wartości złomu, wysokość odszkodowania PZU ustala według ich wartości nominalnej. Jeśli monety są walutą obcą, przelicza je na złote według średniego kursu NBP, który obowiązuje w dniu ustalenia odszkodowania;

- 3) dla przedmiotów ze srebra, złota, platyny lub palladu i biżuterii – według kosztów naprawy, wytworzenia lub nabycia nowego przedmiotu tego samego lub podobnego rodzaju;
- 4) dla dokumentów tożsamości – według kosztów wydania duplikatów lub uzyskania nowych dokumentów;
- 5) dla kluczy do drzwi zewnętrznych, które prowadzą do miejsca ubezpieczenia – według kosztów odtworzenia kompletu kluczy łącznie z kosztami wymiany zamków;
- 6) dla zwierząt domowych w przypadku:
 - a) kosztów leczenia wynikających z wypadku ubezpieczeniowego – według przedłożonych rachunków,
 - b) raty – w przeciętnej wartości zwierzęcia tej samej rasy i tego samego gatunku, ustalonej przy uwzględnieniu średnich cen występujących na terenie, na którym wystąpił wypadek ubezpieczeniowy;
- 7) dla roślin doniczkowych – w przeciętnej wartości rośliny doniczkowej tego samego gatunku i odmiany oraz takiej samej lub podobnej wielkości, ustalonej przy uwzględnieniu średnich cen występujących na terenie, na którym wystąpił wypadek ubezpieczeniowy;
- 8) dla produktów spożywczych – na podstawie średnich cen produktów spożywczych występujących na terenie, na którym wystąpił wypadek ubezpieczeniowy.

§ 13

1. Przy ustalaniu wysokości odszkodowania PZU:
 - 1) uwzględnia wartości pozostałości po uszkodzonym lub zniszczonym przedmiocie ubezpieczenia;
 - 2) nie uwzględnia:
 - a) wartości naukowej, kolekcjonerskiej, artystycznej, zabytkowej lub pamiątkowej,
 - b) kosztów, które wynikają z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu sprzed szkody.
2. Wysokość odszkodowania PZU ustala na podstawie cen z dnia jego ustalenia. Wyjątkiem są szkody udokumentowane rachunkiem za odbudowę lub naprawę potwierdzoną kosztorysem powykonawczym lub specyfikacją zakresu wykonanych robót lub udokumentowane kosztorysem odbudowy lub naprawy dokonanej systemem gospodarczym, zgodnie z § 12.

POSTĘPOWANIE W RAZIE WYPADKU UBEZPIECZENIOWEGO – czyli co należy zrobić, gdy zdarzy się szkoda

§ 14

1. Jeśli wystąpi wypadek ubezpieczeniowy ubezpieczający lub ubezpieczony ma obowiązek:
 - 1) użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów:
 - a) między innymi wezwać straż pożarną oraz zawiadomić policję, o ile zachodzi taka potrzeba, w szczególności w przypadku kradzieży z włamaniem, rabunku w miejscu ubezpieczenia, rabunku poza miejscem ubezpieczenia,
 - b) dodatkowo w przypadku rabunku poza miejscem ubezpieczenia dokonanego poza granicami Polski, zawiadomić odpowiednie służby zajmujące się ściganie przestępstw.

Jeśli ubezpieczający lub ubezpieczony umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował powyższych środków, PZU nie odpowiada za szkody, które powstały z tego powodu. PZU zobowiązane jest, w granicach odpowiedniej sumy ubezpieczenia, zwrócić koszty, które wynikły z zastosowania powyższych środków, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne;

- 2) zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę oraz udzielić PZU pomocy, dostarczając posiadane informacje oraz dokumenty niezbędne do skutecznego dochodzenia roszczeń regresowych;
 - 3) zawiadomić PZU o wystąpieniu wypadku ubezpieczeniowego niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia jego wystąpienia. W razie naruszenia umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa tego obowiązku, PZU może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło PZU ustalenie okoliczności i skutków wypadku. Skutki braku zawiadomienia o wypadku ubezpieczeniowym nie nastąpią, jeżeli PZU w powyższym terminie otrzymało wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości;
 - 4) nie dokonywać – póki PZU lub jego przedstawiciel nie dokona oględzin – żadnych zmian w uszkodzonym przedmiocie ubezpieczenia i nie naprawiać go, jeżeli nie jest konieczne zabezpieczenie pozostałych przedmiotów po szkodzie lub zmniejszenie rozmiaru szkody. To postanowienie nie dotyczy sytuacji, gdy PZU lub jego przedstawiciel nie przeprowadzili takich oględzin w terminie 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o szkodzie, albo 14 dni, jeżeli niezbędne było powołanie biegłych (rzeczoznawców);
 - 5) udzielić przedstawicielowi PZU wyjaśnień i pomóc w uzyskaniu informacji na temat okoliczności wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego, przyczyn powstania szkody, jej przedmiotu i rozmiaru.
2. W ubezpieczeniu, o którym mowa w § 4 ust. 2 poz. 3 Tabeli, w przypadku kradzieży z włamaniem stałych elementów, które nie zostały jeszcze wbudowane lub zamontowane ubezpieczony ma obowiązek udowodnić fakt ich zakupu.

KONIEC ODPOWIEDZIALNOŚCI PZU

– czyli kiedy kończy się ochrona ubezpieczeniowa

§ 15

Ochrona ubezpieczeniowa wygasa w przypadkach wskazanych w § 4 ust. 2 i 4 Postanowień wstępnych oraz:

- 1) w ubezpieczeniu nieruchomości – z chwilą unicestwienia przedmiotu ubezpieczenia – w zakresie tego przedmiotu;
- 2) w ubezpieczeniu mienia ruchomego – z chwilą całkowitego zniszczenia lub utraty przedmiotu ubezpieczenia – w zakresie tego przedmiotu;
- 3) z dniem, w którym suma ubezpieczenia zostanie wyczerpana, o ile umowa ubezpieczenia przewiduje możliwość wyczerpania się tej sumy;
- 4) z chwilą przeniesienia własności przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę w zakresie tego przedmiotu – w razie zbycia, o którym mowa w § 16.

§ 16

W razie zbycia przedmiotu ubezpieczenia PZU wyklucza udzielenie zgody na przeniesienie praw z umowy ubezpieczenia. W razie zbycia przedmiotu ubezpieczenia ochrona ubezpieczeniowa wygasa z chwilą przejścia własności tego przedmiotu na nabywcę.

Jeśli po wypłacie odszkodowania ubezpieczony odzyskał utracone przedmioty, zobowiązany jest:

- 1) niezwłocznie zwrócić PZU odszkodowanie, jakie dostał za te przedmioty albo zrzec się praw do tych przedmiotów na rzecz PZU;
- 2) zwrócić PZU kwotę, która odpowiada wartości przedmiotu w dniu odzyskania – w razie odzyskania przedmiotów w stanie uszkodzonym lub niekompletnym.

PRZEJŚCIE ROSZCZEŃ NA PZU

– czyli jakie roszczenia przysługują PZU

§ 18

1. Z dniem, w którym PZU wypłaci odszkodowanie, roszczenia ubezpieczonego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę, przechodzą z mocy prawa na PZU do wysokości wypłaconego odszkodowania. Jeżeli PZU pokryło tylko część szkody, ubezpieczonemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniami PZU.
2. Nie przechodzą na PZU roszczenia ubezpieczonego przeciwko osobom, z którymi ubezpieczony pozostaje w wspólnym gospodarstwie domowym.
3. Jeżeli ubezpieczony bez zgody PZU zrzekł się roszczenia przeciwko osobie trzeciej, która jest odpowiedzialna za szkodę albo je ograniczył, PZU może odmówić wypłaty odszkodowania lub je zmniejszyć. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia zostanie ujawnione po tym jak PZU wypłaci odszkodowanie, wówczas PZU przysługuje prawo dochodzenia od ubezpieczonego zwrotu całości lub części wypłaconego odszkodowania.

KLAUZULA NR 2

UBEZPIECZENIE PRZEDMIOTÓW OD STŁĘCZENIA

SŁOWNICZEK

– czyli pojęcia, które pojawiają się w klauzuli nr 2

§ 1

W klauzuli używa się pojęć, o których mowa w § 2 Postanowień wstępnych oraz następujących pojęć:

- 1) **akty terrorystyczne** – działania indywidualne lub grupowe skierowane przeciwko ludności lub mieniu. Ich celem jest osiągnięcie skutków ekonomicznych, politycznych, religijnych lub społecznych przez wprowadzenie chaosu, zastraszenie ludności, dezorganizację życia publicznego;
- 2) **biżuteria**:
 - a) przedmioty osobistego użytku przeznaczone do ozdoby ciała lub stroju człowieka, do wykonania których użyto metali szlachetnych lub półszlachetnych, kamieni szlachetnych lub półszlachetnych,
 - b) okulary i zegarki na rękę;
- 3) **budynek** – obiekt budowlany trwale związany z gruntem, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych posiadający fundamenty i dach;
- 4) **dewastacja** – umyślnie zniszczenie lub uszkodzenie mienia przez osoby trzecie, także w związku z włamaniem lub jego usiłowaniem, interwencją organów ścigania, straży pożarnej lub pogotowia ratunkowego;
- 5) **dziela sztuki** – przedmioty, ich części, zespoły, kolekcje, skatalogowane zbiory, które mają wartość kolekcjonerską, zbawotną, artystyczną lub są świadectwem minionej epoki lub zdarzenia;

- 6) **miejsce ubezpieczenia** – wskazane w polisie mieszkanie lub budynek, będące w posiadaniu ubezpieczonego na podstawie tytułu prawnego;
- 7) **mieszkanie** – wyodrębnione w budynku pomieszczenia mieszkalne;
- 8) **osoba trzecia** – każdy podmiot, który nie jest ubezpieczającym lub ubezpieczonym;
- 9) **przebiecie** – nagła zmiana napięcia w instalacji elektrycznej;
- 10) **sprzęt medyczny** – narzędzie, przyrząd, aparat do:
 - diagnozowania, zapobiegania, monitorowania, leczenia lub łagodzenia przebiegu chorób,
 - kompensowania urazów lub upośledzeń,
 - badania, zastępowania lub modyfikowania budowy anatomicznej,
 - przewodzenia procesu fizjologicznego;
- 11) **szkoda** – zniszczenie lub uszkodzenie przedmiotu ubezpieczenia. Nie obejmuje utraconych korzyści ubezpieczonego, które mogłyby osiągnąć, gdyby nie nastąpiło zniszczenie lub uszkodzenie przedmiotu ubezpieczenia (na przykład utracony zysk lub dochód);
- 12) **ubezpieczony** – podmiot wskazany w polisie jako ubezpieczony, na rachunek którego została zawarta umowa ubezpieczenia oraz podmioty, na rachunek których została zawarta umowa ubezpieczenia, zgodnie z postanowieniami klauzuli;
- 13) **wartość nowa** – wartość, która odpowiada kosztom przywrócenia mienia do stanu nowego, lecz nie uszalonego oraz wartość, która odpowiada kosztom naprawy lub odbudowy, określona z uwzględnieniem dotychczasowej konstrukcji, wymiarów i standardów wykończenia oraz przy zastosowaniu takich samych lub najbardziej zbliżonych materiałów lub nabycia (wytworzenia) nowego przedmiotu tego samego lub najbardziej zbliżonego rodzaju, tej samej lub najbardziej zbliżonej marki, przy uwzględnieniu średnich cen występujących na terenie, na którym wystąpił wypadek ubezpieczeniowy. Przy określaniu wartości, o której mowa powyżej, PZU uwzględni również koszty transportu, montażu, demontażu;
- 14) **zdarzenia losowe:**
- dym i sadza** – zawiesina cząsteczek, która powstała w wyniku:
 - spalania i wydobywa się z urządzeń znajdujących się w miejscu ubezpieczenia, eksploatowanych zgodnie z przeznaczeniem i przepisami technicznymi oraz przy sprawnym działaniu urządzeń wentylacyjnych,
 - ognia, niezależnie od miejsca jego powstania,
 - eksplozja** – wybuch, który polega na wyzwoleniu się gazów, pyłów lub pary i jest wywołany ich właściwością rozprzestrzeniania się. W odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników warunkiem uznania szkody za spowodowaną eksplozją jest, aby ściany tych naczyń i zbiorników uległy rozdarciu i spowodowały ujęcie gazów, pyłów, pary lub cieczy. Za spowodowane eksplozją uważa się też szkody powstałe wskutek implozji, które polegają na uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego ciśnieniem zewnętrznym,
 - grad** – opad atmosferyczny, który składa się z bryłek lodu,
 - huk ponaddźwiękowy** – fala uderzeniowa wytworzona przez statek powietrzny, który porusza się z prędkością większą od prędkości dźwięku,
 - huragan** – wiatr o prędkości nie mniejszej niż 13,8 m/s ustalonej przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, zwany dalej „IMGW”, którego działanie wyrządza masowe szkody. W przypadku

- braku możliwości uzyskania opinii IMGW wystąpienie huraganu PZU stwierdza na podstawie stanu faktycznego i rozmiaru szkód w miejscu ich powstania lub w bezpośrednim sąsiedztwie,
- lawina** – gwałtowne zsuwanie się lub staczenie mas śniegu, lodu, błota, skał lub kamieni ze zboczy górskich,
 - ogień** – ogień, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i rozprzestrzenił się o własnej sile,
 - opad** – deszcz, topniejąca: śnieg, lód, grad,
 - osuwanie się ziemi** – niespodziewane działalnością ludzką zsuwanie się ziemi po skarpie lub stoku,
 - piorun** – bezpośrednio wyładowanie atmosferyczne na przedmiot ubezpieczenia,
 - powódź** – zalanie terenów wskutek:
 - podniesienia się poziomu wody w korytach wód płynących lub stojących,
 - spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górskich lub falistych,
 - podniesienia się poziomu morskich wód przybrzeżnych (cofka),
 - deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4 ustalony przez IMGW. W przypadku braku możliwości uzyskania opinii IMGW wystąpienie deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4 PZU stwierdza na podstawie stanu faktycznego i rozmiaru szkód w miejscu ich powstania lub w bezpośrednim sąsiedztwie,
 - śnieg i lód** – naturalny opad w postaci śniegu lub lód, który:
 - swój ciężarem bezpośrednio oddziałuje na przedmiot ubezpieczenia albo
 - pod wpływem swojego ciężaru może spowodować przewrócenie się drzew lub innych obiektów na przedmiot ubezpieczenia,
 - uderzenie pojazdu** – uderzenie pojazdu, jego części lub przewożonego w nim ładunku w przedmiot ubezpieczenia,
 - upadek statku powietrznego** – katastrofa lub przymusowe lądowanie samolotu silnikowego, bezsilnikowego lub innego obiektu latającego, a także upadek ich części lub przewożonego ładunku,
 - upadek drzew lub masztów** – przewrócenie się drzew, masztów, słupów energetycznych, kominów, latarni lub oderwanie się i upadek ich części na przedmiot ubezpieczenia,
 - trzęsienie ziemi** – naturalne, gwałtowne wstrząsy skorupy ziemskiej,
 - zalanie** – działanie pary, wody lub innych cieczy, na skutek:
 - awarii instalacji wodnej (w tym pompy wodnej), instalacji: kanalizacyjnej, klimatyzacyjnej, centralnego ogrzewania,
 - cofnięcia się wody lub ścieków z sieci kanalizacyjnej,
 - zaprzestania prawidłowego działania urządzeń domowych, zerw w dostawie prądu, uszkodzenia akwarium lub łózka wodnego,
 - nieumyślnego pozostawienia otwartych kranów lub innych zaworów zamontowanych na instalacji. Obejmuje również zalanie spowodowane przez osoby trzecie wodą lub inną cieczą, która pochodzi spoza miejsca ubezpieczenia,
 - zapadanie się ziemi** – obniżenie terenu z powodu zawałenia się naturalnych, podziemnych, pustych przestrzeni w gruncie.

PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

– czyli co można ubezpieczyć

§ 2

1. W ubezpieczeniu przedmiotów od stłuczenia można ubezpieczyć:
 - 1) przedmioty ze szkła, z ceramiki, kamienia, konglomeratu oraz
 - 2) kabiny prysznicowe, brodziki, wanny, zlewozmywaki, umywalki, z tworzyw sztucznych
– do których podmiot wskazany w polisie jako ubezpieczony lub domownik posiada tytuł prawny, i które znajdują się w Polsce w mieszkaniu albo budynku.
Powyższe mieszkanie albo budynek są wskazywane w polisie.
2. Wraz z ubezpieczeniem przedmiotów wskazanych w ust. 1 ubezpieczone są również:
 - 1) szklane balustrady;
 - 2) szklane lub wykonane z tworzyw sztucznych zabudowy balkonów, tarasów;
 - 3) panele fotowoltaiczne o łącznej mocy do 20 kW wchodzące w skład instalacji fotowoltaicznej i kolektory słoneczne
– które znajdują się na zewnątrz mieszkania, budynku, o którym mowa w ust. 1, i są trwałe do nich przymocowane.
3. Ponadto ubezpieczeniem są również elementy konstrukcyjne: stolarki okiennej lub drzwiowej, kabin prysznicowych, parawanów łazienkowych, jeśli nie ma technologicznej możliwości wymiany stłuczonego elementu bez naruszenia konstrukcji, w której ten element jest osadzony.

ZAKRES UBEZPIECZENIA

– czyli za co PZU odpowiada

§ 3

1. PZU odpowiada za wypadek ubezpieczeniowy, którym jest niezależne od woli ubezpieczonego zdarzenie przyszłe i niepewne o charakterze nagłym, które powstało w okresie ubezpieczenia i w wyniku którego została wyrządzona szkoda objęta zakresem ubezpieczenia. PZU odpowiada za wypadki ubezpieczeniowe, które wystąpiły w miejscach wskazanych w § 2.
2. PZU odpowiada za szkody, które powstały wskutek stłuczenia (rozbitcia) lub pęknięcia przedmiotów wskazanych w § 2 w następstwie wypadków ubezpieczeniowych innych niż: zdarzenia losowe, przebiecie, dewastacja, akcja ratownicza prowadzona w związku z którymkolwiek z tych wypadków ubezpieczeniowych.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

– czyli za co PZU nie odpowiada

§ 4

1. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte:
 - 1) wykładziny podłóg i schodów (w tym wykonane z płytek ceramicznych);
 - 2) przedmioty ze szkła, z ceramiki, kamienia, konglomeratu – przed zamontowaniem;
 - 3) żarówki;
 - 4) biżuteria;
 - 5) dzieła sztuki;
 - 6) sprzęt medyczny;
 - 7) telefony, konsole do gier, sprzęt audiowizualny, sprzęt komputerowy w tym tablety, sprzęt fotograficzny, broń i optyka do broni;
 - 8) naczynia, wazon, zapasy gospodarstwa domowego;

- 9) przedmioty wykorzystywane tylko do prowadzenia działalności gospodarczej.
2. PZU nie odpowiada za szkody, które powstały:
 - 1) wskutek zadrapania, porysowania;
 - 2) w następstwie działań wojennych, stanu wojennego, stanu wyjątkowego, strajków, niepokojów społecznych;
 - 3) w następstwie aktów terroryzmu.
3. PZU nie odpowiada również za szkody:
 - 1) które ubezpieczony wyrządził umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa. To wyłączenie nie dotyczy sytuacji, gdy mimo rażącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności;
 - 2) które osoba, z którą ubezpieczony pozostaje w wspólnym gospodarstwie domowym wyrządziła umyślnie.
4. PZU nie odpowiada również za szkody, które ubezpieczony wyrządził w stanie:
 - 1) nietrzeźwości albo
 - 2) po użyciu alkoholu lub
 - 3) pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych, nowych substancji psychoaktywnych lub środków zastępczych, w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii.To wyłączenie nie dotyczy sytuacji, gdy taki stan ubezpieczonego nie miał wpływu na wystąpienie wypadku ubezpieczeniowego.

SUMA UBEZPIECZENIA

– czyli jak ustalić sumę ubezpieczenia

§ 5

1. Ubezpieczający ustala łączną sumę ubezpieczenia dla przedmiotów, które znajdują się w mieszkaniu wskazanym w polisie albo ustala łączną sumę ubezpieczenia dla przedmiotów, które znajdują się w budynku wskazanym w polisie.
2. Suma ubezpieczenia powinna odpowiadać wartości ubezpieczanych przedmiotów łącznie z kosztami:
 - 1) ich demontażu, zamontowania, zainstalowania, transportu, ustawienia rusztowań lub użycia dźwigu w celu dokonania wymiany lub naprawy;
 - 2) wykonania napisów oraz ozdób, które znajdowały się na tych przedmiotach;
 - 3) pokrycia oszkleń folią
– i stanowi górną granicę odpowiedzialności PZU.
3. Po wypłacie odszkodowania lub kosztów określonych w § 7 pkt 1 suma ubezpieczenia jest pomniejszana o kwotę wypłaconą przez PZU. Ubezpieczający, w porozumieniu z PZU, może uzupełnić sumę ubezpieczenia. W takim przypadku musi zapłacić dodatkową składkę ubezpieczeniową. Za wypadki ubezpieczeniowe, które wystąpiły do dnia uzupełnienia sumy ubezpieczenia, PZU ponosi odpowiedzialność do wysokości sumy ubezpieczenia sprzed jej uzupełnienia.
4. Jeśli po zawarciu umowy ubezpieczenia wzrosło wartość ubezpieczonego przedmiotu ubezpieczający może, w porozumieniu z PZU, podwyższyć sumę ubezpieczenia. Jeżeli po zawarciu umowy ubezpieczenia spadnie wartość ubezpieczonego przedmiotu, ubezpieczający może żądać odpowiedniego zmniejszenia sumy ubezpieczenia. Z tej samej przyczyny PZU może jednostronnie zmniejszyć sumę ubezpieczenia, zawiadamiając o tym jednocześnie ubezpieczającego. Zmniejszenie sumy ubezpieczenia pociąga za sobą odpowiednie zmniejszenie składki ubezpieczeniowej począwszy od dnia pierwszego tego miesiąca, w którym ubezpieczający zażądał zmniejszenia sumy ubezpieczenia, lub w którym PZU zawiadomiło ubezpieczającego o jednostronnym zmniejszeniu tej sumy.

USTALENIE ODSZKODOWANIA

– czyli jak PZU ustala wysokość odszkodowania

§ 6

1. Wysokość odszkodowania PZU ustala w kwocie, która odpowiada wysokości poniesionej szkody i nie przekracza sumy ubezpieczenia wskazanej w polisie.
2. Wysokość odszkodowania PZU ustala w wartości nowej.
3. Wysokość odszkodowania PZU ustala:
 - 1) w wysokości kosztów naprawy uszkodzeń, które spowodował wypadek ubezpieczeniowy. Koszty naprawy PZU ustala na podstawie średnich cen zakładów usługowych lub rachunku za naprawę lub w wysokości określonego, w porozumieniu z ubezpieczonym, procentowego ubytku wartości uszkodzonego przedmiotu ubezpieczenia;
 - 2) jeżeli naprawa nie jest możliwa – w wysokości, która odpowiada udokumentowanej wartości przedmiotu ubezpieczenia.
4. Odszkodowanie uwzględnia także koszty demontażu, zamontowania, zainstalowania, transportu, ustawienia rusztowań lub użycia dźwigu w celu dokonania wymiany lub naprawy, wykonania napisów oraz ozdób, które znajdowały na przedmiocie ubezpieczenia, pokrycia oszkleń folią.
5. Jeśli nie można udokumentować wartości przedmiotu ubezpieczenia, wysokość odszkodowania PZU określa według średniej wartości przedmiotu tego samego lub podobnego rodzaju i gatunku, przy uwzględnieniu średnich cen występujących na terenie, na którym wystąpił wypadek ubezpieczeniowy.
6. Przy ustalaniu wysokości odszkodowania PZU uwzględnia wartość pozostałości po uszkodzonym lub zniszczonym przedmiocie ubezpieczenia.
7. Przy ustalaniu wysokości odszkodowania PZU nie uwzględnia:
 - 1) wartości naukowej, kolekcjonerskiej, artystycznej, zabytkowej lub pamiątkowej;
 - 2) kosztów, które wynikają z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu sprzed szkody.
8. Wysokość odszkodowania PZU ustala na podstawie cen z dnia jego ustalenia. Wyjątkiem są szkody udokumentowane rachunkiem.

POSTĘPOWANIE W RAZIE WYPADKU UBEZPIECZENIOWEGO

– czyli co należy zrobić, gdy zdarzy się szkoda

§ 7

Jeśli wystąpi wypadek ubezpieczeniowy, ubezpieczający lub ubezpieczony ma obowiązek:

- 1) użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów. Jeśli ubezpieczający lub ubezpieczony umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował powyższych środków, PZU nie odpowiada za szkody, które powstały z tego powodu. PZU zobowiązane jest, w granicach odpowiedniej sumy ubezpieczenia, zwrócić koszty, które wynikły z zastosowania powyższych środków, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne;
- 2) zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę oraz udzielić PZU pomocy, dostarczając posiadane informacje oraz dokumenty niezbędne do skutecznego dochodzenia roszczeń regresowych;
- 3) zawiadomić PZU o wystąpieniu wypadku ubezpieczeniowego niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia jego wystąpienia. W razie naruszenia umyślnie

lub wskutek rażącego niedbalstwa tego obowiązku, PZU może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło PZU ustalenie okoliczności i skutków wypadku. Skutki braku zawiadomienia PZU o wypadku ubezpieczeniowym nie nastąpią, jeżeli PZU w powyższym terminie otrzymało wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości;

- 4) nie dokonywać – póki PZU lub jego przedstawiciel nie dokona oględzin – żadnych zmian w uszkodzonym przedmiocie ubezpieczenia i nie naprawiać go, jeżeli nie jest konieczne zabezpieczenie pozostałych przedmiotów po szkodzie lub zmniejszenie rozmiaru szkody. To postanowienie nie dotyczy sytuacji, gdy PZU lub jego przedstawiciel nie przeprowadził takich oględzin w terminie 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o szkodzie, albo 14 dni, jeżeli niezbędne było powołanie biegłych (rzeczników);
- 5) udzielić przedstawicielowi PZU wyjaśnień i pomóc w uzyskaniu informacji na temat okoliczności wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego, przyczyn powstania szkody, jej przedmiotu i rozmiaru.

KONIEC ODPOWIEDZIALNOŚCI PZU

– czyli kiedy kończy się ochrona ubezpieczeniowa

§ 8

Ochrona ubezpieczeniowa wygasa w przypadkach wskazanych w § 4 ust. 2 i 4 Postanowień wstępnych oraz:

- 1) z chwilą całkowitego zniszczenia przedmiotu ubezpieczenia – w zakresie tego przedmiotu;
- 2) z dniem, w którym suma ubezpieczenia zostanie wyczerpana;
- 3) z chwilą przeniesienia własności przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę w zakresie tego przedmiotu – w razie zbycia, o którym mowa w § 9.

§ 9

W razie zbycia przedmiotu ubezpieczenia PZU wyklucza udzielenie zgody na przeniesienie praw z umowy ubezpieczenia. W razie zbycia przedmiotu ubezpieczenia ochrona ubezpieczeniowa wygasa z chwilą przejścia własności tego przedmiotu na nabywcę.

PRZEJŚCIE ROSZCZEŃ NA PZU

– czyli jakie roszczenia przysługują PZU

§ 10

1. Z dniem, w którym PZU wypłaci odszkodowanie, roszczenia ubezpieczonego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę, przechodzą z mocy prawa na PZU do wysokości wypłaconego odszkodowania. Jeżeli PZU pokryło tylko część szkody, ubezpieczonemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniami PZU.
2. Nie przechodzą na PZU roszczenia ubezpieczonego przeciwko osobom, z którymi ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym.
3. Jeżeli ubezpieczony bez zgody PZU zrzekł się roszczenia przeciwko osobie trzeciej, która jest odpowiedzialna za szkodę albo je ograniczył, PZU może odmówić wypłaty odszkodowania lub je zmniejszyć. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia zostanie ujawnione po tym jak PZU wypłaci odszkodowanie, wówczas PZU przysługuje prawo dochodzenia od ubezpieczonego zwrotu całości lub części wypłaconego odszkodowania.

KLAUZULA NR 3 UBEZPIECZENIE OC

SŁOWNICZEK

– czyli pojęcia, które pojawiają się w klauzuli nr 3

§ 1

W klauzuli używa się pojęć, o których mowa w § 2 Postanowienia wstępnych oraz następujących pojęć:

- 1) **akty terroryzmu** – działania indywidualne lub grupowe skierowane przeciwko ludności lub mieniu. Ich celem jest osiągnięcie skutków ekonomicznych, politycznych, religijnych lub społecznych przez wprowadzenie chaosu, zastraszanie ludności, dezorganizację życia publicznego;
- 2) **biżuteria** – przedmioty osobistego użytku przeznaczone do ozdoby ciała lub stroju człowieka, do wykonania których użyto metali szlachetnych lub półszlachetnych, kamieni szlachetnych lub półszlachetnych;
- 3) **budynek** – obiekt budowlany trwale związany z gruntem, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych posiadający fundamenty i dach;
- 4) **czynności życia prywatnego** – czynności dotyczące sfery prywatnej, niezwiązane z aktywnością zawodową i pozostające bez związku z wykonywaniem obowiązków służbowych, pracą zarobkową, praktyczną nauką zawodu poza siedzibą szkoły. Za czynności życia prywatnego nie uważa się w szczególności wykonywania działalności gospodarczej, wolnego zawodu, pełnienia funkcji w związkach, zrzeszeniach, organizacjach społecznych lub politycznych oraz we wspólnotach mieszkaniowych;
- 5) **dzieła sztuki** – przedmioty, ich części, zespoły, kolekcje, skatalogowane zbiory, które mają wartość kolekcjonerską, zabytkową, artystyczną lub są świadectwem minioniej epoki lub zdarzenia;
- 6) **mienie służbowe** – laptop, tablec, telefon komórkowy, w tym smartfon, który pracodawca przekazał osobie wskazanej w polisie jako ubezpieczony lub domownikowi, do używania na podstawie dokumentu nakładającego odpowiedzialność materialną na korzystającego z tego mienia;
- 7) **mieszkanie** – wyodrębnione w budynku pomieszczenia mieszkalne;
- 8) **osoba trzecia** – każdy podmiot, który nie jest ubezpieczającym lub ubezpieczonym;
- 9) **papiery wartościowe** – czeki, weksle, obligacje, akcje, konosamenty, akredytywy dokumentowe, inne dokumenty, które zastępują gotówkę, zgodnie z przepisami prawa;
- 10) **pomoc domowa** – każda osoba (na przykład gosposia, ogrodnik, opiekunka do dzieci, osoba sprawująca opiekę nad osobą niepełnosprawną, osoba sprawująca opiekę nad psem), która wykonuje powierzono prace pomocnicze w gospodarstwie domowym na rzecz osoby wskazanej w polisie jako ubezpieczony lub domownika;
- 11) **szkoda**:
 - utrata, zniszczenie lub uszkodzenie rzeczy poszkodowanego, w tym także utracone korzyści poszkodowanego, które mógłby osiągnąć, gdyby nie nastąpiła utrata, zniszczenie lub uszkodzenie rzeczy,
 - śmierć, uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia poszkodowanego, w tym także utracone korzyści poszkodowanego, które mógłby osiągnąć, gdyby nie doznał uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia;
- 12) **ubezpieczony** – osoba fizyczna wskazana w polisie jako ubezpieczony, na rachunek którego została zawarta umowa ubezpieczenia oraz podmioty, na rachunek

których została zawarta umowa ubezpieczenia, zgodnie z postanowieniami klauzuli;

- 13) **wyczynowe uprawianie sportu** – uprawianie dyscyplin sportowych, które polega na regularnym uczestniczeniu w treningach w klubie, związku lub stowarzyszeniu sportowym. To także udział we współzawodnictwie sportowym (zawody, mecze, turnieje lub inne imprezy o charakterze sportowym) lub udział w sportowych obozach kondycyjnych czy szkoleniowych – w celu nauki i doskonalenia umiejętności w danej dyscyplinie sportowej i osiągnięcia w niej coraz lepszych wyników;
- 14) **zwierzęta domowe** – udomowione: psy, koty, chomiki, świnki morskie, papugi, kanarki, żółwie, ryby akwariowe, fretki, szynszyle, myszokoczeki, myszy, szczury, króliki, z wyłączeniem trzymany w celach hodowlanych lub handlowych.

PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

– czyli co można ubezpieczyć i za co PZU odpowiada w ubezpieczeniu OC

§ 2

1. Przedmiotem ubezpieczenia OC jest odpowiedzialność cywilna ubezpieczonego, który jest osobą fizyczną i który jest wskazany w polisie, oraz domownika, gdy w związku z wykonywaniem czynności życia prywatnego lub w związku z posiadaniem mieniem, które służy wykonywaniu tych czynności, w następstwie czynu niedozwolonego (odpowiedzialność cywilna deliktowa) są oni zobowiązani do naprawienia szkody wyrządzonej osobie trzeciej. Odpowiedzialność cywilna związana z posiadaniem mieszkania, budynku dotyczy wyłącznie tego mieszkania, budynku, które są wskazane w polisie i znajdują się w Polsce. Odpowiedzialność cywilna związana jest również z posiadaniem posesji, na której znajduje się powyższy budynek oraz z posiadaniem innych obiektów budowlanych, które znajdują się na tej posesji.
2. Przedmiotem ubezpieczenia OC jest również odpowiedzialność cywilna osoby fizycznej, która posiada na podstawie tytułu prawnego, w tym umowy najmu: mieszkanie, budynek, posesję lub inne obiekty budowlane – wskazane w ust. 1, które służy wykonywaniu czynności życia prywatnego, gdy w związku z posiadaniem tego mienia w następstwie czynu niedozwolonego (odpowiedzialność cywilna deliktowa) jest ona zobowiązana do naprawienia szkody wyrządzonej osobie trzeciej.
3. Przedmiotem ubezpieczenia OC jest również odpowiedzialność cywilna pomocy domowej wobec osób trzecich za szkody, które są następstwem czynu niedozwolonego (odpowiedzialność cywilna deliktowa), wyrządzone podczas wykonywania powierzonych prac pomocniczych w gospodarstwie domowym prowadzonym w mieszkaniu, budynku, na posesji lub w innym obiekcie budowlanym – wskazanych w ust. 1.
4. Ochroną ubezpieczeniową objęte są także szkody wyrządzone w wyniku rażącego niedbalstwa.
5. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje w szczególności odpowiedzialność cywilną związaną z:
 - 1) powstaniem szkód wodno-kanalizacyjnych;
 - 2) utrzymaniem chodników przy posesji, na której znajduje się budynek wskazany w ust. 1;
 - 3) użytkowaniem urządzeń gospodarstwa domowego, roweru, hulajnoy, w tym hulajnoy elektrycznej, urządzeń transportu osobistego, wózka inwalidzkiego lub dziecięcego;

- 4) posiadaniem zwierząt domowych;
 - 5) amatorskim uprawianiem sportu;
 - 6) działaniem w wolontariacie;
 - 7) opieką nad dziećmi, osobami niepełnosprawnymi oraz innymi osobami;
 - 8) użytkowaniem do celów rekreacyjnych zdalnie sterowanych (bezzałogowych): modeli pojazdów, modeli statków wodnych, modeli latających oraz dronów o wadze do 250 g;
 - 9) krótkotrwałym (do 90 dni) używaniem pomieszczeń wraz z ich wyposażeniem podczas wyjazdów turystycznych, służbowych, integracyjnych lub podczas nauki.
6. PZU udziela ochrony ubezpieczeniowej w granicach odpowiedzialności ustawowej ubezpieczonego, z uwzględnieniem postanowień OWU.
7. Warunkiem odpowiedzialności PZU jest wystąpienie wypadku ubezpieczeniowego w okresie ubezpieczenia oraz zgłoszenie roszczenia z tego tytułu przed upływem terminu przedawnienia. **Wypadkiem ubezpieczeniowym** jest działanie lub zaniechanie ubezpieczonego, stanowiące czyn niedozwolony, w wyniku którego wyrządził on szkodę objętą zakresem ubezpieczenia.
8. Z uwzględnieniem ust. 1–7, ubezpieczeniem objęta jest odpowiedzialność cywilna za szkody powstałe wskutek wypadku ubezpieczeniowego, który wystąpił w Polsce.
9. Z uwzględnieniem ust. 1–7, za opłatą dodatkowej składki i w ramach sumy gwarancyjnej, ubezpieczający może rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody, które wystąpiły na terenie państw Unii Europejskiej oraz Islandii, Norwegii, Szwajcarii i Wielkiej Brytanii.

§ 3

1. Niezależnie od odpowiedzialności cywilnej, o której mowa w § 2, PZU – w ramach sumy gwarancyjnej – obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody powstałe w okresie ubezpieczenia spowodowane bezpośrednim działaniem wody lub innej cieczy, która wydoszła się z instalacji centralnego ogrzewania, klimatyzacyjnej, wodnej, kanalizacyjnej lub urządzeń domowych bezpośrednio z nimi współpracujących, gdy bezpośrednie źródło powstania tych szkód znajduje się w mieszkaniu, budynku lub w innym obiekcie budowlanym, wskazanych w § 2 ust. 1.
2. Z odpowiedzialności PZU wyłączone są szkody:
 - 1) powstałe wskutek siły wyższej;
 - 2) wyrządzone z winy umyślnej:
 - a) ubezpieczonego,
 - b) osób, o których mowa w § 2 ust. 1–3.
3. Ochrona ubezpieczeniowa, o której mowa w ust. 1, nie obejmuje szkód wyrządzonych osobom, o których mowa w § 2 ust. 1–3.
4. Mają zastosowanie postanowienia § 7 ust. 1 pkt 4, 9–11, 18, 19, § 8 oraz § 10 ust. 1 i 3, § 11.

§ 4

1. Niezależnie od odpowiedzialności cywilnej, o której mowa w § 2, PZU – w ramach sumy gwarancyjnej i do limitu odpowiedzialności w wysokości 10 000 zł – obejmuje ochroną ubezpieczeniową również szkody wyrządzone przez domownika, który w chwili wyrządzenia tych szkód, nie ukończył 13 lat, zwanego dalej „małoletnim”, gdy osoba wskazana w polisie jako ubezpieczony lub domownik, zobowiązany do nadzoru nad małoletnim, uczynił zadość temu obowiązkowi albo szkoda powstałaby także przy starannym wykonywaniu nadzoru.
2. Mają zastosowanie postanowienia § 2 ust. 7–9, § 7 ust. 1 pkt 2–4, 6, 8–27, ust. 2–4, § 8 oraz § 10, § 11.

ROZSZERZENIE ZAKRESU ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY POWSTAŁE W MIENIU NAJMOWANYM

§ 5

1. Za opłatą dodatkowej składki i w ramach sumy gwarancyjnej ubezpieczający może rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody, które powstały:
 - 1) w mieniu, z wyłączeniem mienia służbowego, z którego osoba wskazana w polisie jako ubezpieczony lub domownik, korzystali na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użytkowania, użyczenia, leasingu lub innej podobnej formy korzystania z cudzej rzeczy;
 - 2) w mieniu służbowym podczas wykonywania obowiązków służbowych.
2. Mają zastosowanie postanowienia § 7 ust. 1 pkt 1–19, 22–27 oraz ust. 2–4 oraz ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód, które:
 - 1) powstały w pojazdach innych niż rower, wózek inwalidzki, hulajnoga, w tym hulajnoga elektryczna, lub urządzenia transportu osobistego oraz w ich wyposażeniu i w mieniu pozostawionym w tych pojazdach;
 - 2) wynikły z normalnego zużycia mienia;
 - 3) wynikły z eksploatacji mienia niezgodnie z jego przeznaczeniem;
 - 4) polegają na utracie mienia, chyba że szkoda została wyrządzona w mieniu służbowym;
 - 5) powstały w następstwie prac budowlano-montażowych lub remontowych, z wyłączeniem napraw koniecznych, do których – na podstawie obowiązujących przepisów prawa – zobowiązana jest osoba wskazana w polisie jako ubezpieczony lub domownik;
 - 6) powstały w programach komputerowych, z wyłączeniem systemów operacyjnych zainstalowanych w sprzęcie komputerowym.

ROZSZERZENIE ZAKRESU ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY WYRĄDZONE NAJEMCY

§ 6

1. Za opłatą dodatkowej składki i w ramach sumy gwarancyjnej ubezpieczający może rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody, które osoba wskazana w polisie jako ubezpieczony lub domownik wyrządzili najemcy w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy najmu mieszkania lub budynku, wskazanych w § 2 ust. 1.
2. Mają zastosowanie postanowienia § 7 ust. 1 pkt 1–6, 9–17, 20, 22–27 oraz ust. 2–4 oraz ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód:
 - 1) jeżeli najem mieszkania lub budynku służy innym celom niż zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych najemcy;
 - 2) wynikające z prowadzenia przez osobę wskazaną w polisie jako ubezpieczony lub domownika działalności gospodarczej, która polega na wynajmie lokali lub budynków;
 - 3) jeżeli umowa najmu nie została zawarta na piśmie.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

– czyli za co PZU nie odpowiada w ubezpieczeniu OC

§ 7

1. PZU nie odpowiada za szkody:
 - 1) wyrządzone umyślnie;
 - 2) wyrządzone domownikowi;
 - 3) wyrządzone pomocy domowej podczas wykonywania przez nią powierzonych prac pomocniczych w gospodarstwie domowym;

- 4) wyrządzone w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych, nowych substancji psychoaktywnych lub środków zastępczych, w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii. To wyłączenie nie dotyczy sytuacji, gdy taki stan ubezpieczonego nie miał wpływu na wystąpienie wypadku ubezpieczeniowego. Stan ubezpieczonego PZU ocenia według przepisów prawa państwa, w którym wystąpił wypadek ubezpieczeniowy;
 - 5) wyrządzone przez posiadane zwierzęta inne niż zwierzęta domowe, z wyłączeniem szkód wyrządzonych przez pszczoły z pasieki do 5 uli;
 - 6) wyrządzone wskutek wyczynowego uprawiania sportu;
 - 7) wyrządzone wskutek spowodowania utrudnienia ruchu lotniczego lub kolizji ze statkiem powietrznym;
 - 8) wynikiem z przeniesienia chorób zakaźnych lub zakażeń;
 - 9) polegające na zniszczeniu, uszkodzeniu, zaginięciu lub kradzieży: gotówki, papierów wartościowych, bonów towarowych, dzieł sztuki, biżuterii (z wyłączeniem okularów i zegarków na rękę), przedmiotów z metali lub kamieni szlachetnych, przedmiotów o charakterze zabytkowym, archiwalnym lub unikatowym;
 - 10) polegające na zniszczeniu, uszkodzeniu, zaginięciu lub kradzieży dokumentów, nośników danych, danych;
 - 11) powstałe wskutek powolnego działania temperatury, gazów, dymu, sadzy, ścieków, zagrzybienia, wibracji oraz działania hałasu;
 - 12) związane z naruszeniem praw własności intelektualnej, czyli które powstały w wyniku naruszenia praw autorskich, licencji, patentów, znaków towarowych lub nazw fabrycznych;
 - 13) związane z dostępem lub korzystaniem z sieci komputerowych lub internetu;
 - 14) powstałe w następstwie aktów terroryzmu, działań wojennych, stanu wojennego, stanu wyjątkowego, strajków, niepokoїв społecznych;
 - 15) powstałe w wyniku udziału w strajkach, rozruchach, zamieszkach, akcjach protestacyjnych, blokadach dróg;
 - 16) powstałe wskutek oddziaływania energii jądrowej, promieni laserowych, maserowych, promieniowania jonizującego, pola magnetycznego i elektromagnetycznego, skażenia radioaktywnego;
 - 17) wynikające z konieczności podjęcia działania bądź zaniechania, określonego w decyzji administracyjnej;
 - 18) powstałe w środowisku naturalnym, które polegają na jego zanieczyszczeniu lub skażeniu;
 - 19) powstałe w drzewostanie lasów lub parków;
 - 20) powstałe w mieniu, z którego osoba wskazana w polisie jako ubezpieczony lub domownik korzystała na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użytkowania, użyczenia, leasingu lub innej podobnej formy korzystania z cudzej rzeczy. To wyłączenie nie dotyczy krótkotrwałego (do 90 dni) używania pomieszczeń wraz z ich wyposażeniem podczas wyjazdów turystycznych, służbowych, integracyjnych lub podczas nauki oraz sytuacji, w której ubezpieczający rozszerzył zakres ubezpieczenia zgodnie z § 5;
 - 21) wyrządzone najemcy w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy najmu, to wyłączenie nie dotyczy sytuacji, jeżeli ubezpieczający rozszerzył zakres ubezpieczenia zgodnie z § 6;
 - 22) wyrządzone przez posiadane psy agresywne. **Psy agresywne** to psy ras uznawanych za agresywne na podstawie obowiązujących przepisów prawa polskiego: amerykański pit bull terrier, pies z Majoriki (Perro de Presa Mallorquin), buldog amerykański, dog argentyński, pies kanaryjski (Perro de Presa Canario), tosa inu, rottweiler, akbash dog, anatolian karabash, moskiewski stróżujący, owczarek kaukaski oraz psy o widocznych cechach tych ras;
 - 23) powstałe z tytułu posiadania lub używania koni;
 - 24) powstałe z tytułu posiadania lub używania broni palnej, pneumatycznej, urządzeń do gry w paintball oraz amunicji do tej broni lub urządzeń;
 - 25) powstałe z tytułu uczestnictwa w polowaniach;
 - 26) powstałe z tytułu posiadania lub używania jednostek pływających;
 - 27) wyrządzone w związku z posiadaniem lub używaniem pojazdów mechanicznych, które nie podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych.
2. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje kar pieniężnych, kar umownych, grzywień sądowych i administracyjnych, zatkotów, roszczeń z tytułu odstąpienia od umowy, roszczeń o zwrot kosztów poniesionych na poczet lub w celu wykonania umowy, odszkodowań o charakterze karnym (exemplary damages, punitive damages), do zapłacenia których ubezpieczony jest zobowiązany.
 3. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje roszczeń, które dotyczą naruszenia dóbr osobistych innych niż życie i zdrowie człowieka.
 4. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje odpowiedzialności cywilnej będącej przedmiotem ubezpieczeń obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.
- ## SUMA GWARANCYJNA
- czyli jak ustalić sumę gwarancyjną i co ona obejmuje
- ### § 8
1. Suma gwarancyjna określona w ubezpieczeniu OC stanowi górną granicę odpowiedzialności PZU w odniesieniu do wszystkich wypadków ubezpieczeniowych, które wystąpiły w okresie ubezpieczenia, z uwzględnieniem limitu odpowiedzialności, o którym mowa w § 4 ust. 1. Wypłata odszkodowania lub kosztów, o których mowa w ust. 3 oraz § 10 ust. 1 pkt 1, powoduje zmniejszenie sumy gwarancyjnej oraz limitu odpowiedzialności, o którym mowa w § 4 ust. 1 o wyłaconą kwotę.
 2. Ubezpieczający, w porozumieniu z PZU, może uzupełnić sumę gwarancyjną oraz limit, o którym mowa w § 4 ust. 1. W takim przypadku musi zapłacić dodatkową składkę ubezpieczeniową. Za wypadki ubezpieczeniowe, które wystąpiły do dnia uzupełnienia sumy gwarancyjnej oraz limitu, o którym mowa w § 4 ust. 1, PZU ponosi odpowiedzialność do wysokości sumy gwarancyjnej oraz limitu, o którym mowa w § 4 ust. 1 sprzed ich uzupełnienia.
 3. W ramach sumy gwarancyjnej PZU zobowiązane jest do pokrycia kosztów obrony w związku ze zgłoszonymi roszczeniami odszkodowawczymi, czyli:
 - 1) niezbędnych kosztów obrony sądowej przed roszczeniem poszkodowanego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia w sporze prowadzonym w porozumieniu z PZU;
 - 2) niezbędnych kosztów obrony sądowej w postępowaniu karnym, jeśli toczące się postępowanie ma związek z ustaleniem odpowiedzialności i jeżeli PZU zażądało powołania obrony lub wyraziło zgodę na pokrycie tych kosztów;
 - 3) kosztów postępowań sądowych (w tym mediacji lub postępowania pojednawczego) oraz kosztów opłat administracyjnych, jeżeli PZU wyraziło zgodę na pokrycie tych kosztów.

USTALENIE ODSZKODOWANIA

– czyli jak PZU ustala wysokość odszkodowania

§ 9

1. Zaspokojenie lub uznanie przez ubezpieczonego roszczenia, o którym mowa w § 10 ust. 2, nie wywołuje skutków prawnych względem PZU, jeżeli PZU nie wyraziło na to uprzedniej zgody.
2. Jeżeli tytułem odszkodowania przysługują poszkodowanemu zarówno świadczenia jednorazowe jak i renty, PZU zaspokaja je z obowiązującej sumy gwarancyjnej w następującej kolejności:
 - 1) świadczenie jednorazowe;
 - 2) renty czasowe;
 - 3) renty dożywotnie.

POSTĘPOWANIE W RAZIE WYPADKU UBEZPIECZENIOWEGO

– czyli co należy zrobić, gdy zdarzy się szkoda

§ 10

1. Jeżeli wystąpi wypadek ubezpieczeniowy, ubezpieczający lub ubezpieczony ma obowiązek:
 - 1) użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia, zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów, m.in. w razie kradzieży mienia służbowego zawiadomić policję, jeśli zachodzi taka potrzeba. Jeżeli ubezpieczający lub ubezpieczony umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował powyższych środków, PZU nie odpowiada za szkody, które powstały z tego powodu. PZU zobowiązane jest, w granicach sumy gwarancyjnej, zwrócić koszty, które wynikły z zastosowania powyższych środków, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne;
 - 2) zawiadomić PZU o wystąpieniu wypadku ubezpieczeniowego niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia jego wystąpienia lub powzięcia o nim wiadomości. W razie naruszenia umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa tego obowiązku, PZU może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło PZU ustalenie okoliczności i skutków wypadku. Skutki braku zawiadomienia PZU o wypadku ubezpieczeniowym nie nastąpią, jeżeli PZU w powyższym terminie otrzymało wiadomości o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.
2. Jeśli poszkodowany wystąpił przeciwko ubezpieczonemu z roszczeniem o odszkodowanie, ubezpieczający lub ubezpieczony jest zobowiązany niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni, powiadomić o tym PZU. W razie wystąpienia z powyższym roszczeniem na drogę sądową, ubezpieczający lub ubezpieczony zobowiązany jest niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od otrzymania pozwu, zawiadomić o tym PZU. Ubezpieczający lub ubezpieczony jest zobowiązany dostarczyć PZU orzeczenie sądu w terminie umożliwiającym zajęcie stanowiska co do wniesienia środka odwoławczego.
3. Jeżeli wystąpi wypadek ubezpieczeniowy, ubezpieczający lub ubezpieczony jest zobowiązany do podjęcia współpracy z PZU w celu wyjaśnienia okoliczności i przyczyn powstania szkody oraz ustalenia jej rozmiaru.

KONIEC ODPOWIEDZIALNOŚCI PZU

– czyli kiedy kończy się ochrona ubezpieczeniowa

§ 11

Ochrona ubezpieczeniowa wygasa w przypadkach wskazanych w § 4 ust. 2 i 4 Postanowień wstępnych oraz z dniem, w którym suma gwarancyjna zostanie wyczerpana.

KLAUZULA NR 4

UBEZPIECZENIE OCHRONY PRAWNEJ

SŁOWNICZEK

– czyli pojęcia, które pojawiają się w klauzuli nr 4

§ 1

W klauzuli używa się pojęć, o których mowa w § 2 Postanowień wstępnych oraz następujących pojęć:

- 1) **czynności życia prywatnego** – czynności, które dotyczą sfery prywatnej, nie są związane z aktywnością zawodową i pozostają bez związku z wykonywaniem obowiązków służbowych, pracą zarobkową, praktyczną nauką zawodu poza siedzibą szkoły, chyba że dotyczą czynności z zakresu prawa pracy lub ubezpieczeń społecznych. Czynnościami życia prywatnego nie jest w szczególności wykonywanie działalności gospodarczej, wolnego zawodu, pełnienie funkcji w związkach, zrzeszeniach, organizacjach społecznych lub politycznych oraz we wspólnotach mieszkaniowych;
- 2) **papiery wartościowe** – czeki, weksle, obligacje, akcje, ko-nosamenty, akredytywy dokumentowe, inne dokumenty, które zastępują gotówkę, zgodnie z przepisami prawa;
- 3) **ubezpieczony** – osoba fizyczna wskazana w polisie jako ubezpieczony, na rachunek którego została zawarta umowa ubezpieczenia oraz osoby fizyczne, na rachunek których została zawarta umowa ubezpieczenia, zgodnie z postanowieniami klauzuli.

PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

– czyli co można ubezpieczyć

§ 2

1. W ubezpieczeniu ochrony prawnej PZU pokrywa lub zwraca niezbędne i prawnie uzasadnione koszty ochrony interesów prawnych osoby fizycznej wskazanej w polisie jako ubezpieczony oraz domownika, które są związane z wykonywaniem czynności życia prywatnego. Koszty są niezbędne i prawnie uzasadnione, jeżeli ochrona interesów prawnych osoby fizycznej wskazanej w polisie jako ubezpieczony oraz domownika lub dochodzenie roszczeń są dopuszczalne w świetle obowiązujących przepisów prawa.
2. PZU zwraca koszty, o których mowa w ust. 1, jeśli wypadek ubezpieczeniowy określony w § 3 wystąpił w Polsce w okresie ubezpieczenia i podlega regulacjom prawa polskiego.

ZAKRES UBEZPIECZENIA

– czyli za co PZU odpowiada

§ 3

1. Z uwzględnieniem § 2, PZU pokrywa lub zwraca koszty ochrony prawnej, w szczególności w związku z:
 - 1) dochodzeniem przez ubezpieczonego własnych roszczeń odszkodowawczych z tytułu czynów niedozwolonych – **wypadkiem ubezpieczeniowym** jest pierwsze zdarzenie, które spowodowało szkodę ubezpieczonego;
 - 2) obroną ubezpieczonego w zakresie prawa karnego i wykroczeń – **wypadkiem ubezpieczeniowym** jest pierwsze faktyczne lub domniemane naruszenie prawa karnego lub wykroczeń przez ubezpieczonego;
 - 3) ochroną interesów prawnych ubezpieczonego w zakresie postępowań administracyjnych i postępowań przed sądami administracyjnymi – **wypadkiem ubezpieczeniowym** w przypadku postępowań wszczynanych:

- a) na wniosek strony – jest pierwsze zdarzenie, które powoduje konieczność wszczęcia postępowania administracyjnego,
 - b) z urzędu – jest moment wszczęcia postępowania administracyjnego;
- 4) ochroną interesów prawnych ubezpieczonego w zakresie umów – **wypadkiem ubezpieczeniowym** w przypadku:
- a) sporów, które wynikają z umów, innych niż dochodzenie roszczeń z tytułu gwarancji lub rękojmi – jest pierwsze naruszenie postanowień umowy, które powoduje konieczność ochrony interesu prawnego ubezpieczonego,
 - b) dochodzenia roszczeń z tytułu gwarancji lub rękojmi – jest moment ujawnienia się wady;
- 5) ochroną interesów prawnych ubezpieczonego związanych z posiadaniem, użytkowaniem, oddawaniem w użytkowanie, wynajmowaniem, najmowaniem, dzierżawieniem, wydzierżawianiem, użytkowaniem – **wypadkiem ubezpieczeniowym** jest pierwsze zdarzenie, w wyniku którego powstaje konieczność ochrony interesów prawnych ubezpieczonego;
- 6) ochroną interesów prawnych ubezpieczonego w zakresie prawa spadkowego – **wypadkiem ubezpieczeniowym** jest śmierć spadkodawcy;
- 7) ochroną interesów prawnych ubezpieczonego w zakresie prawa pracy i ubezpieczeń społecznych – **wypadkiem ubezpieczeniowym** jest pierwsze zdarzenie, którego następstwem jest powstanie wobec ubezpieczonego lub dla ubezpieczonego, roszczenia w zakresie prawa pracy lub ubezpieczeń społecznych;
- 8) ochroną danych osobowych ubezpieczonego, w tym ochroną interesów prawnych ubezpieczonego związaną z nieuprawnionym wykorzystaniem jego danych osobowych (na przykład, gdy ktoś posługuje się skradzionymi danymi ubezpieczonego w celu wyłudzenia pieniędzy lub innego mienia lub narażenia go na utratę dobrego imienia – reputacji) – **wypadkiem ubezpieczeniowym** jest pierwsze zdarzenie, w wyniku którego powstaje konieczność ochrony interesów prawnych ubezpieczonego.
- W innych przypadkach niż wymienione powyżej – **wypadkiem ubezpieczeniowym** jest pierwsze zdarzenie, w wyniku którego powstaje konieczność ochrony interesów prawnych ubezpieczonego.
2. Jeśli kilka zdarzeń lub naruszeń wymienionych w ust. 1 pozostaje ze sobą w związku przyczynowo-skutkowym i konieczna jest ochrona interesu prawnego ubezpieczonego, wówczas stanowią jeden wypadek ubezpieczeniowy. W takiej sytuacji chwilą wystąpienia tego wypadku ubezpieczeniowego jest wystąpienie pierwszego z tych zdarzeń lub zaistnienie pierwszego z tych naruszeń.
 3. Ubezpieczenie ochrony prawnej można zawrzeć w jednym z następujących zakresów ubezpieczenia: w wariancie Ochrona Prawna Komfort albo w wariancie Ochrona Prawna Super. Wyboru wariantu dokonuje ubezpieczający.
 4. W zależności od wybranego wariantu ubezpieczenia objęte są następujące koszty ochrony prawnej (tabela poniżej):

Warianty ubezpieczenia	
Ochrona Prawna Komfort	Ochrona Prawna Super
<ul style="list-style-type: none"> – koszty opinii prawnych – koszty wynagrodzenia jednego adwokata albo radcy prawnego określone w § 5, którego wybrał ubezpieczony – koszty sądowe w sprawach cywilnych, karnych i koszty postępowania przed sądami administracyjnymi – koszty postępowania administracyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> – koszty opinii prawnych – koszty wynagrodzenia jednego adwokata albo radcy prawnego określone w § 5, którego wybrał ubezpieczony – koszty sądowe w sprawach cywilnych, karnych i koszty postępowania przed sądami administracyjnymi – koszty postępowania administracyjnego – koszty zasądzone prawomocnym orzeczeniem sądu od ubezpieczonego na rzecz strony przeciwnej – koszty postępowania egzekucyjnego, jeśli ubezpieczony jest wierzycielem – koszty postępowania sądu polubownego – koszty mediacji pozasądowej, jeśli była prowadzona za zgodą PZU, i koszty mediacji sądowej – koszty poręczenia majątkowego z uwzględnieniem ust. 5 i 6

– koszty udzielenia informacji prawnych odnoszących się do nie więcej niż 10 wypadków ubezpieczeniowych.

Informacja prawna to:

- 1) przesłanie wzorów umów lub pism, które należą do powszechnego obrotu prawnego;
- 2) przesłanie tekstów obowiązujących lub archiwalnych aktów prawnych;
- 3) udzielenie informacji o obowiązujących procedurach sądowych i kosztach prowadzenia postępowania sądowego;
- 4) udzielenie informacji o przepisach prawa, orzecznictwie, poglądach doktryny – w zakresie zgłoszonego problemu prawnego.

5. W wariancie Ochrona Prawna Super PZU pokrywa, do wysokości sumy ubezpieczenia, koszty poręczenia majątkowego (kaucji), które przewiduje prawo karne, aby ubezpieczony mógł uniknąć tymczasowego aresztowania.
6. Ubezpieczony ma obowiązek zwrócić PZU kaucję najpóźniej w ciągu 12 miesięcy od dnia jej pokrycia. W razie odstąpienia od zastosowania kaucji albo gdy zostanie ona zwrócona ubezpieczonemu, ma on obowiązek w ciągu 7 dni zwrócić PZU kwotę, jaką PZU wpłaciło w ramach kaucji. Jeśli sąd orzeknie o przepadku kaucji lub jej części, albo zaliczy ją na poczet

orzecznej kary, ubezpieczony ma obowiązek zwrócić PZU kaucję w ciągu 7 dni od uprawomocnienia się tego orzeczenia.

UDZIAŁ ADWOKATA LUB RADCY PRAWNEGO

§ 4

1. Ubezpieczony ma prawo swobodnego wyboru adwokata lub radcy prawnego w zakresie obrony i reprezentowania jego interesów.

2. PZU może także niezobowiązująco polecić ubezpieczonemu adwokata lub radcę prawnego.
3. Ubezpieczony ma obowiązki – w pełnomocnictwie udzielonym adwokatowi lub radcy prawnemu – zobowiązać go do bieżącego informowania PZU o stanie sprawy.
4. Adwokat i radca prawny ponosi odpowiedzialność wyłączną wobec ubezpieczonego. PZU nie odpowiada za czynności adwokata lub radcy prawnego.

§ 5

1. Koszty wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego PZU pokrywa według następujących zasad:
 - 1) dla spraw, dla których stawka minimalna przekracza 360 zł – do dwukrotności stawki minimalnej określonej na podstawie odpowiednich przepisów prawa w sprawie opłat za czynności adwokata lub radcy prawnego;
 - 2) dla spraw, dla których stawka minimalna nie przekracza 360 zł – do sześciokrotności stawki minimalnej określonej na podstawie odpowiednich przepisów prawa w sprawie opłat za czynności adwokata lub radcy prawnego.
2. Zasady opisane w ust. 1 dotyczą wysokości wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego z tytułu świadczenia usług na każdym etapie ochrony interesów prawnych ubezpieczonego. Jednakże za cały okres świadczenia usług (etap przed sądowy i sądowy) należy się łącznie jedno wynagrodzenie ustalone według tych zasad.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

– czyli za co PZU nie odpowiada

§ 6

PZU nie odpowiada za koszty ochrony prawnej, które:

- 1) dotyczą wypadków ubezpieczeniowych wyrządzonych umyślnie lub które pozostają w bezpośrednim związku z popełnieniem umyślnego przestępstwa lub wykroczenia;
- 2) dotyczą wypadków ubezpieczeniowych, które spowodował ubezpieczony w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych, nowych substancji psychoaktywnych lub środków zastępczych, w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii. To wyłączenie nie dotyczy sytuacji, gdy taki stan ubezpieczonego nie miał wpływu na wystąpienie wypadku ubezpieczeniowego;
- 3) dotyczą sporów pomiędzy stronami umowy ubezpieczenia ochrony prawnej;
- 4) dotyczą sporów pomiędzy ubezpieczonymi;
- 5) dotyczą sporów pomiędzy ubezpieczonym a PZU, PZU Życie SA, PTE PZU SA, TFI PZU SA, PZU Pomoc SA, PZU Zdrowie SA, PZU Centrum Operacji SA, Link4 TU SA, PEKAO SA, Alior Bank SA oraz kosztów, jakie poniósł ubezpieczony w postępowaniu, w którym zachodzi prawdopodobieństwo, że działał on na szkodę PZU;
- 6) pokryto w ramach umowy ubezpieczenia, którą ubezpieczony zawarł z innym zakładem ubezpieczeń;
- 7) dotyczą spraw z zakresu prawa podatkowego, celnego, dotyczą innych opłat publicznoprawnych, a także spraw z zakresu prawa karno-skarbowego oraz z zakresu prawa handlowego, prawa spółek handlowych, umów agencyjnych;
- 8) dotyczą spraw z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego;
- 9) dotyczą spraw z zakresu prawa funduszy inwestycyjnych, obligacji, papierów wartościowych;
- 10) dotyczą spraw z zakresu prawa o stowarzyszeniach, prawa o związkach zawodowych;

- 11) wynikają z zawartych przez ubezpieczonego umów: poręczenia, przejęcia długu, kredytu, pożyczki, rachunku bankowego, pośrednictwa finansowego, ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym;
- 12) dotyczą postępowań restrukturyzacyjnych, układowych, naprawczych, upadłościowych;
- 13) wynikają z umów o pracę lub innych stosunków prawnych, które dotyczą pełnienia funkcji członków ustawowych organów osób prawnych;
- 14) dotyczą spraw z zakresu ochrony praw autorskich, prawa patentowego, znaków towarowych, pozostałych praw własności intelektualnej, praw własności przemysłowej, prawa ochrony konkurencji, prawa, które dotyczy zasad konkurencji;
- 15) dotyczą spraw z zakresu prawa prasowego;
- 16) pozostają w związku z grą, zakładem, transakcjami terminowymi lub spekulacyjnymi;
- 17) pozostają w związku z planem zagospodarowania przestrzennego, podziałem, scalaniem i wywłaszczaniem nieruchomości, prywatyzacją, reprivatyzacją, innymi przekształceniami własnościowymi, postępowaniem o rozgraniczenie nieruchomości;
- 18) dotyczą spraw z zakresu prawa budowlanego;
- 19) dotyczą postępowań przed Trybunałem Konstytucyjnym oraz trybunałami międzynarodowymi;
- 20) pozostają w związku z kierowaniem lub posiadaniem pojazdów mechanicznych;
- 21) pozostają w związku ze świadomym zatajeniem przez ubezpieczonego informacji lub dokumentów, które mogą mieć wpływ na sposób świadczenia pomocy prawnej;
- 22) dotyczą dochodzenia roszczeń za nienależyte wykonanie usług przez podmioty, które działają na zlecenie PZU;
- 23) dotyczą sytuacji, gdy obrona interesów ubezpieczonego jest sprzeczna z dobrymi obyczajami;
- 24) pozostają w związku z dostępem do informacji publicznej;
- 25) pozostają w związku z przewlekłością postępowania;
- 26) powstały w wyniku udziału ubezpieczonego w strajkach, rozruchach, zamieszkach, akcjach protestacyjnych, blokadach dróg.

SUMA UBEZPIECZENIA

– czyli jak ustalić sumę ubezpieczenia

§ 7

1. Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności PZU. Ustalona jest na wszystkie wypadki ubezpieczeniowe, które wystąpiły w okresie ubezpieczenia i na wszystkich ubezpieczonych łącznie. Suma ubezpieczenia wynosi:
 - 1) 500 zł – dla wariantu Ochrona Prawna Komfort;
 - 2) 30 000 zł – dla wariantu Ochrona Prawna Super.
2. Każdorazowe pokrycie lub zwrot kosztów powoduje zmniejszenie sumy ubezpieczenia.

POSTĘPOWANIE W RAZIE WYPADKU UBEZPIECZENIOWEGO

– czyli co należy zrobić, gdy zdarzył się szkoda

§ 8

Jeśli wystąpi wypadek ubezpieczeniowy, ubezpieczający lub ubezpieczony ma obowiązki:

- 1) niezwłocznie zawiadomić PZU o wystąpieniu wypadku ubezpieczeniowego, jego okolicznościach oraz przekazać PZU wszystkie informacje, dokumenty, korespondencję i dowody z nim związane potrzebne do ustalenia rodzaju

- i rozmiaru odszkodowania oraz umożliwić przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego;
- 2) postępować zgodnie ze wskazówkami PZU;
 - 3) poinformować PZU o dokonanej wyborze adwokata lub radcy prawnego;
 - 4) podjąć współpracę z PZU, aby wyjaśnić okoliczności wypadku ubezpieczeniowego i przyczyny powstania roszczenia lub szkody;
 - 5) zanim wstąpi na drogę postępowania sądowego – na prośbę PZU – przeprowadzić postępowanie przedsądowe;
 - 6) wstrzymać się od dochodzenia swoich roszczeń na drodze sądowej do czasu prawomocnego zakończenia toczącego się już innego postępowania, które jest związane z powyższymi roszczeniami. Nie dotyczy to sytuacji, gdy zwłoka mogłaby doprowadzić do przedawnienia roszczeń ubezpieczonego;
 - 7) na uzasadnione żądanie PZU złożyć tylko zawiązanie do próby ugody albo powództwo częściowe i wstrzymać się z dochodzeniem pozostałych części do uprawomocnienia się orzeczenia co do części roszczenia;
 - 8) nie zawierać ugody, jeśli PZU jej nie zaakceptowało.

WYPŁATA ODSZKODOWANIA

– czyli jak PZU ustala wysokość świadczenia

§ 9

1. Podstawą wypłaty odszkodowania są następujące dowody, które potwierdzają, że ubezpieczony poniósł koszty lub miał obowiązek zapłaty:
 - 1) rachunki wystawione przez adwokata lub radcę prawnego wraz z potwierdzeniem zapłaty;
 - 2) sądowe wezwania do zapłaty;
 - 3) prawomocne orzeczenia sądowe;
 - 4) inne dokumenty, które potwierdzają zasadność i wysokość poniesionych lub ponoszonych kosztów.
2. Jeśli ubezpieczony sam pokrył koszty, z uwzględnieniem § 5, PZU zwraca je ubezpieczonemu do wysokości faktycznie poniesionych, nie więcej jednak niż do wysokości sumy ubezpieczenia. Podstawą rozpatrzenia zgłoszonego roszczenia jest przekazanie PZU dowodów wskazanych w ust. 1 wraz z informacjami i dokumentami, które są niezbędne do ustalenia okoliczności wypadku ubezpieczeniowego, zasadności roszczeń i wysokości odszkodowania.
3. Jeśli wysokość kosztów nie wynika z przepisów prawa, PZU pokrywa je w wysokości wcześniej uzgodnionej z ubezpieczonym.
4. Jeśli ubezpieczony był oskarżony o umyślne popętnienie przestępstwa lub wykroczenia i został uniewinniony prawomocnym wyrokiem, PZU pokrywa koszty zgodnie z OWU. Zasada ta ma także zastosowanie w przypadku innych postępowań prawnych, jeżeli odmowa udzielenia ochrony ubezpieczeniowej spowodowana była umyślnym naruszeniem prawa przez ubezpieczonego.
5. Jeżeli ubezpieczony wybierze adwokata lub radcę prawnego, którego PZU niezobowiązująco mu poleciło, PZU pokrywa koszty bezgotówkowo.

KONIEC ODPOWIEDZIALNOŚCI PZU

– czyli kiedy kończy się ochrona ubezpieczeniowa

§ 10

Ochrona ubezpieczeniowa wygasa w przypadkach wskazanych w § 4 ust. 2 i 4 Postanowień wstępnych oraz z dniem, w którym suma ubezpieczenia zostanie wyczerpana.

KLAUZULA NR 5 UBEZPIECZENIE POMOC W DOMU

SŁOWNICZEK

– czyli pojęcia, które pojawiają się w klauzuli nr 5

§ 1

W klauzuli używa się pojęć, o których mowa w § 2 Postanowień wstępnych oraz następujących pojęć:

- 1) **awaria drzwi zewnętrznych** – nagłe i niezależne od woli ubezpieczonego uszkodzenie drzwi zewnętrznych mieszkania lub domu jednorodzinnego, w tym drzwi balkonowych lub tarasowych, lub zamka w tych drzwiach, które uniemożliwia ich prawidłowe otwieranie lub zamykanie. To także zatrzasknięcie się drzwi w taki sposób, że klucze lub inne urządzenia, które służą do otwierania drzwi, znajdują się wewnątrz i ubezpieczony nie ma możliwości dostania się do środka lub wydotkania się;
- 2) **awaria instalacji** – wynikające z przyczyny zewnętrznej lub wewnętrznej nagłe, niespodziewane i niezależne od woli ubezpieczonego uszkodzenie instalacji: elektrycznej, wodnej, kanalizacyjnej lub centralnego ogrzewania wraz z urządzeniami oraz osprzętem, które powoduje zaprzestanie jej działania lub nieprawidłowe działanie;
- 3) **budynek** – obiekt budowlany trwale związany z gruntem, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych posiadających fundamenty i dach;
- 4) **dewastacja** – umyślne zniszczenie lub uszkodzenie mienia przez osoby trzecie, także w związku z włamaniem lub jego usiłowaniami, interwencją organów ścigania, straży pożarnej lub pogotowia ratunkowego;
- 5) **dom jednorodzinny** – budynek mieszkalny, w którym znajdują się nie więcej niż dwa lokale, które nie są odrębnymi nieruchomościami lub nie są przedmiotem spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu;
- 6) **kradzież z włamaniem** – kradzież, której sprawca dokonał lub usiłował dokonać:
 - a) po usunięciu – przy użyciu siły lub narzędzi – zabezpieczeń, o których mowa w pkt 12, pozostawiając na tych zabezpieczeniach ślady, które stanowią dowód użycia siły lub narzędzi lub
 - b) po otwarceniu zamków kluczem oryginalnym lub innym urządzeniem otwierającym (na przykład pilotem), które zdobył w wyniku kradzieży z włamaniem do innego pomieszczenia lub pojazdu albo w wyniku rozboju, lub
 - c) po pokonaniu zamka mechaniczno-elektronicznego lub elektronicznego systemu zamykania bramy, jeśli pozostały dowody bezprawnej obecności lub działania sprawcy (na przykład utrwalone nagranie z kamery, zabezpieczone przez policję inne dowody);
- 7) **mieszkanie** – wyodrębnione w budynku pomieszczenia mieszkalne;
- 8) **miejsce ubezpieczenia** – wskazane w polisie mieszkanie lub dom jednorodzinny, będące w posiadaniu ubezpieczonego na podstawie tytułu prawnego;
- 9) **osoba trzecia** – każdy podmiot, który nie jest ubezpieczającym lub ubezpieczonym;
- 10) **przepięcie** – nagła zmiana napięcia w instalacji elektrycznej;
- 11) **ubezpieczony** – osoba fizyczna wskazana w polisie jako ubezpieczony, na rachunek którego została zawarta umowa ubezpieczenia oraz osoba fizyczna, na rachunek której została zawarta umowa ubezpieczenia, zgodnie z postanowieniami klauzuli;
- 12) **zabezpieczenie miejsca ubezpieczenia:**

- 1) ściany, podłogi, stropy, dachy w mieszkaniu, domu jednorodzinnym są tak zamocowane i osadzone, że nie jest możliwe ich zdemontowanie bez równoczesnego ich uszkodzenia lub zniszczenia;
 - 2) wszelkie otwory w ścianach, stropach, podłogach, dachach w mieszkaniu, domu jednorodzinnym, są zamknięte i zabezpieczane w sposób, który uniemożliwia osobom trzecim dostęp do wnętrza lub uniemożliwia wydostanie przedmiotów z wnętrza bez użycia siły lub narzędzi;
 - 3) drzwi zewnętrzne, za wyjątkiem drzwi balkonowych lub tarasowych, do mieszkania, domu jednorodzinnego, są zamknięte na co najmniej jeden zamek wielozastawkowy lub wielopunktowy lub mechaniczno-elektroniczny;
- 13) **zdarzenia losowe:**
- a) **dym i sadza** – zawiesina cząsteczek, która powstała w wyniku:
 - spalania i wydobywa się z urządzeń znajdujących się w miejscu ubezpieczenia, eksploatacyjnych zgodnie z przeznaczeniem i przepisami technicznymi oraz przy sprawnym działaniu urządzeń wentylacyjnych,
 - ognia, niezależnie od miejsca jego powstania,
 - b) **eksplozja** – wybuch, który polega na wyzwoleniu się gazów, pyłów lub pary i jest wywołany ich właściwością rozprzestrzeniania się. W odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników warunkiem uznania szkody za spowodowaną eksplozją jest, aby ściany tych naczyń i zbiorników uległy rozdarciu i spowodowały ujęcie gazów, pyłów, pary lub cieczy. Za spowodowane eksplozją uważa się też szkody powstałe wskutek implozji, które polegają na uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego ciśnieniem zewnętrznym,
 - c) **grad** – opad atmosferyczny, który składa się z bryłek lodu,
 - d) **huk ponaddzwiękowy** – fala uderzeniowa wytworzona przez statek powietrzny, który porusza się z prędkością większą od prędkości dźwięku,
 - e) **huragan** – wiatr o prędkości nie mniejszej niż 13,8 m/s ustalonej przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, zwany dalej „IMGW”, którego działanie wyrządza masowe szkody. W przypadku braku możliwości uzyskania opinii IMGW wystąpienie huraganu PZU stwierdza na podstawie stanu faktycznego i rozmiaru szkód w miejscu ich powstania lub w bezpośrednim sąsiedztwie,
 - f) **lawina** – gwałtowne zsuwanie się lub staczanie mas śniegu, lodu, błota, skał lub kamieni ze zboczy górskich,
 - g) **ogień** – ogień, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i rozprzestrzenił się o własnej sile,
 - h) **opad** – deszcz, topniejący: śnieg, lód, grad,
 - i) **osuwanie się ziemi** – niespodowodowane działalnością ludzką zsuwanie się ziemi po skarpie lub stoku,
 - j) **piorun** – bezpośrednie wyładowanie atmosferyczne na przedmiot ubezpieczenia,
 - k) **powódź** – zalanie terenów wskutek:
 - podniesienia się poziomu wody w korytach wód płynących lub stojących,
 - spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górskich lub falistych,
 - podniesienia się poziomu morskich wód przybrzeżnych (cofka),

- deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4 ustalonym przez IMGW. W przypadku braku możliwości uzyskania opinii IMGW wystąpienie deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4 PZU stwierdza na podstawie stanu faktycznego i rozmiaru szkód w miejscu ich powstania lub w bezpośrednim sąsiedztwie,
- l) **śnieg i lód** – naturalny opad w postaci śniegu lub lodu, który:
 - swoim ciężarem bezpośrednio oddziałuje na miejsce ubezpieczenia albo
 - pod wpływem swojego ciężaru może spowodować przewrócenie się drzew lub innych obiektów na miejsce ubezpieczenia,
 - m) **uderzenie pojazdu** – uderzenie pojazdu, jego części lub przewożonego w nim ładunku na miejsce ubezpieczenia,
 - n) **upadek statku powietrznego** – katastrofa lub przymusowe lądowanie samolotu silnikowego, bezsilnikowego lub innego obiektu latającego, a także upadek ich części lub przewożonego ładunku,
 - o) **upadek drzew lub masztów** – przewrócenie się drzew, masztów, słupów energetycznych, kominów, latarni lub oderwanie się i upadek ich części na miejsce ubezpieczenia,
 - p) **trzęsienie ziemi** – naturalne, gwałtowne wstrząsy skorupy ziemskiej,
 - q) **zalanie** – działanie pary, wody lub innych cieczy, na skutek:
 - awarii instalacji wodnej (w tym pompy wodnej), instalacji: kanalizacyjnej, klimatyzacyjnej, centralnego ogrzewania,
 - cofnięcia się wody lub ścieków z sieci kanalizacyjnej,
 - zaprzestania prawidłowego działania urządzeń domowych, przerw w dostawie prądu, uszkodzenia akwarium lub łódka wodnego,
 - nieumyślnego pozostawienia otwartych kranów lub innych zaworów zamontowanych na instalacji. Obejmuje również zalanie spowodowane przez osoby trzecie wodą lub inną cieczą, która pochodzi spoza miejsca ubezpieczenia,
 - r) **zapadanie się ziemi** – obniżenie terenu z powodu zawałenia się naturalnych, podziemnych, pustych przestrzeni w gruncie.

PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

– czyli co można ubezpieczyć i za co PZU odpowiada

§ 2

1. W ubezpieczeniu Pomoc w Domu w razie wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego określonego w ust. 5 (tabela poniżej), PZU organizuje oraz pokrywa koszty usług asystance wymienionych w ust. 5 oraz w § 3, jeżeli ten wypadek ubezpieczeniowy wystąpił w okresie ubezpieczenia w miejscu ubezpieczenia znajdującym się w Polsce.
2. Usługi asystance przysługują osobie fizycznej wskazanej w polisie jako ubezpieczony, która posiada miejsce ubezpieczenia na podstawie tytułu prawnego, oraz domownikowi.
3. Usługi asystance PZU realizuje wyłącznie w Polsce za pośrednictwem Centrum Pomocy. **Centrum Pomocy** to jednostka działająca na rzecz PZU, do której ubezpieczony (lub osoba działająca w jego imieniu) zgłasza telefonicznie wypadek ubezpieczeniowy. Centrum Pomocy działa 24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu. Informacja o numerach telefonu Centrum Pomocy dostępna jest na stronie internetowej PZU, a także zawarta jest w polisie.

4. Ubezpieczenie Pomoc w Domu można zawrzeć w jednym z następujących zakresów ubezpieczenia: w wariantcie Standard Plus albo w wariantcie Standard. Wyboru wariantu dokonuje ubezpieczający.

5. W zależności od wybranego wariantu ubezpieczenia, ubezpieczony może skorzystać z następujących usług assistance (tabela poniżej):

Poz.	Wypadek ubezpieczeniowy	Usługa assistance	Limity i dostępność usług	
			Wariant Standard Plus	Wariant Standard
1.	<ul style="list-style-type: none"> - awaria drzwi zewnętrznych - awaria instalacji - zdarzenie losowe - przepięcie - dewastacja - kradzież z włamaniem - utrata kluczy 	<ul style="list-style-type: none"> interwencja specjalisty informacja telefoniczna 	<ul style="list-style-type: none"> - do 500 zł na każdą interwencję oraz - do 4 interwencji w okresie ubezpieczenia 	
2.	awaria instalacji	diagnoza przyczyny awarii instalacji	<ul style="list-style-type: none"> - do 200 zł na każdą diagnozę oraz - do 2 diagnoz w okresie ubezpieczenia 	
3.	<ul style="list-style-type: none"> - awaria instalacji - zdarzenie losowe - przepięcie - dewastacja - kradzież z włamaniem 	<ul style="list-style-type: none"> pobyt w hotelu pobyt w mieszkaniu zastępczym ochrona ocalałego mienia pomoc po szkodziu 	<ul style="list-style-type: none"> - usługa jest realizowana do czasu przywrócenia miejsca ubezpieczenia do stanu umożliwiającego dalsze zamieszkanie; nie więcej niż: <ul style="list-style-type: none"> - dla pobytu w hotelu – za 5 następujących bezpośrednio po sobie dóbr hotelowych oraz do 3 000 zł na każdy wypadek ubezpieczeniowy - dla transportu do hotelu – do 500 zł na każdy wypadek ubezpieczeniowy - usługa jest realizowana do czasu przywrócenia mieszkania lub domu jednorodzinnego do stanu umożliwiającego dalsze zamieszkanie, jednak nie dłużej niż przez 6 miesięcy od dnia udostępnienia ubezpieczonemu mieszkania zastępczego - nie więcej niż do 15 000 zł na każdy wypadek ubezpieczeniowy - dozór mienia – jest realizowany do czasu naprawy lub założenia nowych zabezpieczeń mienia, jednak nie dłużej niż przez 14 dni – do 2 000 zł na każdy wypadek ubezpieczeniowy - przechowywanie mienia – do 2 500 zł na każdy wypadek ubezpieczeniowy, jednak nie dłużej niż przez 30 dni - uprzątnięcie pozostałości po szkodziu – do 2 000 zł na każdy wypadek ubezpieczeniowy - zabezpieczenie mienia ocalałego – do 2 000 zł na każdy wypadek ubezpieczeniowy - transport i wniesienie materiałów budowlanych lub wykończeniowych – do 2 000 zł na każdy wypadek ubezpieczeniowy 	usługa nie przysługuje
4.	kradzież z włamaniem	porada specjalisty ds. zabezpieczeń przeciwkradzieżowych	<ul style="list-style-type: none"> - do 500 zł na każdy wypadek ubezpieczeniowy 	
5.	pojawienie się: myszy, szczurów, prusaków, pluskw, karaluchów, gniazd os lub szerszeni	deratyzacja lub dezynsekcja, a także usunięcie gniazd os lub szerszeni	<ul style="list-style-type: none"> - do 500 zł na interwencję oraz - 1 interwencja w okresie ubezpieczenia 	
6.	awaria sprzętu RTV/AGD/PC	naprawa sprzętu RTV, AGD, PC	<ul style="list-style-type: none"> - do 500 zł na każdy wypadek ubezpieczeniowy - do 2 napraw, 2 przewozów (w obie strony) oraz 2 ekspertyz w okresie ubezpieczenia 	
7.	awaria oprogramowania	zdalna pomoc informatyka	<ul style="list-style-type: none"> - do 12 zdalnych pomocy w okresie ubezpieczenia 	

6. Limity określone w ust. 5 stanowią górną granicę odpowiedzialności PZU i ustalone są łącznie na wszystkich ubezpieczonych.
7. Zasady organizacji poszczególnych usług assistance określone są w § 3.

USŁUGI ASSISTANCE

– czyli opis usług assistance wymienionych w tabeli powyżej

§ 3

- 1. Interwencja specjalisty** przysługuje ubezpieconemu wówczas, gdy miejsce ubezpieczenia jest uszkodzone lub zniszczone w wyniku wypadku ubezpieczeniowego lub ubezpieczony utracił do nich klucze. Usługa obejmuje organizację oraz pokrycie kosztów dojazdu i robocizny: ślusarza, elektryka, hydraulika, szklarza, gazownika, technika urządzeń grzewczych, technika urządzeń klimatyzacyjnych, dekarza, stolarza, murarza – w zakresie niezbędnym do naprawy uszkodzonego mienia, a w przypadku utraty kluczy – w zakresie wymiany zamków w drzwiach zewnętrznych. PZU pokrywa ponadto koszty niezbędnych części lub materiałów użytych do naprawy lub wymiany, za wyjątkiem: umywalk, muszli klozetowych, sputeczek toaletowych wraz ze zbiornikiem, wanien, brodzików, piecyków gazowych i elektrycznych służących do podgrzewania wody i kaloryferów. PZU nie gwarantuje, że użyte części lub materiały do naprawy lub wymiany będą tej samej jakości, co uszkodzone elementy.
- 2. Diagnostyka przyczyny awarii instalacji** przysługuje ubezpieconemu w razie awarii instalacji, w wyniku której nastąpiła szkoda w mieniu, które znajduje się w miejscu ubezpieczenia lub istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia szkody w tym mieniu. Usługa obejmuje organizację diagnozy przyczyny awarii instalacji oraz zabezpieczenia instalacji w taki sposób, żeby zapobiec wystąpieniu szkody w mieniu, które znajduje się w powyższym miejscu ubezpieczenia lub zmniejszyć rozmiar szkody. Usługa obejmuje pokrycie kosztów dojazdu, robocizny i materiałów wykorzystanych do zabezpieczenia instalacji i zostanie wykonana, o ile nie odmówiono dostępu do miejsca, w którym wystąpiła awaria instalacji.
- 3. Informacja telefoniczna** – w zależności od rodzaju wypadku ubezpieczeniowego, ubezpieczony może uzyskać informację o numerach telefonów służb użyteczności publicznej, usługodawców (na przykład hydraulika, szklarza, ślusarza, gazownika, technika urządzeń grzewczych, technika urządzeń klimatyzacyjnych, elektryka, dekarza, malarza, parkieciarza, murarza), serwisów naprawczych, firm budowlanych, firm remontowych lub firm przeprowadzkowych.
- 4. Pobyt w hotelu** przysługuje ubezpieconemu wówczas, gdy w wyniku wypadku ubezpieczeniowego miejsce ubezpieczenia jest uszkodzone lub zniszczone w takim stopniu, że ubezpieczony nie może dalej w nich mieszkać. Usługa obejmuje organizację pobytu ubezpieczonych w hotelu oraz pokrycie kosztów tego pobytu wraz z kosztami transportu ubezpieczonych do i z hotelu.
- 5. Pobyt w mieszkaniu zastępczym** przysługuje ubezpieconemu wówczas, gdy w wyniku wypadku ubezpieczeniowego miejsce ubezpieczenia jest uszkodzone lub zniszczone w takim stopniu, że przywrócenie tego miejsca ubezpieczenia do stanu umożliwiającego dalsze zamieszkanie (czyli do czasu, gdy ukończone zostaną w nim prace malarskie, tpeciarskie, parkieciarskie lub glazurnicze, będzie działała w nim instalacja wodna, kanalizacyjna i centralnego ogrzewania oraz zostanie podłączona kuchnia gazowa lub elektryczna) trwa dłużej niż 5 dni. Fakt, że powyższe miejsce

ubezpieczenia nie nadaje się do dalszego zamieszkiwania, powinny stwierdzić odpowiednie służby (na przykład straż pożarna, nadzór budowlany lub administracja budynku). Usługa obejmuje pokrycie kosztów udostępnienia ubezpieczonemu mieszkania zastępczego, by zaspokoić ich potrzeby mieszkaniowe, przy czym lokalizacja tego mieszkania zastępczego nie musi odpowiadać lokalizacji miejsca ubezpieczenia, a jego powierzchnia, standard wykończenia oraz wyposażenie mogą być inne, niż ma miejsce ubezpieczenia.

Wynajem wskazanego przez PZU mieszkania zastępczego odbywa się na podstawie umowy najmu zawartej pomiędzy ubezpieczonym a podmiotem, który wynajmuje mieszkanie zastępcze i na warunkach określonych w umowie. Jeśli ustawa najmu przewiduje konieczność zapłacenia wynajmującemu przez ubezpieczonego kaucji, PZU, na wniosek ubezpieczonego, pokrywa koszty tej kaucji. Po zakończeniu umowy najmu ubezpieczony zobowiązany jest do zwrotu PZU kwoty kaucji w terminie 14 dni od dnia zakończenia tej umowy. PZU nie pokrywa kosztów, które są związane z użytkowaniem mieszkania zastępczego: kosztów eksploatacyjnych (na przykład zużycia wody, gazu, prądu), telefonu, internetu, telewizji lub innych usług świadczonych na rzecz ubezpieczonego.

- 6. Ochrona ocalałego mienia** – usługa obejmuje organizację oraz pokrycie kosztów:
 - 1) **dozoru mienia**, które znajduje się w miejscu ubezpieczenia – jeżeli w wyniku wypadku ubezpieczeniowego w miejscu ubezpieczenia są uszkodzone lub zniszczone zabezpieczenia mienia;
 - 2) **przechowywania mienia**, które znajduje się w miejscu ubezpieczenia, i które ocalało z wypadku ubezpieczeniowego oraz transport tego mienia do miejsca i z miejsca wskazanego przez ubezpieczonego. Usługa przysługuje ubezpieconemu wówczas, gdy w wyniku wypadku ubezpieczeniowego miejsce ubezpieczenia jest uszkodzone lub zniszczone w takim stopniu, że dalsze przechowywanie mienia w miejscu ubezpieczenia może spowodować jego uszkodzenie lub zniszczenie.
- 7. Pomoc po szkodzie** przysługuje ubezpieconemu wówczas, gdy w wyniku wypadku ubezpieczeniowego miejsce ubezpieczenia jest uszkodzone lub zniszczone. Usługa obejmuje organizację oraz pokrycie kosztów:
 - 1) **uprzątnięcia pozostałości po szkodzie;**
 - 2) **zabezpieczenia mienia ocalałego** z wypadku ubezpieczeniowego, które znajduje się w powyższym miejscu ubezpieczenia, przed jego dalszym uszkodzeniem lub zniszczeniem;
 - 3) **transportu i wniesienia materiałów budowlanych lub wykończeniowych** do powyższego miejsca ubezpieczenia, niezbędnych do przeprowadzenia remontu, którego celem jest usunięcie szkód, które powstały w wyniku wypadku ubezpieczeniowego.
- 8. Porada specjalisty ds. zabezpieczeń przeciwkradzieżowych** przysługuje ubezpieconemu wówczas, gdy w miejscu ubezpieczenia doszło do kradzieży z włamaniem. Usługa obejmuje organizację oraz pokrycie kosztów konsultacji ze specjalistą ds. zabezpieczeń przeciwkradzieżowych w zakresie sposobu optymalnego zabezpieczenia miejsca ubezpieczenia od kradzieży z włamaniem.
- 9. Deratyzacja lub dezynsekcja** przysługuje ubezpieconemu, gdy w miejscu ubezpieczenia pojawiają się: myszy, szczury, prusaki, pluskwy, karaluchy, gniazda os lub szerszeni. Usługa obejmuje organizację oraz pokrycie kosztów deratyzacji lub dezynsekcji, a także usunięcia gniazd os lub szerszeni.

10. Naprawa sprzętu RTV, AGD, PC przysługuje ubezpieczone-
mu wówczas, gdy doszło do awarii sprzętu RTV, AGD, PC.

Sprzęt RTV to telewizory, odtwarzacze, nagrywarki, zestawy
Hi-Fi, które:

- 1) są własnością lub współwłasnością ubezpieczonego;
- 2) nie są wykorzystywane do pracy zarobkowej;
- 3) w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia nie mają więcej
niż 5 lat od daty produkcji oraz
- 4) są zasilane wyłącznie z sieci elektrycznej (czyli ich zasilanie
z baterii lub akumulatora nie jest możliwe).

Sprzęt AGD to kuchnie gazowe, kuchnie elektryczne, płyty
indukcyjne, ceramiczne, szklane, piekarniki, Kuchenki
mikrofalowe, pralki, pralko-suszarki, elektryczne suszarki
ubraniowe, chłodziarko-zamrażarki, zamrażarki, zmywarki,
które:

- 1) są własnością lub współwłasnością ubezpieczonego;
- 2) nie są wykorzystywane do pracy zarobkowej oraz
- 3) w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia nie mają więcej
niż 5 lat od daty produkcji.

Sprzęt PC to komputery stacjonarne, laptopy, które:

- 1) są własnością lub współwłasnością ubezpieczonego;
- 2) nie są wykorzystywane do pracy zarobkowej oraz
- 3) w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia nie mają więcej
niż 5 lat od daty produkcji.

Awaria sprzętu RTV, AGD, PC to nagłe, niespodziewane
uszkodzenie, które uniemożliwia zgodne z przeznaczeniem
korzystanie ze sprzętu RTV lub AGD lub PC, a które nie jest
spowodowane niewłaściwą eksploatacją lub niewłaściwą
konservacją tego sprzętu.

Usługa obejmuje organizację oraz pokrycie kosztów dojazdu
i robocizny specjalisty oraz pokrycie kosztów niezbędnych
części lub materiałów użytych do naprawy. Jeśli naprawa
w miejscu ubezpieczenia nie jest możliwa, PZU organizuje
naprawę w serwisie i pokrywa jej koszty (łącznie z kosztami
niezbędnych części lub materiałów użytych do naprawy)
oraz koszty transportu sprzętu do i z serwisu. Jeśli koszt
naprawy przekracza faktyczną wartość sprzętu (nieopłacal-
ność naprawy), PZU organizuje i pokrywa wyłącznie koszty
transportu sprzętu do i z serwisu lub dojazdu specjalisty
do miejsca ubezpieczenia oraz koszt ekspertyzy, która
stwierdza nieopłacalność naprawy.

Jeśli naprawa jest objęta gwarancją producenta, PZU
organizuje i pokrywa wyłącznie koszty przewozu sprzętu do
najbliższego autoryzowanego serwisu.

11. Zdalna pomoc informatyka przysługuje ubezpieczone-
mu wówczas, gdy doszło do awarii oprogramowania w sprzę-
cie komputerowym.

Sprzęt komputerowy to komputer stacjonarny, laptop,
tablet oraz drukarka, skaner które:

- 1) są własnością lub współwłasnością ubezpieczonego oraz
- 2) nie są wykorzystywane do pracy zarobkowej.

Awaria oprogramowania to nagłe, niespodziewane,
nieprawidłowe działanie oprogramowania zainstalowanego
na sprzęcie komputerowym, które uniemożliwia korzystanie
z tego oprogramowania. Oprogramowanie to system
operacyjny, programy komputerowe, na które ubezpieczony
posiada licencję, jeżeli taka jest wymagana i które nie są
wykorzystywane do pracy zarobkowej.

Usługa obejmuje organizację oraz pokrycie kosztów zdalnej
pomocy informatyka to jest:

- a) instalacji lub odinstalowania oprogramowania (w tym
programów antywirusowych),
- b) aktualizacji wersji systemu operacyjnego lub
oprogramowania,
- c) konfiguracji systemu operacyjnego lub oprogramowania,
między innymi poczty,

- d) instalacji sterowników oraz konfiguracji drukarki lub
skanera,
- e) usunięcia wirusów komputerowych,
- f) innych czynności niezbędnych do zdalnej naprawy
awarii oprogramowania.

Zdalna pomoc informatyka wykonywana jest na odległość
przez telefon lub aplikację pozwalającą na połączenie się
informatyka ze sprzętem komputerowym, którego dotyczy
awaria oprogramowania. Usługa jest realizowana, jeśli ubez-
pieczony wyrazi zgodę na zainstalowanie odpowiedniej apli-
kacji na swoim sprzęcie komputerowym oraz na połączenie
się informatyka z tym sprzętem. Ubezpieczony wyraża zgodę
poprzez akceptację komunikatu wyświetlonego na monitorze
tego sprzętu. Jeśli do instalacji oprogramowania na sprzęcie
komputerowym wymagany jest klucz lub kod, ubezpie-
czony zobowiązany jest podać go informatykowi. Usługa
realizowana jest 7 dni w tygodniu, w godzinach 10:00–21:00,
z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

– czyli za co PZU nie odpowiada

§ 4

1. PZU nie organizuje i nie pokrywa kosztów usług assistance:
 - 1) jeżeli wypadek ubezpieczeniowy został wyrządzony
umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa ubezpieczo-
nego. To wyłączenie nie dotyczy sytuacji, gdy mimo ra-
żącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada
w danych okolicznościach względem słuszności;
 - 2) jeżeli wypadek ubezpieczeniowy został wyrządzony
umyślnie przez osobę, z którą ubezpieczony pozostaje
we wspólnym gospodarstwie domowym;
 - 3) jeżeli wypadek ubezpieczeniowy powstał wskutek
długotrwałej i postępującej nieszczelności instalacji lub
przenikania wód podziemnych;
 - 4) polegających na naprawie objętej gwarancją producenta;
 - 5) świadczonych z powodu uszkodzeń:
 - a) żrówek, bezpieczników,
 - b) baterii, które są elementem armatury,
 - c) o charakterze estetycznym,
 - d) podziemnych rur, instalacji kanalizacyjnych, wodocią-
gowych lub podziemnych linii energetycznych,
 - e) maszyn lub urządzeń, które służą do prowadzenia
działalności gospodarczej oraz ich podłączenia do
instalacji elektrycznej lub wodno-kanalizacyjnej;
 - 6) wynikających z naturalnego zużycia się części lub mate-
riałów eksploatacyjnych;
 - 7) polegających na konserwacji instalacji;
 - 8) powstałych wskutek niewłaściwej lub niezgodnej
z instrukcją producenta instalacji, naprawy, przeróbki lub
zmian konstrukcyjnych, których dokonał ubezpieczony;
 - 9) świadczonych w związku z brakiem dostępu
do internetu;
 - 10) związanych z awarią oprogramowania:
 - a) wywołaną przez nielegalne oprogramowanie lub
powstałą w nielegalnym oprogramowaniu,
 - b) dotycząca gier komputerowych;
 - 11) związanych z brakiem wzajemnej kompatybilności
elementów sprzętu komputerowego i oprogramowania
lub wynikających z zainstalowania oprogramowania bez
ważnych licencji;
 - 12) powstałych w związku ze stłuczeniem (rozbitciem) lub
pęknięciem sprzętu RTV, AGD lub PC lub jego elementów;
 - 13) związanych z zakupem licencji, oprogramowania;
 - 14) związanych z odzyskiwaniem danych.

3. PZU nie ponosi odpowiedzialności za utratę danych w sprzęcie komputerowym w wyniku awarii oprogramowania lub w sprzęcie PC na skutek jego awarii.
4. PZU nie organizuje i nie pokrywa kosztów usług assistance, jeśli wypadek ubezpieczeniowy wystąpił w związku z pozostawaniem przez ubezpieczonego w stanie:
 - 1) nietrzeźwości albo
 - 2) po użyciu alkoholu lub
 - 3) pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych, nowych substancji psychoaktywnych lub środków zastępczych, w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii.To wyłączenie nie dotyczy sytuacji, gdy taki stan ubezpieczonego nie miał wpływu na wystąpienie wypadku ubezpieczeniowego.
5. Z odpowiedzialności PZU wyłączone są koszty usług assistance, które poniósł ubezpieczony bez zgody Centrum Pomocy. Nie dotyczy to sytuacji, gdy skontaktowanie się z Centrum Pomocy w sposób określony w § 5 nie było możliwe – wówczas mają zastosowanie postanowienia ust. 6.
6. PZU zwraca koszty usług assistance, które ubezpieczony zorganizował i pokrył we własnym zakresie, tylko wtedy, gdy ubezpieczony (lub osoba działająca w jego imieniu) z przyczyn niezależnych od siebie nie mógł skontaktować się z Centrum Pomocy w sposób określony w § 5. W takiej sytuacji PZU zwraca ubezpieczonemu poniesione przez niego koszty do wysokości faktycznie poniesionych, nie więcej jednak niż do wysokości limitu odpowiedzialności dla danej usługi assistance określonego w § 2 ust. 5. Jeżeli limit ten nie został ustalony – maksymalnie do kwoty, jaka odpowiada średniej cenie wykonania tego typu usługi na terenie, na którym usługa ta została wykonana. Ubezpieczony (lub osoba

działająca w jego imieniu) zobowiązany jest podać przyczynę niemożności skontaktowania się z Centrum Pomocy. Podstawą rozpatrzenia zgłoszonego roszczenia jest złożenie przez ubezpieczonego imiennych rachunków i dowodów ich zapłaty za wykonanie usługi assistance.

POSTĘPOWANIE W RAZIE WYPADKU UBEZPIECZENIOWEGO

– czyli co należy zrobić, gdy zdarzy się wypadek

§ 5

Aby skorzystać z usług assistance, o których mowa w § 2 ust. 5 ubezpieczony (lub osoba działająca w jego imieniu) powinien zawiadomić Centrum Pomocy o wypadku ubezpieczeniowym, dzwoniąc pod numer infolinii wskazany w polisie oraz podać:

- 1) imię i nazwisko ubezpieczonego;
- 2) adres miejsca ubezpieczenia;
- 3) numer telefonu, pod którym Centrum Pomocy może skontaktować się z ubezpieczonym (lub osobą działającą w jego imieniu);
- 4) opis wypadku ubezpieczeniowego i rodzaj potrzebnej pomocy.

KONIEC ODPOWIEDZIALNOŚCI PZU

– czyli kiedy kończy się ochrona ubezpieczeniowa

§ 6

Ochrona ubezpieczeniowa wygasa w przypadkach wskazanych w § 4 ust. 2 i 4 Postanowień wstępnych oraz z chwilą wyprowadzenia się ubezpieczonego wskazanego w polisie z miejsca ubezpieczenia.

**INFORMACJA ADMINISTRATORA DANYCH OSOBOWYCH
DLA KLIENTA**

	INFORMACJA ADMINISTRATORA DANYCH OSOBOWYCH DLA UBEZPIECZAJĄCEGO	INFORMACJA ADMINISTRATORA DANYCH OSOBOWYCH DLA UBEZPIECZONEGO
ADMINISTRATOR I DANE KONTAKTOWE ADMINISTRATORA I INSPEKTORA OCHRONY DANYCH	Administratorem danych osobowych jest PZU SA z siedzibą w Warszawie, przy Rondzie Ignacego Daszyńskiego 4, 00-843 Warszawa. Kontakt z administratorem jest możliwy za pośrednictwem adresu e-mail kontakt@pzu.pl lub pisemnie na wyżej wskazany adres siedziby administratora. We wszystkich sprawach z zakresu ochrony danych osobowych może Pani/Pan kontaktować się z wyznaczonym przez administratora Inspektorem Ochrony Danych. Taki kontakt może się odbyć drogą elektroniczną na adres e-mail IODpzu@pzu.pl lub pisemnie na adres PZU SA, IOD, Rondo Ignacego Daszyńskiego 4, 00-843 Warszawa.	
OBOWIĄZEK PODANIA DANYCH	Podanie danych osobowych w związku z zawieraniem umową jest konieczne do zawarcia i wykonywania umowy ubezpieczenia oraz do dokonania oceny ryzyka ubezpieczeniowego – bez podania danych osobowych nie jest możliwe zawarcie umowy ubezpieczenia. Podanie danych osobowych w celach marketingowych jest dobrowolne.	
ZAKRES I ŹRÓDŁO DANYCH		Administrator otrzymał Pani/Pana dane od Ubezpieczającego w związku z objęciem Pani/Pana ochroną ubezpieczeniową. Pani/Pana dane zostały przekazane administratorowi w zakresie: danych identyfikacyjnych, danych adresowych.
PRZETWARZANIE DANYCH Administrator może przetwarzać Pani/Pana dane w celu:	<ul style="list-style-type: none"> • zawarcia i wykonania umowy ubezpieczenia – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do zawarcia i wykonywania umowy, • oceny ryzyka ubezpieczeniowego w sposób zautomatyzowany w ramach profilowania klientów przed zawarciem umowy – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze wynikającego z przepisów o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, • marketingu bezpośredniego produktów i usług własnych administratora, obejmującego profilowanie w celu dostosowania przesyłanych treści marketingowych – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora; • dostarczania klientom informacji o produktach ubezpieczeniowych i innych produktach finansowych oferowanych przez PZU SA; w przypadku wyrażenia zgody na przetwarzanie danych osobowych w celach marketingowych w przypadku nieposiadania ubezpieczenia w PZU SA, tj. w przypadku niezawarcia umowy ubezpieczenia lub po rozwiązaniu umowy ubezpieczenia, zgoda ta będzie podstawą prawną dla przetwarzania danych osobowych; • celów marketingu wykorzystywane będą podane dane kontaktowe, dane kontaktowe pozyskane w przyszłości oraz dane dotyczące posiadanych produktów, • ewentualnie w celu dochodzenia roszczeń lub obrony przed roszczeniami związanymi z zawartą z Panią/Panem umową ubezpieczenia – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora; uzasadnionym interesem administratora jest możliwość dochodzenia przez niego roszczeń oraz obrony przed roszczeniami wynikającymi z zawartej umowy ubezpieczenia, • reasekuracji ryzyk – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora; uzasadnionym interesem administratora jest zmniejszenie ryzyka ubezpieczeniowego związanego z umową zawartą z Panią/Panem, • wypełniania przez administratora obowiązków dotyczących przechowywania dowodów księgowych dotyczących umów ubezpieczenia – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze wynikającego z przepisów o rachunkowości, 	<ul style="list-style-type: none"> • oceny ryzyka ubezpieczeniowego w sposób zautomatyzowany w ramach profilowania przed objęciem ubezpieczeniem – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze wynikającego z przepisów o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, • marketingu bezpośredniego produktów i usług własnych administratora, obejmującego profilowanie w celu dostosowania przesyłanych treści marketingowych – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora; • dostarczania klientom informacji o produktach ubezpieczeniowych i innych produktach finansowych oferowanych przez PZU SA; do celów marketingu wykorzystywane będą otrzymane dane kontaktowe, dane kontaktowe pozyskane w przyszłości oraz dane dotyczące posiadanych produktów, • ewentualnie w celu dochodzenia roszczeń lub obrony przed roszczeniami związanymi z umową ubezpieczenia – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora; uzasadnionym interesem administratora jest możliwość dochodzenia przez niego roszczeń oraz obrony przed roszczeniami wynikającymi z zawartej umowy ubezpieczenia, • reasekuracji ryzyk – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora; uzasadnionym interesem administratora jest zmniejszenie ryzyka ubezpieczeniowego związanego z objęciem Pani/Pana ochroną ubezpieczeniową, • wypełniania przez administratora obowiązków dotyczących przechowywania dowodów księgowych dotyczących umów ubezpieczenia – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze wynikającego z przepisów o rachunkowości, • ustalania wysokości składek ubezpieczeniowych, składek reasekuracyjnych oraz rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności i rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora;

	<ul style="list-style-type: none"> wypełniania przez administratora obowiązków wynikających z przepisów prawa, w szczególności w zakresie weryfikacji list sankcyjnych - podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do wypelnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze wynikającego z odpowiednich przepisów, ustalania wysokości składek ubezpieczeniowych, składek reasekuracyjnych oraz rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności i rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora; uzasadnionym interesem administratora jest ustalenie składek w wysokości, która zapewnia co najmniej wykonanie wszystkich zobowiązań z umów ubezpieczenia i pokrycie kosztów wykonywania działalności ubezpieczeniowej zakładu ubezpieczeń, podejmowania ewentualnych czynności w związku z przeciwdziałaniem wypłacaniu nienależnych świadczeń lub odszkodowań – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora; uzasadnionym interesem administratora jest możliwość przeciwdziałania wypłacaniu nienależnych świadczeń lub odszkodowań. <p>Decyzje dotyczące wysokości składki ubezpieczeniowej będą podejmowane automatycznie tj. bez udziału człowieka, na podstawie Pani/Pana danych niezbędnych do dokonania oceny ryzyka ubezpieczeniowego przez ubezpieczyciela w odniesieniu do przedmiotu ubezpieczenia. Decyzje będą oparte o profilowanie, tj. automatyczną ocenę ryzyka ubezpieczeniowego zawarcia z Panią/Panem umowy ubezpieczenia.</p> <p>W związku ze zautomatyzowanym podejmowaniem decyzji dotyczącej wysokości składki ubezpieczeniowej, ma Pani/Pan prawo do zakwestionowania tej decyzji, prawo do wyrażenia własnego stanowiska oraz wystąpienia o ponowne przeanalizowanie Pani/Pana sprawy i podjęcie decyzji przez pracownika.</p>	<p>uzasadnionym interesem administratora jest ustalenie składek w wysokości, która zapewnia co najmniej wykonanie wszystkich zobowiązań z umów ubezpieczenia i pokrycie kosztów wykonywania działalności ubezpieczeniowej zakładu ubezpieczeń,</p> <ul style="list-style-type: none"> podejmowania ewentualnych czynności w związku z przeciwdziałaniem wypłacaniu nienależnych świadczeń lub odszkodowań – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora; uzasadnionym interesem administratora jest możliwość przeciwdziałania wypłacaniu nienależnych świadczeń lub odszkodowań. <p>Decyzje dotyczące wysokości składki ubezpieczeniowej będą podejmowane automatycznie tj. bez udziału człowieka, na podstawie Pani/Pana danych niezbędnych do dokonania oceny ryzyka ubezpieczeniowego przez ubezpieczyciela w odniesieniu do przedmiotu ubezpieczenia. Decyzje będą oparte o profilowanie, tj. automatyczną ocenę ryzyka ubezpieczeniowego objęcia Pani/Pana ochroną ubezpieczeniową.</p> <p>W związku ze zautomatyzowanym podejmowaniem decyzji dotyczącej wysokości składki ubezpieczeniowej, ma Pani/Pan prawo do zakwestionowania tej decyzji, prawo do wyrażenia własnego stanowiska oraz wystąpienia o ponowne przeanalizowanie Pani/Pana sprawy i podjęcie decyzji przez pracownika.</p>
OKRES PRZECHOWYWANIA DANYCH	<p>Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane do momentu przedawnienia roszczeń z tytułu umowy ubezpieczenia lub do momentu wygaśnięcia obowiązku przechowywania danych wynikającego z przepisów prawa, w szczególności obowiązku przechowywania dokumentów księgowych dotyczących umowy ubezpieczenia, a także do momentu wygaśnięcia uprawnienia do przetwarzania danych w celach ustalania na ich podstawie wysokości składek ubezpieczeniowych, składek reasekuracyjnych oraz rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności i rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości.</p> <p>Administrator przestanie wcześniej przetwarzać dane wykorzystywane do celów marketingu bezpośredniego, obejmującego profilowanie, jeżeli zgłosi Pani/Pan sprzeciw wobec przetwarzania Pani/Pana danych w tym celu. W zakresie, w jakim podstawą przetwarzania danych jest zgoda, Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane do czasu jej wycofania.</p>	
PRZEKAZYWANIE DANYCH	<p>Pani/Pana dane osobowe mogą być udostępnione podmiotom i organom upoważnionym do przetwarzania tych danych na podstawie przepisów prawa.</p> <p>Pani/Pana dane osobowe mogą być udostępnione zakładom reasekuracji, a także mogą być przekazywane innym spółkom z Grupy PZU, jeśli wyraziła Pani/Pan zgodę na takie przekazanie.</p> <p>Pani/Pana dane osobowe mogą być przekazywane podmiotom przetwarzającym dane osobowe na zlecenie administratora, w tym m.in: dostawcom usług IT, podmiotom przetwarzającym dane w celu windykacji należności, agencjom marketingowym, czy też agentom ubezpieczeniowym, przy czym takie podmioty przetwarzają dane na podstawie umowy z administratorem i wyłącznie zgodnie z poleceniami administratora.</p> <p>W zależności od rodzaju ubezpieczenia, Pani/Pana dane osobowe mogą być przekazane podmiotom znajdującym się w państwach poza Europejskim Obszarem Gospodarczym jeżeli okaże się to niezbędne do wykonania zawartej umowy ubezpieczenia. Więcej informacji o przekazaniu danych osobowych, w tym o państwach, do których dane mogą być przekazywane, można uzyskać kontaktując się z administratorem lub z Inspektorem Ochrony Danych, korzystając z wskazanych wyżej danych kontaktowych.</p>	
PANI/PANA PRAWA	<p>Przysługuje Pani/Panu prawo dostępu do swoich danych osobowych oraz prawo żądania ich sprostowania, ich usunięcia lub ograniczenia ich przetwarzania.</p> <p>Przysługuje Pani/Panu prawo do przenoszenia danych osobowych, tj. do otrzymania od administratora Pani/Pana danych osobowych, w ustrukturyzowanym, powszechnie używanym formacie nadającym się do odczytu maszynowego. Może Pani/Pan przesłać te dane innemu administratorowi.</p> <p>W zakresie, w jakim podstawą przetwarzania Pani/Pana danych osobowych jest przesłanka prawnie uzasadnionego interesu administratora, przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania Pani/Pana danych osobowych. W szczególności przysługuje Pani/Panu prawo sprzeciwu wobec przetwarzania danych na potrzeby marketingu bezpośredniego w tym profilowania.</p> <p>W zakresie, w jakim podstawą przetwarzania Pani/Pana danych osobowych jest zgoda, ma Pani/Pan prawo jej wycofania. Zgodę można odwołać w każdym czasie w oddziale lub wysyłając e-mail na adres kontakt@pzu.pl albo pismo na adres PZU, ul. Postępu 18a, 02-676 Warszawa. Wycofanie zgody nie wpływa na zgodność z prawem przetwarzania dokonanego na podstawie zgody przed jej wycofaniem.</p> <p>W celu skorzystania z powyższych praw należy skontaktować się z administratorem lub z Inspektorem Ochrony Danych, korzystając z wskazanych wyżej danych kontaktowych.</p> <p>Przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego. W Polsce takim organem nadzorczym jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych.</p>	